

בהוצאת

"היכלא דרשב"י"

שע"י ישיבת "נהר שלום" מקובלים

תכב"ץ - ירושלים

להשיג בטלפונים

02-6221039 02-6222560

הגאולה

כתב מהרח"ו בהקדמתו לע"ה וו"ל: דע כי הכל תלוי בעסק הזהוהר הקדוש, ומניעתנו מלהתעסק בה, היא גורמת איחור ועיכוב בנין בית מקדשינו וכו', והאדם מחוייב לעסוק בכל יכולתו בסתרי תורה ומעשה מרכבה. כי אין הנאה להקב"ה מכל מה שברא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברוי תורה להכיר גדולתו ויופיו ומעלתו, ולא נברא האדם אלא כדי שילמד חכמת הקבלה עיי"ש, ודו"ק. ע"כ לשון רבינו חיים ויטאל זצוק"ל.

וכן מפורש בזוה"ק ח"ג דף קכד: עתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוה"ק "יפקון ביה מגלותא ברחמי".

ופקח עיניך וראה מה שכתב הגאון ר' יצחק דלמאש ז"ל בהקדמתו לספר הזוה"ק, שספר זה נתחבר ונכתב בדורו של רשב"י שהסכימו בו מן השמים וכו', כדי שבסוף הימים בדורו של משיח בקרבת הישועה בזכות זה יגאלו ישראל.

וכמו שבמצרים היה צריך לזכות את ישראל בדם הפסח ודם המילה וכו', כן להוציא את ישראל מהגלות הזוה צריך שיזכו בידיעת הנסתר בלימוד הזוה"ק, כי לימוד זה הוא הגורם והפועל הגדול, לגאולה השלמה מהגלות בה אנחנו נמצאים. כי כל הנביאים לא נבאו לימות המשיח אלא על זה וכו' עיי"ש.

א"כ למרות המצב הרוחני הקשה בו נתון עם ישראל וימי עקבתא דמשיחא ע"פ כל הסימנים, בכל זאת הרי שעיקר חיבור ספר הזוה"ק והתיקונים וכו' נתחברו דוקא לבני הדורות האחרונים, בזה תהא תשועתם.

והמתבונן יראה שלא רק ספר הזוהר עצמו היה גנוז לדור אחרון, אלא גם הסודות הטמונים בו, הם גנוזים ושמורים בתוכו לדורינו. כי רשב"י ציזה את ר' אבא לכתוב את כל הזוה"ק בהעלם גדול להעלים ולהלביש הסודות בדרך משל וחידה ורמז שלא יבינו אפילו חכמי הדורות.

והרי הוא כאילו לא נכתב כלל והוא צנוע ומוסתר עם כל סודותיו עד קרוב לימי מלך המשיח כדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה במהרה בימינו אמן.

בא וראה מש"כ בספר הקדוש חסד לאברהם להרב הקדוש רבי אברהם אזולאי זצ"ל וז"ל: דע כי עיקר כוונת הרשב"י ע"ה בחיבור הזוה"ק היה לזה, להיות השכינה הקדושה באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, "ורצה לעשות לה סמך ליחדא בבעלה יהוד מועט ע"י חיבור הזוה"ק". במה שהוא וחבריו עוסקים בסודות התורה, שזה גורם ליחוד קובה"ו ע"י הסוד שהוא בחי' ר"ז, בנימטריא "אור", וגם ע"י החיבור הזה יהיה ביטול הקליפות, וקלות העוונות, והשבתת הקטיגורים, אשר לוחמים בכל עת ובכל שעה נגד השכינה ונגד עם ישראל, והעוסק בסודות התורה אוהזו בידו קלע, וחרב, ורומח, נגד הקליפות והגזירות להלחם בהם כדי להצילם מרעתם ע"י חיבור זה. וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא ליתן סעד לשכינה כנוז, והנה כל אותן שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי עבודה זו המועמת בזמן ההוא היא יותר חשובה מכל אילי נביות כשהיה בית המקדש קיים.

"לימוד הזוהר הק' בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע כי גילוי התכמה הזאת עתה בדורות גרועות הוא, כדי שיהיה לנו מגן עתה לאחוז בלבב שלם לאבינו שבשמים. כי אותן דורות הקודמים היו אנשי מעשה והסידים והמעשים טובים היו מצילין אותן מפני המקטרגים, עתה רחוקים אנחנו משורש העליון כמו השמרים בתוך החביות. מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בתכמה הזאת."
[החכם מוהר"ר יעקב צמח בהקדמות לע"ח].
"ורבי שמעון בר יוחאי ובנו ע"ה שמחו לקראתכם בקרותכם זוהר על מערתם ובכפר הסמוך להם וכו', ובכן תדעו כי הם שמחים מאד בקרותכם זוהר על מערתם או בכפר הסמוך להם ואם תתמידו לקרות כן יגלו לכם רזין עילאין וכו'."
[מניד מישרים פ' אמור].
ולכן סמוך לדורות שאחר האלף שנה מהחרבן נתגלה אור הזוהר להגן על הדורות, ושם נזכה לעסוק בסתרי תורה כדת מה לעשות בזכות זה תפרח ישע ישועות ישראל.
[חיד"א מערכת גדולים א' רי"ט].

של זה שנתגלה להם אם הוא מלאך או כביכול הקב"ה, אָמַר הוֹאִיל וּכְתִיב
 אָמַר מְנוּח הוֹאִיל וּכְתוּב, (שמות לג) כִּי לֹא יֵרָאֵי הָאָדָם וַחִי, וַיֵּרָאֵי
 אֲנִי חַיִּינָן וּבְגִין כֶּךָ מוֹת נָמוּת א"כ בודאי אנחנו ראינו את אלהים
 ובשביל כך מות נמות. ואמר רבי אבא וְאֲנִי חַיִּינָן וְזוֹכִינָן לְנִהוּרָא דָא
 דִּיהוּה אָזִיל בְּהֶדְן וְנִתְקַיִים בְּעֵלְמָא ואנחנו ראינו וזכינו לאור הזה,
 של רב המנונא סבא שהיה הולך עימנו נתקיים ונחיה בעוה"ז. דִּיהוּה קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא שְׂדֵרִיה לְגַבְנָן לְאוֹדְעָא לָן רְזִין דְּחֻכְמָתָא
 דְּגַלְיָ, זְכָאָה חוֹלְקָנָא שהרי הקב"ה שלח אותנו אלינו להודיע וללמד לנו
 סודות התורה מבחי' החכמה העליונה שגילה לנו עתה רב המנונא אשרי חלקינו שזכינו
 לזה.

אֲזִלוּ, הלכו ר"א ורבי אבא מִטוּ לְחַד טוּרָא וְהוּה נְטִי שְׁמֵשָׁא
 והגיעו להר אחד והיה נוטה השמש לשקוע. שְׂרוּ עֲנַפִּין דְּאִילָנָא
 דְּטוּרָא לְאֶקְשָׁא דָא בְּדָא וְאָמְרֵי שִׁירְתָּא והתחילו ענפי
 האילנות של ההר להקיש זה בזה והאילנות אמרו שירה כמ"ש "אז ירננו עצי היער" [נ].

אור הרשב"י

ובשיחת להבת הנר ובשלהבת גחלי אש וכו'
 יעו"ש.
 וכן כתב בעל הערוך ערך ס"ח בשם תשובות
 רבי אברהם גאון ז"ל שהיה בשנת אלף ק"ס
 לשמרות, שהיה מכיר בשיחת דקלים. וכן כתב
 הרב הקדוש בעל כתם פו על הזהר בשם הרב ר'
 מאיר ז"ל כי בדורו היה ה"ר אברהם קאבסי ז"ל
 שהיה מכיר עתידות בנענוע על אילנות ביום
 שאין רוח העולם נושבת.

[נ] וזה לשון הרב דמשק אליעזר: ידוע הוא שיש
 הרגשה ודיבור לכל מין ומין אפילו בדומם צומח
 חי כמו האיש המדבר. אלא שלשונם הוא כמו
 שמסר להם הקב"ה בשעת בריאת שמים וארץ,
 שעל זה נמי אמר דוד המלך ע"ה השמים
 מספרים כבוד אל.
 וכמו שמעיד מהרח"ו בשער רוח"ק דף ב' ע"ב
 על רבנו האריז"ל שהיה בקי ומכיר בצפופי
 עופות, ובשיחת דקלים ואילנות ועשבים, ואפי'
 שיחת הדומם כמש"כ אבן מקיר תזעק,

עַד דִּהְיוּ אֲזֵילִי בַעוֹד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, שָׁמְעוּ חֵד קָלָא תְּקִיפָא
 דִּהְיוּ אָמַר בְּנֵי אֱלֹהִין קְדִישִׁין שִׁמְעוּ קוֹל אֶחָד חוֹק שֶׁהִיא מְכַרִּיז
 וְאוֹמֵר בְּנֵי אֱלֹהִים קְדוּשִׁים שֶׁהֵם הַנְּשֻׁמוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּנֵי קוֹבָה"ו אֲנֹן דִּאֲתַבְּדְרוּ
 בֵּינֵי חַיִּיא דְּהָאֵי עֲלָמָא אוֹתָם נִשְׁמוֹת שֶׁנִּתְפָּזְרוּ בֵּין הַחַיִּים בּוֹזֵה הָעוֹלָם
 לְגַלוֹת לָהֶם סוּדוֹת הַתּוֹרָה כִּי לַעֲת עָרַב הוּא עֵת נַעֲלֵת הַשְּׁעָרִים דְּלַעֲלֵא וְאִזּוּ הַנְּשֻׁמוֹת
 חוֹזְרוֹת בַּחוּזְרָה לְמִקּוֹמָם בְּג"ע, אֲנֹן בּוֹצִינֵי בְּנֵי מְתִיבְהָא אוֹתָם
 הַמְּאוֹרוֹת בְּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה שֶׁנִּשְׁמַתָּם מִהִסּוּד שִׁישׁ לָהֶם כַּח לְהַשְׁפִּיעַ לְאַחֲרִים,
 אֲתַפְּנְשׁוּ לְדוֹכְתֵייהוּ לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא בְּמֵאֲרִיכוֹן
 בְּאוֹרֵייתָא הַתֵּאֲסָפוּ לְמִקּוֹמְכֶם בְּג"ע לְהַשְׁתַּעֲשַׁע וְלַעֲלוֹת מִן עִם אֲדוּנִיכֶם בַּתּוֹרָה
 לְגֵרוֹם יַחּוּד יַעוֹר. דְּחִילוֹ אֲלֵין וְקֵאִימוּ בְּדוֹכְתֵייהוּ וְיִתְבוּ
 נִתְיִירָאוּ אֵלּוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְעַמְדוֹ בְּמִקּוֹמָם וְיִשְׁבוּ. אֲדַהְכִי נְפִיק קָלָא
 בְּמִלְקֵדְמִין בֵּין כֶּךָ יֵצֵא קוֹל כְּמִקּוּדָם וְאָמַר טְנָרִין תְּקִיפִין
 פְּטִישִׁין רְמָאִין וְאֵמַר סַלְעִים חֲזוּקִים, וְהֵם הַנְּשֻׁמוֹת שְׁבָאוֹת מִן הַחֲסִידִים שְׁבִיּוֹד
 פְּטִישִׁים רְמִים, חֲזוּקִים, וְהֵם הַנְּשֻׁמוֹת הַבְּאוֹת מִהַגְּבוּרוֹת שְׁבִיּוֹד הָא מְאֲרֵי דְגוֹוֹנִין
 מְרַקְמָא בְּצִיּוּרֵין קָאִים עַל אֲצִטּוֹנוֹתָא, עוֹלוּ וְאֲתַפְּנְשׁוּ
 הָרֵי בַעַל הַגּוֹוִנִים וְהַצְּבָעִים הַמְּרוּקָם בְּצִיּוּרִים שֶׁהוּא מִט"ט שְׁכוֹלָל וְקֵי דִיצִירָה שְׁכַל סְפִירָה

אור הרשב"י

וכן ידוע הוא שבימי התלמוד שכל התנאים והחסידים היו יודעים מזה ובפרט רשב"י ע"ה ורבי אלעזר בנו. וכן הביא בספר עמק המלך בהקדמה בשם רבינו מרן האריז"ל שהיה יודע לדבר עם כל ארבע יסודות דצח"מ וכן עם נשמות של מעלה ושלמטה ועוד כשהיה רוצה לידע בבירור אם האיש פלוני הוא בעל חטא ולא עשה תשובה אזי היה לוקח ממנו נשמתו לבד והגוף שלו נשאר מונח כפגר מובס והיה שואל לנשמה כל מה שעשה האיש הזה. וכיו"ב הרבה ענינים נוראים כמעט שלא שמענו מהקדמונים אם היה בהם כל כך מדרגות רוחניות.

בגוון אחר עומד על כסא גבוה כלומר שמושך שפע מדעת העליון תכנסו ותקבצו לקבל

ממנו את השפע.

בְּהֵיא שְׁעָתָא שְׁמַעוּ קָל עֲנִי דְאִלְנִין רַב וְתַקִּיף

באותה שעה שמעו קול האילנות גדול וחזק, וְהוּוּ אָמְרִי והיו

אומרים (תהלים כט) **קוֹל יְהוָה שׁוֹבֵר אַרְזִים** פי', כי עתה בלילה ממשלת

הקלי' ולכן קול ה' שובר את הקלי'. **נָפְלוּ עַל אֲנַפְיָהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר**

וְרַבִּי אַבָּא וְדַחִילוּ סִנְיָא נָפַל עֲלֵיהוּ נפלו פניהם על רבי אלעזר

ורבי אבא ופחד גדול נפל עליהם, **קָמוּ בְּבִהִילוֹ וְאִזְלוּ וְלֹא שְׁמַעוּ**

מִיָּדִי קמו בבהלה והלכו ושוב לא שמעו כלום. **נָפְקוּ מִן טוֹרָא וְאִזְלוּ**

יצאו מן ההר והלכו.

כַּד מָטוּ לְבֵי כאשר הגיעו לבית **רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן**

לְקוֹנִיָּא חָמוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי תַּמָּן. חָדוּ רֵאוּ

את רשב"י שם, שמחו לראותו, (דף ז ע"ב) וכן **חָדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן** גם שמח רשב"י

עמם, **אָמַר לוֹן וְדָאִי אַרְחָא דְנַסִּין וְאַתִּין עֲלֵאִין קָא**

עֲבַרְתוֹן אמר להם בודאי בדרך שהלכתם היה בה ניסים ואותות גדולים שזה עתה

עברתם, **דְּאֵנָּא דְּמִיכְנָא הַשְׁתָּא וְחֲמִינָא לְכוּ וְלִבְנִיָּהוּ בֶּן**

יְהוּדָע שאני ישנתי עתה וראיתי אתכם בחלום, וגם את נשמת בניהו בן יהוידע

שנתלבש ברב המנונא סבא שראיתם **דְּקָא מְשַׁדָּר לְכוּ תְּרִין עֲטָרִין**

עַל יָדָא דְּחַד סָבָא לְאַעְטָרָא לְכוּ שהרי שולח לכם שתי עטרות

שהם ב' סודות שאתם תתעטרו בהם בג"ע העליון על ידי אחד זקן שהוא רב המנונא סבא

שגילה לכם סוד הפסוקים של שבתותי תשמורו ובניהו בן יהוידע בן איש חי וכו' כדי לעטר

אתכם. וְדַאי בְּאַרְחָא דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה ודאי בדרך
זו הקב"ה היה עמכם. תוּ דְחִמִּינָא אֲנַפֵּיכוּ מִשְׁנֵיין ועוד שאני רואה
את פניכם משונים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי יֹאסִי יְאוֹת אֲמַרְתוּן דְּחֶכְם עָדִיף
מִנְּבִיא אמר רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא לרשב"י יפה אמרתם כי חכם עדיף מנביא

כי רואה כל רגע ורגע מה קורה בעולמות.

אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְשׁוּי רִישֵׁי בֵּין בְּרַכּוּי דְּאַבּוּי וְסָח
עוּבְדָא בא רבי אלעזר ושם ראשו בין ברכי אביו וסיפר לו את המעשה
שהיה להם. דְּחִיל רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכָה אָמַר פחד רשב"י ובכה ואמר
מִשׁ"ב (חבקוק ג) יְהוָה שָׁמַעְתִּי שְׁמַעְדָּ יִרְאֵתִי. הַאי קָרָא
חֲבִקוּק אָמְרוּ בְּשַׁעֲתָא דְּחִמָּא מִיתְּתִיה וְאַתְקִיִּים עַל
יְדָא דְּאַלִּישַׁע זה הפסוק הנביא חבקוק אמרו בשעה שראה מיתתו כלומר שנודע
לו שכבר היה מת וקם לתחיה על ידי אלישע הנביא. אִמַּאי אֶקְרִי חֲבִקוּק
[10]. בְּגִין דְּכִתְיִב, מדוע קראו לו בשם חבקוק לפי שכתוב שאמר אלישע

אור הרשב"י

איש אלהים קדוש – הנה נודע כי מוכא
במדרש שאלישע הנביא מנודל אור פניו היה
מתבודד בין ההרים וכל אשה שהיתה רואה
בו בעת קירון פניו היתה מתה, ולכן היה עיקר
מקומו שם והיה נקרא איש האלהים, ובעת
שצמצם עצמו להיות מעורב בישראל וללמד
תורה לבני הנביאים הפשיט עצמו מזה ונקרא
"אלישע".

ובמה ידעה שהוא איש קדוש כי ראתה שלא
עבר זבוב על שולחנו שהשלחן הוא כמו מזבח
ולא נראה זבוב בבית המטבחים בביהמ"ק כי

[10] וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישֶׁע אֶל-שׁוֹנָם וְשָׁם אָשָׁה
גְּדוֹלָה וַתַּחֲזֹק בּוֹ לְאֶכְל־לֶחֶם וַיְהִי מִדֵּי עֲבָרוֹ יָסַר
שָׁמָּה לְאֶכְל־לֶחֶם: וַתֹּאמֶר אֶל-אִישָׁהּ הִנֵּה-נָא
יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עָבַר עָלֵינוּ
תָּמִיד: נַעֲשֶׂה-נָּא עֲלֵית־קִוִּר קִמָּנָה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם
מִטָּה וְשִׁלְחָן וְכִסֵּא וּמְנוּרָה וְהָיָה כִּבְאֹז אֵלֵינוּ יָסוּר
שָׁמָּה: ע"כ. ושם אשה גדולה – פי' גדולה יותר
משאר כל הנשים שהיתה שמחה באורחים
להוציא עליהם ממון הרבה. ומהר"ו פי' לפי
שהיתה גלגול חוה ואדה"ר נקרא גדול, והיא
נקראת גדולה.

אור הרשב"י

ומצרפים מכל פסוק אות אחת ונעשה ע"ב שמות שכל שם בן ג' אותיות וה"ו יל"י, ויש בהם רי"ו אותיות כמנין חבקוק שהוא גימט' רמ"ח איברים בהצטרף אליהם ל"ב נתיבות חכמה סך הכל רמ"ח ולכן נקרא שמו חבקוק כי היו לו ב' חבוקים אחד מצד הנוק' מצד אימא ואחד עתה מצד הזכר ולכן הנביא שהמשיך לו אור מהרי"ו אותיות.

והנה נודע מש"כ בסדר הדורות כי חבקוק הוא בנה של השונמית שהיא היתה אשת עובדיה הנביא, והיה בסוף שבעים שנה לגלות בבל בימי דניאל שהושלך לגוב האריות והוא הכניס את האוכל לדניאל בגוב האריות, וחבקוק הוא גלגול אדה"ר, ע"כ.

וכתב רבינו האריז"ל כי השונמית גלגול של חוה שגרמה מיתה לכל באי עולם, ולכן כאשר ילדה את חבקוק לא האריך ימים ונפטר לתקן מה שגרמה מיתה. לכן בא לה בן ונפטר ואח"כ חיה. וכן היה אצל שרה שגם היא היתה גלגול חוה וילדה את יצחק שג"כ מת ופרחה נשמתו בעקידה ואח"כ חי, ומה שקרה ליצחק קרה לחבקוק, ויצחק גימט' חבקוק אם נוסף על יצחק ח' ימי המילה.

וכתב המלבי"ם שכאשר אמר לה הנביא "את חובקת בן" זה מורה רק שתחבוק אותו ולא שיאריך ימים לכן אמרה לו אל תכזב בשפחתך, ע"כ.

וכן היה עם בן הצרפית שאמר לה "את חובקת בן" ולכן ג"כ מת. וגם הצרפית היתה גלגול של חוה, וכן חנה היתה גלגול של חוה, כי שרה אמנו בתחילה תיקנה את חנן – חלה נידה נר, כמ"ש רבותינו ברכה היתה מצויה בעיסתה של שרה ונר דולק מע"ש לע"ש, ונדה

הזבובים מורים על החיצוניים ומראה שאין חלק במאכלו לגוף אלא הכל רוחני, וכן קליפת זבוב ר"ת זיה ביכה וזיה ביכה, מחלוקת בין התלמידים ואצלו לא היה על השולחן מחלוקת.

ואמר הזוה"ק שראתה ג"כ כאשר הסירה את הסדין ממיטתו שמעלה הסדין ריח ג"ע שבשינתו עלתה נשמתו לג"ע, ובחזרתה הביאה ריח מג"ע והשונמית הייתה מכירה בריח ג"ע.

ועשתה לו עליית קיר קטנה ושמו לו שם משכ"ן – ר"ת מיטה שולחן כסא מנורה. שהם תיקוני השכינה ונתנה לאלישע כלים לתיקון השכינה.

ויאמר היש לדבר אל המלך – כי אותו היום היה ר"ה, ושאל אם צריך להתפלל עלייך על איזה ענין, ואז אמר לה אלישע "למועד הזה כעת חיה את חובקת בן" וכך היה. ואח"כ מת ואז לקחה אותו והשכיבה אותו על מיטת איש האלהים, כי ראתה שם קדושה עליונה, ועוד הלכה לאלישע להר הכרמל, ויאמר לה השלום לך השלום לאישך שלום לילד וסיפרה לו מה שקרה בביתה, ויאמר לגיחזי חגור מתניך וקח משענתי בידך ולך אל הילד ושמת משענתי על פני הנער, וכשפגש באנשים בדרך אמר להם התאמינו כי זאת המשענת תחיה את הילד? וניסה את המקל על איזה כלב מת והחיה את הכלב. והלך מהמקל הכה ולא היה ראוי לעשות הנם וחזרה אל אלישע ובא אלישע וחייב אותו ושם פיו על פיו וכו', וחידש בו רוח אחרת מן הזכר שהוא הרגה דחיי והמשיך לו אור מע"ב שמות דפסוקים "ויסע-ויבא-ויט" שיש בכל פסוק ע"ב אותיות

לשונמית (מלכים ב ד) לְמוֹעֵד הַזֶּה פָּעַת תְּיָה אֶת חוֹבְקַת בִּין.
 וְדָא בְרִיהַ (בְּרַה) דְּשׁוֹנְמִית הָוָה וְזַה בְּנָה שֶׁל הַשׁוֹנְמִית הִיָּה. וְתִרְיִן
 חֲבוּקִין הָווּ וּשְׁנֵי חִיבּוּקִים הָיוּ, חַד דְּאִימִיה וְחַד דְּאֵלִישַׁע אַחַד
 שֶׁל אִימוֹ מִצַּד הַנּוֹק' וְאַחַד שֶׁל אֵלִישַׁע הַנְּבִיא מִצַּד הַזּוֹכֵר שֶׁנִּשְׁתַּחֲוּ עֲלָיו וְחֲבוּקוֹ.
 דְּכַתִּיב, שְׁכַתּוֹב (מלכים ב ד) וַיִּשָּׂם פָּיו עַל פִּיו וְעִיזֵי הַמִּשְׁיָךְ לוֹ חַיִּים.
 אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְּשִׁלְמָה מְלָפָא מִצִּינוּ בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ,
 שְׂמָא גְּלִיפָא דְּשִׁבְעִין וְתִרְיִן שְׂמָהֵן אַגְלִיָּה
 עֲלוּי בְּתַבִּין שֶׁם הַחֲקוּק שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מִג' פְּסוּקִים "וַיִּסַּע וַיִּבֵּא
 וַיֵּט" שֵׁשׁ בְּהֵם רִי"ו אוֹתִיּוֹת כַּמְנִין חֲבוּקוֹ וְכֹל שֶׁם כְּלוּל מִג' אוֹתִיּוֹת וְלִכְּן נִקְרָא ע"ב שְׁמוֹת
 חֲקֵק עֲלָיו אֵלִישַׁע בְּתִיבוֹת שֶׁם ע"ב וְהָיוּ יל"י וְכו' וְאִזְ שְׁבַה אֵלָיו רֹחוֹ. בְּגִין
 דְּאַתְוֹן דְּאֵלְפָא בֵּיתָא דְּאַגְלִיָּה בֵּיה אָבוּי בְּקַדְמֵיתָא
 לְפִי שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הָאֵלֶּף בֵּית שֶׁחֲקֵק בּוֹ אָבִיו בְּתַחֲלִילָה, כִּי כָל גּוֹף וּנְפֶשׁ נַעֲשִׂים מִכ"ב אוֹתִיּוֹת
 הַתּוֹרָה וְהֵם מִקְשָׁרִים אֶת הַנִּשְׁמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף כִּד מֵית פְּרָחוּ מִנִּיהַ וְכַאֲשֶׁר
 מֵת פְּרָחוּ מִמֶּנּוּ הַכ"ב אַתְוֹן. וְהַשְׂתָּא דְּאֵלִישַׁע חֲבַב לִיָּה אַגְלִיָּה
 בֵּיה כָּל אַנּוּן אַתְוֹן דְּשִׁבְעִין וְתִרְיִן שְׂמָהֵן וְעַתָּה שְׁאֵלִישַׁע
 חִיבַק אוֹתוֹ כְּדִי לְהַחִיּוֹתוֹ חֲקֵק בּוֹ כֹּל אוֹתָם אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם שְׁמוֹת. וְאַתְוֹן
 דְּאִילִין שְׁבַעִין וְתִרְיִן שְׂמָהֵן גְּלִיפֵן אַנּוּן מֵאַתָּן וְשִׁיתֶסֶר
 אַתְוֹן וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל אֵלּוֹ הַשְּׁבַעִים וּשְׁתַּיִם שְׁמוֹת הַחֲקוּקוֹת וְהֵם מֵאַתָּם וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה

אור הרשב"י

את הנר, דכתיב ונשים לו שם כסא ומנורה
 וכו'. וצרפית תקנה הלה, דכתיב עשי נא לי
 עוגה קטנה, ודרשו רבותינו כי אליהו כהן היה.

דכתיב חדל להיות לשרה אורח כנשים, ומפני
 שהיתה תחילת התיקון, לא נתקן כראוי, ולכן
 באו ג' נשים אחרות והם: חנה, שתיקנה נדה,
 דכתיב ופניה לא היו לה עוד, שונמית תיקנה

אותיות. וְכִלְהוֹ אֶתְוֹן אֲגִלִּיף בְּרוּחִיהָ (נ"א בְּדִיבּוּרָא) אֲלִישֵׁעַ

וכל אלו רי"ו אותיות חקק ברוחו אלישע כמ"ש וישם פיו על פיו ודרך זה נפח בו כל אותם

האותיות, בְּגִין לְקַיְמָא לִיהָ בְּאֶתְוֹן דְּשִׁבְעִין וְתַרְיַן שְׁמָהּ

כדי לקיים אותו בכח האותיות של שבעים ושתיים שמות. וְקָרָא לִיהָ חֲבֻקֻק

וקרא לו חבוקק כי עד עתה היה שמו "חבוק" ע"ש חבוק של הנקבה בלבד מאימו שהם ג'

ע"ב, דס"ג דמ"ה ודב"ן, ועתה עשה לו אלישע חבוק שני מצד הזכר שהם רי"ו אותיות של

ע"ב שמות ונקרא שמו חבוקק גימט' רי"ו. שְׁמָא דְּאֲשָׁלִים לְכָל סְטָרִין

שם שמשלים לכל הצדדים, כלומר השם "חבוקק" מתאים מהטעמים כדלקמן.

אֲשָׁלִים לְחֲבֻקִין כְּדֶאֱתָמָר. וְאֲשָׁלִים לְרִזָּא דְּמֵאֲתָן

וְשִׁיתָסָר אֶתְוֹן דְּשְׁמָא קְדִישָׁא משלים אותו לב' חבוקים כמו שלמדנו

של אימו ושל אלישע, וגם משלים לסוד של מאתים ושש עשרה (רי"ו) אותיות של השם

הקדוש דע"ב שמות שהם בגימט' חבוקק. בְּתִבְיִן אֶתְקִיִים לְאֶהֱדָרָא

רוּחִיהָ והנה בתיבות של ע"ב שמות נתיקים להחזיר רוחו, וּבְאֶתְוֹן

אֶתְקִיִים כָּל גּוֹפִיָה עַל קִיּוּמִיהָ וברי"ו אותיות של ע"ב שמות עי"ז היה

קיום לכל גופו, כי חזרה אליו הרוח שנתן לו אביו שפרח ממנו ועתה הגוף יעמוד על

בוריו. וְעַל דָּא אֶקְרִי חֲבֻקֻק ועל שם זה נקרא חבוקק ע"ש ב' חבוקים.

וְאִיהוּ אָמַר והוא חבוקק אמר (חבוקק ג) יְהוָה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְדָּךְ

יִרְאֵתִי, שְׁמַעְנָא מַה דְּהוּא לִי דְּאֲטַעִימָנָא

מַהְהוּא עֲלָמָא וְדְחִילָנָא פי' שמעתי שמעך מאבי ואימי ומאלישע הנביא

מה שהיה לי כבר שטעמתי טעם של אותו עולם עליון ויראתי שלא אמות צעיר ולא

אספיק ללמוד ולקיים המצוות. שְׂרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיהָ

התחיל לבקש רחמים על עצמו, ואומר נפשו, כי היה מדבר עם השכינה שהיא בחי' נפש
וְאָמַר יְהוָה פָּעַלְךָ דְעַבְדְּךָ לִי בְקָרְבַּ שְׁנַיִם יְהוֹן תִּיְיָהוּ
ממך אני מבקש דהיינו שפעלת ועשית ובראת אותי שהיא הלידה הראשונה שנבראתי
מיחוד תו"מ דהיינו שהם שנים קדמוניות שהם ו"ק דז"א שהיא אימא דחיי, כי השנים של
הנוק' שהיו לו בתחילה הם קרובות שאין בהם חיים יהיו חיי, וכאילו מבקש על אחר
ואומר שיהיו החיים שלו מצד הזכר ז"א שיש בי חיים ויאריך ימים, ומפרש. **כְּמוֹ**
תִּיְיוֹ כמו חיי הנשמה מצד הזכר. **וְכָל מָאן דְאִתְקַשֵּׁר בְּאַנּוּן שְׁנַיִם**
קְדְמוֹנִיּוֹת תִּיְיוֹן אִתְקַשְׁרוּ בֵּיהּ וכל מי שנקשר באותם שהם הו"ק דז"א
החיים מתקשרים בו וחי חיים ארוכים. **בְּקָרְבַּ שְׁנַיִם תּוֹדִיעַ לְהֵהוּא**
דְרָגָא דְלִית (בָּה) תִּיְיוֹן כָּלְלַ ומש"כ בקרב שנים תודיע פי' לאותה המדרגה
שאינ חיים והתפלל על המלכות שאין לה חיים שתתקשר בשנים קדמוניות שהם הו"ק
דז"א שימשיכו אליו חיים, ואז ימשך שפע וחיים לכל העולמות ולשורש נשמתו.

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר אוֹף אֲנָא מְפַה דְשְׁמַעְנָא
דְחִילְנָא לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא ואמר גם אני ממה ששמעתי
מרבי אלעזר יראתי מהקב"ה. **זְקִיף יְדוּי עַל רִישִׁיהּ וְאָמַר** הרים ידיו
על ראשו ואמר להם **וַיְמַה רַב הַמְנוּנָא סְבָא נְהִירוּ דְאוּרִייתָא**
זְכִיתוּן אֲתוֹן לְמַחְמֵי אֲפִין בְּאֲפִין וְלֹא זְכִינָא בֵּיהּ אשריכם
ואשרי חלקכם גדלה מעלתכם שאת רב המנונא סבא מאור התורה זכיתם אתם לראות
פנים בפנים ולא זכיתי אני בזה. **נָפַל עַל אַנְפוּי** נפל רשבי על פניו ועשה יחודים
והעלה נשמתו בעולמות העליונים **וְחָמָא לֵיהּ מְעַקֵּר טוּרִין** וראה לו לרב
המנונא סבא עוקר הרים בפלפולו, ועי"ז עוקר ומשבר הקלי' **מִנְהִיר שְׂרָגִין**

בְּהִיכֵלָא דְמִלְפָּא מְשִׁיחָא מאיר הנרות בתורתו ומעלה מ"ן בהיכלו של
מלך המשיח שהוא "היכל קן ציפור". **אָמַר לֵיהּ** אמר לו רב המנונא סבא לרשב"י
רַבִּי בְּהָהוּא עָלְמָא תְּהוֹן שְׁבָבִין מְאִרֵי אוּלְפָּנִין קָמִי
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רבינו באותו עולם בעולם העליון תהיו שכנים עם בעלי
וראשי הישיבות לפני הקב"ה. **מִהָהוּא יוֹמָא הָהוּא קָרִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר**
בְּרִיהּ וּלְרַבִּי אַבָּא פְּנִי"אֵל [נח] מאותו היום היה רשב"י קורא לרבי
אלעזר בנו ולרבי אבא בשם פניא"ל **כְּמָה דְאַתָּה אָמַר**, כמו שנאמר (בראשית
לב) **כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים** ומכיון שהם ראו ג"כ מראות
אלהים שהוא אותיות מ"י אל"ה וכן הו"ם א"ל כי אל"ה הם ו"ק כי ו' פעמים ו'
גימט' "אל"ה" ו-הו"ם מאלהי"ם הם יסודות, ואז יש יחוד פנים בפנים.

בְּרֵאשִׁית רַבִּי חֵיָא פְּתַח השערים של החכמה השייכים לשרשו, ודרש
(תהלים קיא) **רֵאשִׁית** הוא הכתר-א"א **חֲכָמָה אבא** **יְרֵאת**
בינה-אימא **יְהוָה** בחי' ו"ק ז"א **שָׁכַל טוֹב** יסודות דו"ן המתייחדים ע"י מעשיהם
של ישראל, וז"ש **לְכָל עוֹשֵׂיהֶם** כי בגלות זה תלוי במעשיהם של עם ישראל,
אבל כאשר יבנה ביהמ"ק **תְּהַלְתּוּ** שהיא המלכות **עוֹמְדַת לְעַד** ביחוד תמידי
עם ז"א כמש"כ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד כמו או"א. **רֵאשִׁית חֲכָמָה,**
הָאִי קָרָא הַכִּי מִיבְעֵי לֵיהּ זה הפסוק כך היה צריך לו לומר, **סוּף**

אור הרשב"י

[נח] דע כי בפני א"א יש אור שנקרא ש"ע רבוא נהורין שהם ב' פעמים א"ל מלא כזה:
אל"ף למ"ד גימט' קפ"ה, **אל"ף למ"ד** גימט' קפ"ה, ביחוד גימט' ש"ע. וזה
נקרא אור פניא"ל שהם פני-אל שהם ש"ע נהורין קדישין ועם ח' אורות יהיו ש"ע נהורין כמנין "אור פניא"ל".

חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה, בְּגִין דִּירְאֵת יְהוָה סוֹף חֲכָמָה
אִיהִי היות ויראת ה' שהיא המלכות היא בסוף החכמה והרי פרצוף החכמה היא
תחילת וראשית של עולם האצילות ויראת ה' שהיא המלכות בסוף האצילות והיה צריך
לומר סוף חכמה. (נ"א **אֵלָא אִיהִי** היא המלכות דאצילות שקראתי לה ראשית חכמה
יראת ה', היא **רֵאשִׁית** הראשית ממטה למעלה) **לְעֵאֲלָא לְגוֹ דְרִגְאָ**
דְּחֲכָמָתָא עֲלָאָה להכנס ולעלות לתוך המדרגה של החכמה העליונה כי כך
הוא הסדר, שאנחנו עם ישראל מתפללים ועושים מצוות ומעשים טובים מעלים מ"ן
למלכות ולז"א וגורמים יחוד זו"ן וגם הם מעלים מ"ן לאו"א ומאו"א לא"א וכו', ואח"כ
יורד השפע דרך אותם מדרגות עד זו"ן ומשם לעם ישראל **הֲדָא הוּא דְכִתְיִב**
זה הוא מש"כ. (תהלים קיח) **פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק** שהם השערים של
המלכות הנקראת צדק, ואז משם אפשר להכנס לז"א וכו'. כמ"ש **זֶה הַשַּׁעַר**
לְיְהוָה וְדָאִי דרך המלכות היא השער לה' שהוא ז"א ובודאי שזה הדרך, **דְּאִי**
לָא יִיעוּל בְּהַאי תִרְעָא לָא יִיעוּל לְעֵלְמִין שאם לא יכנס בזה
השער של המלכות לא יוכל לעלות ולהכנס לעולמים בדרך אחרת. **לְמַלְכָּא**
עֲלָאָה דְאִיהוּ עֲלָאָה וְטָמִיר וְגִנְיִז משל למלך גדול שהוא עליון ונסתר
וגנוז בתוך הארמון המפואר שלו **וְעֵבִיד לִיהּ תִרְעִין אֵלִין עַל אֵלִין**
ועשה לו שערים אלו לפניו מאלו **וְלְסוֹף כָּל תִרְעִין עֵבֵד תִרְעָא חַד**
בְּכַמָּה מְנַעוּלִין בְּכַמָּה פִתְחִין בְּכַמָּה הִיכְלִין אֵלִין, עַל
אֵלִין ובסוף כל השערים עשה שער אחד בכמה וכמה מנעולים וכמה פתחים להכנס
בהם ומשם להכנס בכמה היכלות אלו לפניו מאלו. **אָמַר כָּל מָאן דְּבִעֵי**
לְמִיעַל לְגַבְאֵי תִרְעָא דָּא יְהֵא קְדָמָאָה לְגַבְאֵי ואמר לכל

עמו כל מי שרוצה להכנס אצלי שער זה יהיה ראשון להכנס אלי, **מָאן דְּיַעוּל בְּהַאי תְּרַעָא יַעוּל** מי שיכנס בזה השער יכנס ויבא אלי [ט]. **אוּף הַכִּי תְּרַעָא קְדָמָא לְחַכְמָה עֲלָאָה יִרְאָת ה' אִיהִי** [ט] אף כאן הרוצה להכנס לחכמה העליונה השער הראשון להכנס לחכמה העליונה היא המלכות הנקראת יראת ה'. **וְדָא אִיהִי רֵאשִׁית** וזה הוא מש"כ ראשית ממטה למעלה.

ומסביר **ב**, של בראשית, כי עד עתה הסברנו "ראשית" בלא ב', א"כ באות ב' נרמזים בה **תְּרִין אַנּוּן דְּמַתְּחַבְּרִין פְּחָדָא** שני פרצופים חכמה ומלכות הם שמתחברים כאחד בסוד אבא יסד ברתא, **וְאַנּוּן תְּרִין נְקוּדִין** והם אבא ומלכות שתי נקודות, כלומר כאשר עושים יחוד הוי"ה אדנו"ת כזה **יֵאֱהַדוּנְהִי י' ראשונה היא חכמה, וי' אחרונה מלכות, תַּד גְּנִיזָא וְטְמִירָא וְחַד קְיִמָא בְּאַתְגְּלִיָא** פרצוף אחד שהוא אבא גנוז תוך אימא ונסתר בז"א ופרצוף אחד שהיא המלכות עומדת מגולה, שבה אפשר להשיג יותר השגות ואורות משאר הפרצופים. **וּבְגִין דְּלִית לְהוּ פִּירוּדָא אֶקְרוּן רֵאשִׁית תַּד**

אור הרשב"י

להכנס רק דרך שער המלכות. [ט] המלכות נקראת יראת ה', והנה כל עולם ועולם כלול מעשר ספירות ונקרא אילן. והנה, באצילות בכל הפרצופים יש אך ורק טוב בלא רע, כי שם נאמר לא יגורך רע. ולכן כל פרצופי האצילות הם אילן טוב. לעומתם, פרצופי עולמות בי"ע מעורבים טוב ורע. והנה, פרצוף המלכות רחל כיון שהיא נמצאת בסוף כל עשר הספירות דאצילות ומגיעה עד עולם הבריאה ששם יש טוב ורע, יש לה פחד ויראה מהחיצונים שלא יתאחזו בה. לכן נקראת יראת ה'.

[ט] והנמשל הוא "מלכא עילאה" היא החכמה העליונה שהיא עליונה מן הבינה. "וטמירא" מן ז"א. "וגניז" מן המלכות, ועשה לחכמה הזאת שערים אלו לפניו מאלו שהם ז"א, אימא, ולסוף השערים עשה שער אחד, שהיא המלכות. בכמה מנעולים שהוא בעולם העשיה. ובכמה פתחים שהוא בעולם היצירה, ובכמה היכלין שהוא בעולם הבריאה, אלו למעלה מאלו, כי כל אחד יכול להכנס רק לשער פלוני לפי מדרגתו, ואמר המלך העליון שהיא החכמה העליונה מי שרוצה להכנס אצלי יכול

וְלֹא תִירֵץ והיות שאין להם לחכמה והמלכות פירוד לכן נקראים ראשית אחד ולא שנים, שלא כתוב ב' ראשיות. **מֵאַן דְּנִטִיל הָאִי נִטִיל הָאִי** מי שזוכה לקחת ולהכנס בזו שהיא המלכות זוכה ולוקח ומקבל הארה גם מזה שהוא החכמה. **וְכֹלֵא חֵד דְּהָא "הוּא" וְשְׁמִיהָ חֵד** (שְׁמִיהָ) והכל אחד, כי אבא כולל כל עולם האצילות מהחכמה עד המלכות כמ"ש כולם בחכמה עשית שהרי "הוא" בחי' החכמה ושמו שהיא בחי' המלכות שנקראת "שם" נחשבות אחד **דְּכֶתִיב,** כמ"ש (תהלים פג) **וַיֵּדְעוּ כִּי אַתָּה שְׁמֶךָ יְהוָה** והמלכות שנקראת "שם" **לְבַדְּךָ.** אחדות אחת, כי בעולמות בי"ע יש פירוד **אַמְאִי אֶקְרִי** ומדוע המלכות נקראת **יְרֵאת יְהוָה, בְּגִין דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע** לפי שהיא סוד אילן של עץ הדעת שנקרא טוב בבחי' החסדים ורע מבחי' הגבורות וזה תלוי במעשיהם של בני אדם, **זְכִי בַר נֶשׁ הָא טוֹב** אם זכה האדם לעבוד את הקב"ה כראוי הרי זכה לחסדים מצד הטוב **וְאִי לָא זְכִי הָא רַע.** (דף ח ע"א) ואם ח"ו לא זכה האדם הרי זה מצד הגבורות ובאים עליו דינים ה' יצילנו **וְעַל דָּא שְׂרִי בְּהַאי אַתְר יְרֵאָה** ועל זה מכיון שבאותו מקום יכולים להגיע העוונות של האדם ולפגום, שורה בזה המקום במלכות יראה מחמת תוקף הגבורות, ולכן נקראת יראת ה'. **וְדָא תְרַעָא לְעֵאלָא לְכָל טוֹבָא דְעֵלְמָא** וזו המלכות היא השער להעלות ולהכנס לכל מיני טובות וברכות שבעולם. **שְׁכַל טוֹב אֵלִין תִּירֵץ תְרַעִין דְאַנּוֹן כְּחֵדָא** וממשיך להסביר מש"כ שכל טוב הם אלו שני שערים שהם ת"ת ומלכות כי "השכל" הוא בחי' יסוד דו"א שנקרא "משכיל", ו"טוב" הוא בחי' יסוד דנוק' שהם חשובים כאחד, כי גוף וברית חשבינן כאחד, וע"י חיבור

ב' יסודות אלו נמשך שפע וטוב לעולם.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר מִשׁׁכַּי שִׁכְלָ טוֹב דָּא אֵילָנָא דְחַיִּי זֶה הוּא עַץ
 הַחַיִּים, שֶׁהוּא ז"א שֶׁמִּקְבֵּל אוֹר מִהַחֲכֵמָה שֶׁהוּא "שְׂכַל" מִהַחַיִּים הָעֲלִיוֹנִים
 דְּאִיהוּ שִׁכְלָ טוֹב בְּלָא רַע כְּלָל שֶׁהוּא שְׂכַל טוֹב בְּלָא תַעְרוּבֵת רַע
 כִּלְל שֶׁהָרִי בַמַּלְכוּת רַחֵל יֵשׁ מִקוֹם לִירָאָה וּפְחָד כִּי הִיא קְרוּבָה לַחִיצוֹנִיִּים. וְעַל דְּלָא
 שְׂרִיָא בִּיהַ רַע וְעַל שְׂלָא שׁוֹרָה בּוֹ רַע שְׂאִין בּוֹ אַחִיזַת הַחִיצוֹנִיִּים לְכֵן אִיהוּ
 שִׁכְלָ טוֹב בְּלָא רַע הוּא בַחִי שְׂכַל טוֹב בְּלָא תַעְרוּבֵת רַע כִּלְל וְעִיקַר. לְכָל
 עוֹשֵׂיהֶם, פִּי אֵלִין חֲסִדֵי דְדוּד הַנְּאֻמָּנִים [סא] שַׁע"י שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט אוֹר
 הַחֲכֵמָה לַת"ת מִשֵּׁם מִשְׁפִּיעַ לְנֹצֵחַ וְהוּד שֶׁנִּקְרָאִים חֲסִדֵי דוּד, וְהֵם אוֹמְנִים וּמְגַדְלִים אֶת
 הַמַּלְכוּת בְּסוּד וַיְהִי "אוֹמֵן אֶת הַדְּסָה" תְּמַכִּין אוֹרֵייתָא תוֹמְכִים וּמְחִזְקִים אֶת
 הַתּוֹרָה. וְאֲנֹן דְּתְמַכִּין אוֹרֵייתָא כְּבִיכּוֹל וְאוֹתָם שְׁתוֹמְכִים וּמְסִיעִים
 בַּפְּרָנְסָה עִם הַתְּלִמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה כְּבִיכּוֹל נַחֲשֵׁב לָהֶם כְּאֵלּוֹ אֲנֹן
 עֲבָדִין הֵם עוֹשִׂים וּמִתְקַנִּים אֶת הַמַּלְכוּת, וְעִי"ז גּוֹרְמִים יַחּוּד תַּחְתּוֹן בּוֹז"ן, בְּכַח לִימוּד
 הַתּוֹרָה שֶׁל הַת"ח. כָּל אֲנֹן דְּלַעָאן בְּאוֹרֵייתָא לִית בְּהוּ עֵשִׂיָה
 בְּעוּד דְּלַעָאן בְּהוּ כֵל אוֹתָם שְׁלוֹמִדִים תּוֹרָה עֲצָמָם אֵין בְּהֵם עֵשִׂיָה שֶׁל מִצּוּהַ
 מַעֲשִׂית, כִּי כַּחַם הוּא רַק בְּפָה ב"קוֹל וְדִיבּוֹר" בַּעַת שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. אֲנֹן דְּתְמַכִּין
 לֹזֵן אֵית בְּהוּ עֵשִׂיָה אֲבַל אֵלּוֹ הַתּוֹמְכִים בְּהֵם יֵשׁ בְּהֵם מִצּוּהַ מַעֲשִׂית וְהַכּוֹנֵה
 לְמִצּוֹת גְּמִילוֹת חֲסִדִים שֶׁהִיא בַּמַּעֲשֶׂה וּבְחֵילָא דָּא כְּתִיב תְּהַלְּתוּ וּבַכַּח

אור הרשב"י

[סא] וְמָה שֶׁנִּקְרָאוּ הַנְּאֻמָּנִים, אֵיתָא בְּפִרְי ע"ח שְׁעַר אֲמֵן, שֶׁשְׁלֹשֶׁת הָאוֹתִיּוֹת א' מ' ו' כִּכְל אֶחָד מֵהֶם יֵשׁ יַחּוּד הוּי"ה אֲדֻנָּי כְּדִלְהֵלֵן: אוֹת א' הוּא בַּמִּקוֹם ת"ת דו"א שֶׁשֵּׁם הוּא ג"כ יַחּוּד הוּי"ה אֲדֻנָּי. אוֹת מ' וְאוֹת ו' יֵשׁ לְכָל אֶחָד מֵהֶם יַחּוּד הוּי"ה אֲדֻנָּי וְהַמִּקוֹם הוּא בְּרַגְלִים שֶׁהֵם נו"ה. וְהוּ שְׁאוֹמֵר עַל נו"ה חֲסִדֵי דוּד הַנְּאֻמָּנִים כִּי יֵשׁ בְּהֵם ב' פְּעָמִים יַחּוּד הוּי"ה אֲדֻנָּי הָעוֹלָה אֲמֵן, וּב"פ צ"א הֵם ב' אֲמֵן אֲמֵן, וְהוּ נְאֻמָּנִים. (דַּמְשֶׁק אֲלִיעוֹר).

מצוה זו כתוב תהילתו שהיא המלכות **עומדת לעד, וְקִיּוּמָא פּוֹרְסִיּא**
עַל קִיּוּמִיהָ בְּדָקָא יְאוּת ועי"ז עומד הכסא על קיומו כראוי, שהמלכות
 מוכנה ליחוד.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה יְתִיב וְלָעִי בְּאוֹרֵייתָא בְּלִילִיָּא רבי שמעון
 היה יושב ועוסק בתורה בלילה, ליל שבועות ומקשט את הכלה שהיא השכינה בכ"ד
 קישוטיה כדי שלמחר **דְּכַלָּה אֶתְחַבְּרַת בְּבַעְלָהּ** הכלה מתחברת עם בעלה
 שהוא ז"א. **דְּתַנְיִנָן שְׁשִׁנְיָנוּ כָּל אַנְוִין חֲבֵרִיא דְּבְנֵי הַיְכָלָא דְּכַלָּה**
אַצְטְרִיכוּ בְּהָהִיא לִילִיָּא כל אותם החברים בני היכל הכלה צריכים באותו
 לילה **דְּכַלָּה אֶזְדַּמְנַת לְמַהּוּי לְיוּמָא אַחְרָא גּוֹ חוּפָּה**
בְּבַעְלָהּ שהכלה תהיה מוכנה להיות ליום המחרת, ביום שבועות כי בליל שבועות אין
 יחוד עליון וכן נאסר גם היחוד התחתון בתוך החופה עם בעלה בחיק אימא עילאה
לְמַהּוּי עַמָּה כָּל הָהוּא לִילִיָּא וְלְמַחְרֵי עַמָּה בְּתַקּוּנָהָא
דְּאִיהִי אֶתְתַקַּנַת וכדי להכין את הכלה צריכים להיות איתה אותו הלילה, ליל
 שבועות להיות ערים כל הלילה ולעסוק בתורה ועי"ז השכינה שורה עליהם ולשמוח איתה
 בתיקוניה ע"י התכשיטים הרוחניים שהיא נתקנת בהם **לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא** וזאת
 ע"י שאנחנו צריכים לעסוק וללמוד בתורה שבכתב שהיא בז"א ותורה שבע"פ שהיא בנוק'
 ועי"ז ניתקנים זו"ן **מִתּוֹרָה ת"ת דְּזו"ן לְנַבִּיאִים** ע"י הנביאים מתקנים נצח הוד
 דְּזו"ן וּמְנַבִּיאִים לְכַתּוּבִים שהם יסוד ומלכות וּבְמִדְרָשׁוֹת
דְּקַרְאֵי של הפסוקים, מתקנים בינה דְּזו"ן וּבְרָזִי דְּחֻכְמָתָא. ובסודות
 חכמת הנסתר מתקנים **חֻכְמָה דְּזו"ן**, וכן כתוב בשעהכ"ו דרושי שבועות והכתר נתקן

בטבילה בשחרית **בְּגִין דְּאַלֵּין אַנּוּן תִּיקוּנֵין** [ב0] **דִּילָה**
וְתַכְשִׁיטָהּא. מכיון שאלו הם התיקונים שלה שהם כ"ד צירופי אדנ"י והתכשיטים
שלה הם שמות י"פ ע"ג וכו' היוצאים מהתיבות שבסוף כל ספר מהתנ"ך הרי ראינו הבדל
בין התיקונים שלה לתכשיטים שלה [ג0] **וְאִיהִי וְעוֹלַמְתָּהּא עָאֵלַת**
וְקִיַּמַת עַל רִישִׁיהוּן והיא השכינה זו' נערוטיה שהם כנגד ז' היכלות ששם
נמצאים המלאכים המעלים את השכינה עלולות נכנסות בבתי כנסיות ושורה על ראשיהם
של הצדיקים שעוסקים בתורה וכן של פרצופי האצילות **וְאֵתְתַקְנַת בְּהוּ**
וְחֶדֶת בְּהוּ כָּל הַהוּא לִילִיא. ומתקנת ומתקשטת בהם ושמחה בהם כל

אור הרשב"י

טבילה וכו', הרי כוונת כ"ד קישוטי כלה הוא
דווקא בהיותה בפנים, כמו שראינו שמכוונים
בהם בברכת כהנים ושם היא פב"פ יעו"ש,
ועיין להרב שמחת כהן זצ"ל בכת"י (והובא
בסוף סידור היר"א ח"ב) ועתה הודפס בסוף
ספר שמחת כהן ותירץ שם ע"פ מש"כ הרב
בשער מאמרי רשב"י דף מ"ה ע"ד כי אלו
הכ"ד קישוטים אינם עצם הכלה כי להיותם
נמשכים ממקום עליון אינם יכולים להתגלות
בנוק' בסוד עצמות אורות הכלה אלא בסוד
תכשיטיה ותיקוניה בלבד. וכתב שנוק' דו"א
אינה נשפעת מא"א ומא"א ממש כמו שז"א
נשפע מהם ישירות ממש והנוק' רק נשפעת
בסוד או"ח ע"י השערות והדיקנא ואור חוזר
הוא בכלל אהור וא"כ אפי' בברכת כהנים
מקבלת הנוק' השפע מהם מבחי' האהור יען כי
נמשכים בה האורות והקישוטים הללו מבחי'
או"ח וע"כ גם עתה שהיא מבחי' אח' באח'
שפיר נמשכים בה התכשיטים שהיא מבחי'
אהור.

[ב0] ורמז לזה "ותמלא כד"ה ותעל" פי' אם נתקן
כ"ד קישוטים של אות ה' שהיא השכינה אז וז"ש
"ותעל" יש עליו לשכינה. ועוד ע"פ הפסוק
ושמתי כדכד שמשותיך, כי ע"י כ"ד קישוטים
וע"י כ"ד צירופי השמות היוצאים מכל ספר יצא
אור גדול לעולם. וצריך לידע מה שכתוב בזה"ק
פרשת אחרי מות וז"ל. דהמלת הזוהמא בחה
היה כ"ד זיני מסאבותא ולכן כדי לבטל זה
מכוונים בכ"ד צירופי אדנ"ת הנ"ל וכן קורין כ"ד
פרקי שבת, וסימנך, ואיב"ה אשית בינך ואיב"ה
גימט' כ"ד. שהם כ"ד זיני מסאבותא וע"י הלימוד
ממשיכים לה כ"ד תכשיטים ומבטלים כ"ד
דמסאבותא.

[ג0] והיות ואלו הכ"ד תכשיטין הם נמשכים
ממקום עליון לז"ב תיקוני רישא וז"ב תיקוני
גופא דנוק' שהם סוד כ"ד צירופי אדנ"י, אינם
יכולים להתגלות בנוק' בסוד עצמות רק בסוד
תכשיטין לבד לרוב העלמם. ועיין להרב ש"ש
זיע"א שהקשה איך אפשר לכווין בכ"ד קישוטי
כלה אלו בעת שהנוק' עדיין אח' באח' וקודם

אותו הלילה בחברים שעוסקים בתורה ע"י לימודם ממשיכים לה אורות וקישוטים
 וְלִיזְמָא אֲחֵרָא לָא עָאֵלַת לְחוּפָּה אֵלָא בְּהַדְרֵיהּ וּלְיוֹם
 המחרת יום שבועות נכנסת עם אותם צדיקים ונשמות שקשטו אותה, וְאֵלֵין אֲקָרוּן
 בְּנֵי חוּפָּתָא והם השושבינים השמחים עימה בעת החופה נקראים בני החופה.
 וְכִיּוֹן דְּעָאֵלַת לְחוּפָּתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאִיל עֲלֵיהּ
 וּמְבָרַךְ לֹון וּמְעִיט לֹון בְּעֵטְרָהָ דְכֻלָּהּ וכיון שנכנסת לחופה
 הקב"ה שואל עליהם מי אלו החברים שבאו עם השכינה ומברך אותם במוחין חדשים ומעטר
 אותם באור מקיף בעטרות השכינה מהמוחין והאורות שקיבלה. וְכִּפְּאָה חוּלְקָהוֹן
 אשרי חלקם.

וְהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלְהוּ חֲבֵרֵיָא מְרַנְנִין בְּרִנָּה
 דְּאוּרֵיָתָא והיה רשב"י וכל החבריא קדישא שמחים בשמחת התורה
 משמע שהיו לומדים בנחת ובמתון בטעמיה ובניגוניה מילה במילה, וכך צריכים כולם לנהוג
 וּמְחַדְשֵׁן מְלִין דְּאוּרֵיָתָא כָּל חַד וְחַד מְנַיְיָהוּ ומחדשים בדברי
 התורה בפרד"ס התורה וכך היו מקשטים את השכינה כל אחד ואחד מהם וְהוּא חֲרֵי
 רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכָל שְׂאָר חֲבֵרֵיָא והיה שמח רשב"י וכל החברים, ומכאן
 משמע שביום שבועות צריך לחדש חידושים ועי"ז מקשטים את השכינה. אָמַר לֹון
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּנֵי זְכָאָה חוּלְקָבוֹן בְּגִין דְּלְמַחֵר לָא תִיעוּל
 כְּלָה לְחוּפָּה אֵלָא בְּהַדְרֵיכוֹ אמר להם רשב"י אשרי חלקכם כיון שלמחר,
 יום שבועות לא תכנס הכלה, השכינה ליחוד העליון עם דודה אלא אתכם. בְּגִין
 דְּכֻלְהוּ דְּמִתְקַנְנִין תְּקוּנָהָא בְּהַאי לִילְיָא וְחֲדָאן כְּפִי לְפִי
 שכולכם עוסקים בתורה ומתקנים את תכשיטיה בזה הלילה ושמחים עימה, כְּלָהוּ

יְהוֹן רְשִׁימִין וְכַתִּיבִין בְּסַפְרָא דְדַכְרָנִיא כּוּלָם יִהְיוּ רְשׁוּמִים
 וְכַתּוּבִים בְּסַפְרֵי הַזְכָּרוֹן שֶׁהֵיא הַמַּלְכוּת כִּי הַסֵּפֶר הוּא בְּחַי' הַמַּלְכוּת וְהַזְכָּרוֹן הוּא הַיְסוּד וְאִ"כ
 כֹּל הַחֲבָרִים יִהְיוּ חֲקוּקִים בְּשִׁכְנָה הַקְדוּשָׁה כְּדִי שִׁיְהִיו נֹזְכָרִים תְּמִיד לְטוֹבָה וְקָדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְבָרַךְ לֹזֵן בְּשִׁבְעֵין בְּרַכָּאן וְעֵטְרִין דְּעֵלְמָא
 עֵלְאָה. וְהַקְב"ה מְבָרַךְ אוֹתָם בְּשִׁבְעִים בְּרֻכּוֹת, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת עֶסֶם"ב קֶס"א קֶמ"ג קֶנ"א
 שֵׁשׁ בָּהֶם ע' אוֹתִיּוֹת ע"ה, וְכֵן שִׁבְעַת סְפִירוֹת שֶׁל ז"א שְׂכַל אַחַת כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר וּר"ל שֶׁהַקְב"ה
 מְבָרַךְ אוֹתָם וּמְמַשֵּׁךְ לָהֶם מוֹחִין וְאוֹרוֹת וְעֵטְרוֹת שֶׁהוּא אוֹר מְקִיף מֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהֵיא
 אֵימָא עֵילָאָה אֶל הַמַּלְכוּת. ♦

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תְּהֵלִים יט) הַשְּׁמַיִם הוּא הַת"ת שֶׁהוּא הו"א
 וְאָמַר ה'—שְׁמַיִם לְכֻלּוֹל אֶת הַנוֹק' עִם ז"א וְיֵשׁ יַחּוּד ז"א וְנוֹק', וְלִכְּן מְסַפְּרִים
 מֵאִירִים כְּסַפִּירִים וְכַאֲשֶׁר מְזוֹדוּגִים אִזּוּ מֵאִיר ז"א אֶל הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת כְּבוֹד אֵל גִּימַט'
 ס"ג כִּי עֵתָה בְּשִׁבְעוֹת הַמַּלְכוּת יֵשׁ לָהּ הָאֵרָה מִן הַדַּעַת הַפְּנִימִית שֶׁהֵיא ס"ג. וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
 מְגִיד הַרְקִיעַ קָרָא דָּא הָא אוֹקִימָנָא לִיָּהּ פְּסוּק זֶה כִּבֵּר פִּירְשָׁנוּ אוֹתוֹ. ♦
 אֲבָל בּוֹמְנָא דָּא דְכֻלָּה אֶתְעָרָא לְמִיעַל לְחוּפָה בְּיוֹמָא
 דְּמַחֵר אֲבָל בּוֹמֵן הַזֶּה בְּלֵיל שְׁבֻעוֹת כְּשֶׁהַכֹּלָה הַשְּׂכִינָה מֵתְעוֹרֶרֶת כֹּל הַלַּיְלָה לְהַכְנִס
 לְחוּפָה לְמַחֲרַת בְּיוֹם שְׁבֻעוֹת אֶתְתַּקְּנַת וְאֶתְנַהֲרַת בְּקִישׁוּטָהָ
 בְּהַדִּי חֲבַרְיָא נִתְקַנַּת בְּכ"ד צִירוּפִי אֲדַנ"י וּמֵאִירָה בְּקִשׁוּטִיהָ מֵהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים
 מִכֹּל סַפְרֵי הַתְּנַךְ יִפְּ עַן וְכו' יַחַד עִם הַחֲבָרִים דְּחֻדָּאן עֲמָה פֶּל הָהִיא
 לִיָּלִיא וְאִיָּהִי חֻדָּאָת עֲמָהוֹן הַשְּׁמַחִים אִתְּהָ, שְׁעַסְקוּ בְּתוֹרָה אוֹתוֹ הַלַּיְלָה
 וְהֵיא שְׂמַחָה עִמָּהֶם וּמֵאִירָה לָהֶם בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה. וּבְיוֹמָא דְּמַחֵר פְּמָה
 אוֹכְלוּסִין חֲיִילִין וּמְשַׁרְיִין מֵתְפַנְּשִׁין בְּהַדָּהּ וּבְיוֹם הַמַּחֵר

בתפילות שחרית ומוסף כמה אוכלוסין שהם חיילות דמלכות דבריאה וחיילות דמלכות דיצירה וחיילות דמלכות דעשיה מתכנסים איתה יחד בעלייתה ליחוד לקבל השפע. **וְאִיהִי וְכִלְהוּ מְחַפְּאֵן לְכָל חַד וְחַד** והיא וכל אותם חיילות מחכים לכל אחד ואחד שתיקנו אותה וקישטו אותה בזאת הלילה היות ואי אפשר לכיין השעה של כל המתפללים בארץ ובעולם **דְּתִקְיִנוּ לָהּ בְּהַאי לַיְלִיא** שתיקנו וקישטו אותה בזה הלילה. **כִּיּוֹן דְּמַתְּחַבְּרִין בְּחַדָּא** מכיין שכבר כולם מתחברים כאחד העליונים והתחתונים יחד עם השכינה ובודאי שהם רק עולים עימה אבל לא נכנסים עימה יחד לחופה **וְאִיהִי חֲמַאת לְבַעְלָהּ** והיא השכינה רואה, ומתייחדת עם בעלה פב"פ **מַה כְּתִיב כְּתוּב הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים** [דס] **כְּבוֹד אֵל**. ומפרש **הַשְּׁמַיִם דָּא חֲתָן דְּעָאֵל לְחוּפָה** השמים זה החתן שהוא ז"א שנכנס כדי להזדווג עם השכינה. **מְסַפְּרִים**, פירוש **מְנַהֲרִין כְּזוֹהַר דְּסַפִּיר** מאירים מכח המוחין שקיבל מפרצופי או"א וא"א כזוהר הספיר, **דְּנַהֲרִין וְזוֹהֲרִין מְסִיפֵי עֲלֵמָא וְעַד סִיפֵי עֲלֵמָא**. שמאיר ומזהיר מסוף העולם מהכתר, ועד סוף העולם עד המלכות, היות וקיבל המוחין מאו"א וא"א ובתחילה קודם קבלת המוחין היה מאיר מהחסד עד המלכות ועתה מהכתר עד המלכות.

כְּבוֹד אֵל, דָּא כְּבוֹד כְּלָה דְּאֶקְרִי אֵל מש"כ כבוד אל זה כבוד הכלה הנוק' שהיא השכינה שנקראת אל, **דְּכְתִיב, (תהלים ז) וְאֵל זוֹעֵם בְּכָל יוֹם** המלכות זועמת מתוקף הדינים שיש בה ושם א"ל שבה ממתק אותם. **בְּכָל**

אור הרשב"י

[דס] בכל השנה כולה המלכות מקבלת הארת אל בלבד ולכן נקראת אל, אבל בשבועות מקבלת הארה משם ס"ג העולה בנימט' כבוד אל ואין לה הארה זו רק בשבת ובשבועות ולכן שבועות רק יום אחד.

יוֹמֵי שְׁתַּיִם אֶקְרִי אֵל בְּכָל יְמֹת הַשָּׁנָה נִקְרָאת הַמַּלְכוּת בְּשֵׁם אֵל בְּלִבָּד
 וְהַשְּׁתַּיִם דְּהָא עָאֲלַת לַחֲוֹפָה אֶקְרִי כְבוֹד, וְעַתָּה בְּיוֹם שְׁבוּעוֹת
 שְׁהֵרִי נִכְנַסְתָּ לַחֲוֹפָה וּמִקְבַּלְתָּ שְׁפַע דְּמוֹחִין דְּדַעַת הַפְּנִימִי שְׁהוּא שֵׁם ס"ג שְׁמַסְפְּרוּ כְבוֹד א"ל
 נִקְרָאת ג"כ כְּבוֹד ע"י כ"ד קִישׁוּטֵי כְּלָה וְאֶקְרִי אֵל וְנִקְרָאת אֵל כִּי ג"כ מִקְבַּלְתָּ שְׁפַע
 מִחֲכַתֵּר הָעֲלִיּוֹן. יְקָר עַל יְקָר. נְהִירוּ עַל נְהִירוּ. כְּבוֹד עַל כְּבוֹד, שְׂגָם
 קִיבְלָה מִח חֲכָמָה, אִוְרוֹת עַל אִוְרוֹת כְּנֶגֶד מִח בִּינָה וְשִׁלְטָנוֹ עַל שִׁלְטָנוֹ. וְשִׁלְטוֹן
 וּמַלְכוּת עַל שִׁלְטוֹן וּמַלְכוּת, כְּנֶגֶד הַדַּעַת וְעַתָּה נִשְׁלַם לָהּ מוֹחִין דְּחַב"ד וְעִי"ז הִיא שׁוֹלְטַת
 וּמִנְהִיגָה אֶת הָעוֹלָם בְּדִין בְּהִיָּא שְׁעֵתָא דְּשָׁמַיִם עָאֵל לַחֲוֹפָה
 וְאִז בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁעָם יִשְׂרָאֵל מִתְּפַלְלִים שְׁחֵרִית וּמוֹסַף שְׁאִז ז"א נִכְנַס לַהֲזוֹדוּג עִם הַמַּלְכוּת
 בְּהִיכַל אִו"א וְאֲתִי וְנְהִיר לָהּ וּבָא וּמֵאִיר וְנוֹתֵן מוֹחִין לְנוֹק, אִז, כָּל אֲנָוִן
 חֲבַרְיָא דְּאֲתִקְיָנוּ לָהּ כֹּל אוֹתָם הַחֲבָרִים שְׁתִּיקְנוּ וְקִשְׁטוּ אֶת הַכְּלָה בְּלִיל
 שְׁבוּעוֹת. כְּלָהוּ אֶתְפָּרְשִׁי בְּשִׁמְהוֹן תַּמָּן כּוֹלָם נִזְכָּרִים שֵׁם בְּשִׁמוֹתָם פְּלוּנֵי
 בִּן פְּלוּנֵי, ע"י הִיסוּד דְּזו"א בְּסִפְר הַזְּכוּרִין לְהַזְכִּירָם לְבִרְכָה הֲדָא הוּא דְּכִתְיָב, זֶה
 שְׁכַתוֹב (תְּהֵלִים יט) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ הֵם יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים מַעֲשֵׂה
 יָדָיו דְּזו"ן מְגִיד הַרְקִיעַ הִיסוּד שְׁנִקְרָא רְקִיעַ מִפְּרַשׁ אֶת שְׁמוֹתָם. מַעֲשֵׂה יָדָיו, אֲלִין
 אֲנָוִן מְאִירֵי קִיָּמָא דְּבְרִית בְּהִדֵּי כְּלָה, אֵלוֹ אוֹתָם בְּעֵלֵי שְׁמִירַת
 הַבְּרִית עִם הַכְּלָה שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה שְׁכַרְתּוּ עֵימָה בְּרִית וְאֲנָוִן מְאִירֵי קִיָּמָא
 דְּבְרִית אֲקָרוּן מַעֲשֵׂה יָדָיו אוֹתָם בְּעֵלֵי שׁוּמְרֵי הַבְּרִית נִקְרָאִים מַעֲשֵׂה יָדָיו,
 כְּמָה דְּאֵת אָמַר, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (תְּהֵלִים צ) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנְנֵהוּ
 פִּירוּשׁ דָּא בְּרִית קִיָּמָא דְּחֵתִים בְּבִשְׂרָא דְּבַר נֶשׁ זֶה בְּרִית
 קוֹדֶשׁ שְׁשִׁמּוּרָה וְחֲתוּמָה בְּבִשְׂרָנוּ שְׁאֲנַחְנוּ מִלִּים אוֹתָהּ כּוֹנְנָהּ שְׁלֵא יָבֵא לִידֵי עֲבִירָה.

רַב הַמְנוּנָא סָבָא אָמַר הֵכִי רַב הַמְנוּנָא הִזְקֵן אָמַר כֵּךְ (קהלת ה) אֵל
תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ, אֵל תִּתֵּן לִיצֵה"ר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ
 בפּיךָ דברי לשוה"ר וכו' כי זה יגרום לך לטמא את אות ברית קודש החתום בבשרך פי'
דְּלֹא יִהְיֶה בְּרֵךְ נֶשׁ פּוֹמִיָּה לְמִיתִי לְהִרְהוּרָא בִּישָׂא שלא
 יתן האדם את פיו לבא לידי הרהור רע, **וְיִהְיֶה גְרִים לְמַחְטִי לְהִיָּא**
בְּשָׂר קֹדֶשׁ דְּחִתִּים בִּיהַ בְּרִית קֹדִישָׂא ויהיה הפה גורם להחטיא
 לאותו בשר קודש כי כל עוד שלא פגם גורם להחטיא בשר קודש שחתום בו בבשרו אות ברית קודש
 בשר קודש, ואם ח"ו פגם גורם להחטיא בשר קודש שחתום בו בבשרו אות ברית קודש
 שהוא הארת היסוד שם שד"י שחתום בבשרו. **דְּאֵילוּ עֵבִיד פִּין מְשֻׁכִּין**
לִיָּה לְגִיָּהֲנָם שאם עושה כן, שאינו שומר פיו ולשונו נאחזים בו החיצוניים
 ומושכים אותו לגיהנם. **וְהָהוּא דְּמֻמוּנָה עַל גִּיָּהֲנָם דּוּמ"ה שְׁמִיָּה**
 וזה שממונה על הגיהנם דומ"ה שמו מלשון דממה, כי אין לו פתחון פה על אדם שדומם
 וסוגר פה עליון ופה תחתון וסהו. **וְכַמָּה רַבּוּא דְּמִלְאֲכֵי חַבְלָה**
בְּחַדְיָה וכמה רבבות של מלאכי חבלה יחד עימו שהם ממונים להעניש האדם.
וְקָאִים עַל פְּתָחַא דְּגִיָּהֲנָם, וְכָל אַנּוּן דְּנָטְרוּ בְּרִית
קֹדִישָׂא בְּהַאי עֲלָמָא, לִית לִיָּה רִשׁוּ לְמַקְרַב בְּהוּ וְעוּמַד

אור הרשב"י

[סה] וכתב במקדש מלך וז"ל: ומי שדומם ואינו
 מנבל את פיו לא יירא מדומ"ה, כמו מי שיש
 בידו מידת ענוה נמטריא קל"א לא יירא
 מסמא"ל שעולה קל"א.

וכתב עוד בשם ר' יוחנן, כי דומ"ה היה שר של
 מצרים ערות הארץ שהוא נגד ציון יסוד

דקדושה, ואח"כ הורידוהו למדרגה התחתונה
 שבנקבה הטמאה. ולכן יש לו שייכות עם בעלי
 הזנות, אבל שאר פושעים נמסרים ביד מלאכי
 חבלה אחרים ואין דומ"ה מורידם לגיהנם אלא
 זולתו.

רק על פתח גיהנם מבחוץ כי בפנים הממונה שמו רה"ב וכל אותם ששמרו אות ברית קודש בזה העולם אין להם רשות להתקרב אליהם אחר פטירתם.

דָּוִד מֶלֶכָא בְּשַׁעֲתָא דְאִירַע לִיהּ הָהוּא עֹבְדָא דוד המלך בשעה שקרה לו אותו מעשה עם בת שבע [סו], דְּחִיל פחד שמא חטא עם בת שבע כיון שידע הפגם שעושה אותה עבירה בעולמות העליונים. **בְּהָהִיא שַׁעֲתָא, סָלִיק דוּמ"ה קַמִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר לִיהּ** באותה שעה עלה דומ"ה לפני הקב"ה ואמר לו: **מֵאֲרִי דְעֶלְמָא** (דף ח ע"ב) **פְּתִיב בְּתוֹרָה רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם כְּתוּב (וִיקְרָא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אִשְׁתּוֹ אִישׁ דִּינֵי מוֹת יוּמַת. וְכְתִיב וְאֵל אִשְׁתּוֹ עָמִיתָּ וְגו' לֹא תִתֵּן שִׁכְבְּתְךָ וְנִכְרְתוּ הַנַּפְשׁוֹת הַעוֹשׂוֹת. דָּוִד דְּקִלְקַל בְּרִית בְּעֶרְוָה מַהוּ דוד המלך שקלקל ברית קודש בערוה מה עונשו. אָמַר לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא: דָּוִד זְכָאָה הוּא וּבְרִית קְדִישָׁא עַל תְּקוּנָהּ קִיּוּמָא** אמר לו הקב"ה דוד צדיק הוא בכל דרכיו ומעשיו, וגם אות ברית קודש שלו תיקונו עומד שלא פגם בו כלל ועיקר, **דְּהָא גַלְיָ קְדָמִי דְאִזְדְּמַנְת לִיהּ בַּת שֶׁבַע מִיּוּמָא דְאֶתְבְּרִי עֶלְמָא** שהרי

אור הרשב"י

טבע השטן לחקור ולחפש למצוא חובה על בני אדם כמו על איוב אחר שהקב"ה שיבח אותו כי אין כמוהו, אעפ"כ הלך לחפש על איוב קטרונו. כי בטבע הזה בראו הקב"ה למצוא עילה ולבוא בעלילה. ולכן, אע"פ ששמע מהקב"ה שדוד זכאי, העיז פניו ודרש שה' יורחו מהיכן זיכהו, אחר שמרננים אחריו שבא על אשת איש, ואם ימצא שחייב בדין, אז יוצר מקטרג.

[10] וכתב רח"ו: קשה, הרי כאשר אדם חוטא, נוצר מקטרג מאותו חטא. אבל כאן, שהקב"ה העיד שדוד לא חטא, איך נוצר המקטרג? ועונה, כי דומ"ה ראה את דוד בא על בת שבע ולא ידע אם היתה ראויה לו, כי רק אח"כ נודע לו על הנט. ודומ"ה שאל מה, מדוע לא נוצר מקטרג? וה' ענה לו שאין מקטרג כיון שלא חטא כלל. ואומר המקדש מלך, כי אין זו קושיא כלל, כי זהו

גלוי לפני שהיתה מזומנת לו בת שבע מיום שנברא העולם מששת ימי בראשית, וא"כ שלו

היא ולא חטא באוריה שלקחה מאיתו [10].

אָמַר יְיָ לֹדוּמָה לְהַקְבֵּה: אֵי קִפְדָּ גַלְי קַמְיָה לָא גַלְי אַם

לפניך גלוי לפניו אינו גלוי, וא"כ בשעת המעשה לא ידע מדבר זה ונתכון לקחת

אותה מאוריה, ולא ינצל מחטא הערורה, ולא השיב לו הקב"ה על זה, אלא **אָמַר יְיָ**

לו: **וְתוּ בְּהִתִּירָא הָוָה מַה דְּהָוָה** ועוד בהיתר היה מה שהיה, כי בא

עליה לשום אישות, ולמה תאמר שהיתה בעילת זנות ותלמד זה מיהודה שבא על כלתו

שהיתה אסורה עליו, כ"ש כאן שבהיתר בא עליה. **דְּהָא כָּל אַנּוּן דְּעָאֵלוּ**

לְקַרְבָּא לָא עָאֵל חַד מְנַיְיָהוּ עַד דְּאַפְטָר בְּגִט

לְאַנְתִּיתִיה שהרי כל אותם שהלכו ונכנסו למלחמה לא נכנס אחד מהם עד שפטר

בגט לאשתו, וא"כ בת שבע היתה פנויה. **אָמַר יְיָ אֵי הַכִּי הָוָה יְיָ**

לְאַוְרְכָא תְּלַת יַרְחֵי וְלֹא אוֹרִיךְ: אמר לו דומ"ה להקב"ה: אם כן שלא

התכוין לתאוה היה לו להמתין שלשה חודשים של ימי הבחנה ולא המתין. **אָמַר**

יְיָ בְּמַאי אוֹקִים מְלָה אמר לו: במה נאמרו הדברים שצריכים להמתין ג'

חודשי הבחנה, **בְּאַתֵּר דְּחַיִּישִׁינָן דְּהִיא מְעוּבָרַת** במקום שחוששים

שמה היא מעוברת, **וְגַלְי קְדָמִי דְּאוֹרִיָּה לָא קָרִיב בָּהּ לְעֵלְמִין**

וגלוי לפני שאוריה החיתי לא קרב אצלה לעולמים, כמ"ש ותהי לו לבת, שלא נגע אוריה

החיתי בבת שבע, **דְּהָא שְׁמֵי חֲתִים בְּגִוְיָה לְסִהְדוּתָא** שהרי שמי

חתום בתוכו לעדות. **כְּתִיב אוֹרִיָּה וּכְתִיב אוֹרִיָּהוּ** כתוב אוריה שפי'

אור הרשב"י

[10] כי דוד ובת שבע היו ניצוצות אדה"ר וחווה שדוד בא לתקן את מה שאדה"ר פגם בכך שנודונו בבריאת העולם. וכתב רבנו האריז"ל שהקדים ביאתו קודם שב"ק.

אור-י"ה וכתוב אור-יה"ו שכאן יש הוספה של אות ו', וכיון שחסרה אות ו' מקודם זה מורה שאין יחוד ו' עם ה' שהיא הנוק', וא"כ **שְׁמֵי חַתּוּם בְּהַרְיָה דְלֹא שְׁמֵשׁ בַּהּ לְעֵלְמִין** שמי חתום עימו שלא שימש בה לעולמים, א"כ אין צריך ג' חודשי הבחנה. **אָמַר לִיָּה מְאִרֵי דְעֵלְמָא** אמר לו דומ"ה להקב"ה: רבוננו של עולם, **הָא מָה דְאִמְרִית אֵי קִמְדָּ גַלְי דְלֹא שְׂכִיב בְּהַרְיָה אִוְרִיָּה** הרי זה מה שאמרתי אם לפניך גלוי שלא שכב עימה אוריה, **קַמִּיָּה מִי גַלְי** לפני דוד האם גלוי לפניו, **חָוָה לִיָּה לְאִוְרָכָא לָּה תִלַּת יְרַחֵי** וא"כ היה לו להמתין לבת שבע שלשה חודשים. **וְתוּ, אֵי יַדַּע דְלֹא שְׂכִיב בְּהַרְיָה לְעֵלְמִין** ועוד אם ידע דוד שלא שכב אוריה עימה לעולמים, **אִמְאֵי שְׂדַר לָּה דְדוּד וּפְקִיד עֲלִיָּה לְשִׁמְשָׁא בְּאַנְתְּתִיָּה** מדוע שלח לאוריה וציוה עליו לשמש באשתו **דְּכַתִּיב, כַּמ"ש** (שמואל ב יא) **יָרַד לְבֵיתְךָ וּרְחִץ רַגְלֶיךָ** שהוא כינוי לתשמיש כדי להנצל מלזות שפתיים לאלו שלא ידעו שהיא מגורשת.

אָמַר לִיָּה לו הקב"ה לדומה: **וְדָאֵי לָּא יַדַּע, אֲבָל יִתִּיר מִתְּלַת יְרַחֵי אִוְרִיָּה, דְּהָא אַרְבַּע יְרַחֵי הָווּ** בודאי לא ידע דוד המלך שאוריה לא שמש בה, אבל יותר משלשה חדשים המתין שהרי ארבעה חדשים היו. כדמפרש **דְּהַכִּי תִגִּינָן** שכך למדנו **בְּחַמְשָׁה וְעֶשְׂרִים דְּנִסָּן אַעֲבַר דְדוּד פְּרוּזָא בְּכָל יִשְׂרָאֵל** בכ"ה בניסן העביר דוד כרוז בכל ישראל שילכו להלחם עם בני עמון, **וְהָווּ עִם יוֹאָב בְּשַׁבְעָה יוֹמִין דְּסִינָן** והיו עם יואב שר הצבא בשבעה ימים לחודש סיון שאז נתאספו וגוייסו ללכת למלחמה **וְאִזְלוּ וְחָבְלוּ אֶרְעָא דְבְנֵי עַמּוֹן** והלכו והשחיתו את ארץ

בני עמון. ובחדשים סיון ותמוז ואב ואלול אשתהו שם נתעכבו ונלחמו והשחיתו ונצחו את כל בני עמון. ובארבעה ועשרים באלול הוה מה דהוה מבת שבע, ובכ"ד באלול היה שהיה המעשה עם דוד וא"כ מזמן הגט שנתן לה כשיצא למלחמה עד עתה עבר יותר מג' חדשים. וביומא דכפורי מחל ליה קדשא בריך הוא, ההוא חובה [סח] וביום הכפורים מחל לו הקב"ה על אותו עון. ואית דאמרי בשבעה באדר אעבר פרוזא ויש שאומרים שבשבעה באדר העביר דוד המלך כרוז שיתאספו ללכת למלחמה על בני עמון ואתפנשו בחמיסר דאייר והתאספו בט"ו באייר, ובחמיסר באלול הוה מה דהוה מבת שבע ובט"ו באלול היה שהיה עם בת שבע, והרי עברו ארבעה חדשים מן הגט שנתן לה אוריה, וביומא דכפורה אתפשר וביום הכפורים נתבשר דוד המלך ע"י נתן הנביא (שמואל ב יב) גם יהוה העביר חטאתך לא תמות. מאי לא תמות, לא תמות בידי דרומה מה פי' לא תמות וכי לא ימות לעולם אלא פי' לא ימות בידיים של מלאך דומה ולא יכנס לגיהנם.

אמר דומה אחרי שהקב"ה השיב לו על השאלות, בכל זאת יש לו עוד מה לומר:
מארי דעלמא הא מלה חדא אית לי גביה

אור הרשב"י

[סח] והנה אין ספק שדוד מצא את בת שבע בתולה ואוריה לא קרב אליה לעולם, וכמו שהעיד הקב"ה על דוד שאוריה מעולם לא בא אליה, ומזה ידע דוד שאוריה לא קרב אליה, ולכן לא חשש לצוותו שילך לביתו אליה, כי ידע שלא יגע בה, אלא עשה זאת לחפות על

עצמו מפני חילול ה' ויחשבו שמאוריה נתעברה. וכותב ה"מקדש מלך", מזה נדע שדוד היה זכאי במקחו, ע"כ. ויש לזה סמך מן הכתוב, ותהי לו לבת, מה בתו לא נגע בה אף זו לא נגע בה.

דַּאִיהוּ אַפְתַּח פּוּמִיָּה וְאָמַר רבוּן העולם הרי דבר אחד יש לי על דוד
 שהוא פתח פיו לנתן הנביא על המשל של העני עם כבשת הרש וכו' (שמואל ב יב) הִי
 יְהוֹה פִּי בֶן מָוֶת הָאִישׁ הָעוֹשֶׂה זֹאת, וְאִיהוּ דָן
 לְנַפְשִׁיהָ טְרוֹנָיָא אֵית לִי עָלֶיהָ והוא דן את עצמו שמגיע לו עונש
 מות, עלילה ושררה יש לי עליו ואני רוצה להענישו. אָמַר לֵיה לֵית לָךְ
 רְשׁוֹ דְהָא אוֹדֵי לְגַבְאֵי אמר לו הקב"ה: אין לך רשות להענישו שהרי הודה
 לפני וְאָמַר חֲטָאתִי לַיהוָה, וְאֵף עַל גַּב דְּלָא חָב וְאֵע"פ שלא
 חטא, הוא בכ"ז התוודה והסיר מעליו את הדינים. אָבַל בַּמָּה דְחֲטָא
 בְּאוּרִיָּה עוֹנְשָׂא כְּתַבִּית עָלֶיהָ וְקַבַּל אבל במה שחטא באוריה
 שגרם להרגו בחרב בני עמון כמ"ש ואותו הרגת בחרב בני עמון העונש כתוב עליו כמ"ש
 שם פסוק י' י"א ועתה לא תסור חרב מבתיך עד עולם וכו'. מִיַּד אֶהְדָּר דּוּמָה
 לְאַתְרֵיהָ בְּפַחֵי נַפְשׁ מִיד חזר מלאך דומה למקומו כי תשש כחו של המקטרג
 וחזר למקום הקלי' בפחי נפש. וְעַל דָּא וְעַל זֶה אָמַר דָּוִד זֶה (תהלים צד)
 לוֹלִי יְהוָה עֲזָרְתָה לִי, כְּמַעַט שְׁכָנָה דּוּמָה נַפְשִׁי. ומפרש
 לוֹלִי ה' עֲזָרְתָה לִי דְהוּא אַפּוֹטְרוֹפָא דִּילִי לוֹלִי שהיה הקב"ה
 האפוטרופוס שלי שהמליץ טוב עלי ולימד עלי זכות, כְּמַעַט שְׁכָנָה דּוּמָה
 נַפְשִׁי. מַהוּ מַה פִּירוּשׁ כְּמַעַט, כְּחוּטָא דְקִיק כְּשִׁיעוּרָא
 דַּאִית בִּינִי וּבֵין סְטָרָא אַחְרָא כחוט דק כשיעור שיש ביני לבין הס"א,
 כי דוד המלך הוא בחי' המלכות והמלכות רגליה יורדות מות, ויש חוט דק בין המלכות
 לס"א, כְּהוּא שְׁעוּרָא הוּת דְּלָא שְׁכָנָה דּוּמָה נַפְשִׁי כאותו
 שיעור היה שלא שכנה דומה נפשי בלשון סגי נהור אומר זה.

וּבְגִין כָּךְ: ובשביל זה נלמד, בְּעֵי לְאַסְתִּמְרָא בַר נֶשׁ דְּלֹא

יֵימָא מְלָה כְדוּד כְּמָה צְרִיךְ לְהַזְהֵר הָאָדָם שֶׁלֹּא יֵאמֵר דְּבַר כְּמוֹ

דוּד הַמֶּלֶךְ, שֶׁבְּתַחֲלִילָה אָמַר בַּחֲנֻנִי ה' וְנִסְנִי וְאֶחָ"כ בְּמִשְׁלַח שֶׁאֵמַר לוֹ נִתְּן הַנְּבִיאָא אָמַר חֵי ה'

כִּי בֶן מוֹת הָאִישׁ הַעוֹשֶׂה זֹאת. בְּגִין דְּלֹא יִכִּיל לְמֵימַר לְדוּמָה מִפְּנֵי

שֶׁלֹּא יִכּוֹל לִזְמַר וּלְתַרְץ עִצְמוֹ (קְהֵלֶת ה) פִּי שְׁנֵגָה הִיא, כְּמָה דְּהָוָה

לְדוּד וְנִצַּח לִיהַּ קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּדִינָא כְּמוֹ שֶׁהִיָּה לְדוּד

הַמֶּלֶךְ שֶׁרָצָה דוּמָה לְתוֹפְשׁוֹ וְהַקְבָּ"ה עוֹזֵר לוֹ כִּי דוּד הַמֶּלֶךְ אִף פַּעַם לֹא חָטָא בְּדַבְרֵי אַחֵר

לְכֵן עוֹזֵר לוֹ הַקְבָּ"ה וְנִצַּח אוֹתוֹ הַקְבָּ"ה בְּדִין עִם דוּמָה. לְמָה יִקְצוּף הָאֱלֹהִים

עַל קוֹלְךָ עַל תְּהוּאָה קוֹל דְּאִיהוּ אָמַר כַּעַת מִפְּרֵשׁ סוּף הַפְּסוּק שֶׁל

אֵל תִּתֵּן פִּיךָ וְכוּ' דִּהְיִינוּ אוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא שֶׁל נִבְלוֹת הַפֶּה וְלִשְׁה"ר. וְחָבַל אֶת

מַעֲשֵׂה יְדִידָה דָּא בְּשֵׁר קְדָשׁ בְּרִית קְדִישָׁא זֶה בְּשֵׁר קוֹדֵשׁ דִּהְיִינוּ

שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֵשׁ דְּפָנִים וְאֶתְמַשְׁךָ בְּגִיהָנָם עַל יְדָא

דְּדוּמָה שְׁפּוּגָם בַּה ע"י לְשׁוּה"ר וְנִבְלוֹת הַפֶּה, [100] מִמְּשִׁיכִים אוֹתוֹ לְגִיהָנָם יְדֵי מִלְּאָךְ

דוּמָה. וְאֹמַר רִשְׁבִּי וּבְגִין כָּךְ: ובשביל זה (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִידוֹ

מִגִּיד הֲרָקִיעַ פִּי אֱלִיָּן אֲנֹן חֲבַרְיָא דְּאֶתְחַבְּרוּ בְּכַלָּה

דָּא וּמְאָרֵי קִימָא דִּילָהּ אֵלּוֹ הֵם הַחֲבָרִים שֶׁנִּתְחַבְּרוּ בְּלֵיל שְׁבוּעוֹת לְקַשְׁט

אֶת הַכִּלָּה הַזֹּאת שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה ע"י הַכּוּוֹנוֹת וְחִידוּשֵׁי הַתּוֹרָה וְהֵם נִחְשָׁבִים לְבַעֲלֵי

בְּרִית שְׁלֵה. וְמָה שֶׁכָּתוּב מִגִּיד פִּי, וְרָשִׁים כָּל חַד וְחַד הַהֲגָדָה הִיא

אור הרשב"י

[100] הַבְּרִית קוֹדֵשׁ נִקְרָא "מַעֲשֵׂה יְדִיד" הֵיחֵד וְכָל הָאִיבְרִים שֶׁבָּאָדָם נִבְרָאוּ בְּתִיקוֹנָם וּבְשִׁלְמוֹתָם חוּץ מִהַבְּרִית שֶׁצְרִיךְ לְמוֹל וּלְעֲשׂוֹת חֲסָדִים וְחִמְשָׁה גְבוּרוֹת וְמִהַבְּרִית יוֹצֵאת טִיפָה שְׁכִלּוּלָה מִחֲסָדִים וְגְבוּרוֹת וְהֵם נִקְרָאִים יְדִידִים.

בִּידִים כְּדֵי לְתַקְּנוֹ, וְכֵן הִידִים הֵם חִמְשָׁה חֲסָדִים וְחִמְשָׁה גְבוּרוֹת וְמִהַבְּרִית יוֹצֵאת טִיפָה שְׁכִלּוּלָה מִחֲסָדִים וְגְבוּרוֹת וְהֵם נִקְרָאִים יְדִידִים.

לרשום ולצייר דיוקנו של כל אחד ואחד ברקיע. **מֵאַן הָרָקִיעַ** ומי הוא הרקיע שהוא היסוד. **דָּא אִיהוּ הָרָקִיעַ דְּבִיהַ חֲמַה וּלְבַנָּה וְכַכְבֵּיאַ וּמִזְלֵי** זה הוא הרקיע שבו חמה ולבנה וכוכבים ומזלות כי הכוכבים הם החסדים, והמזלות הם הגבורות, והם עולים בסוד אור חוזר ומתקנים את החמה שהוא ז"א, ואת הלבנה שהיא נוק', **וְדָא אִיהוּ** וזה היסוד הוא נקרא **סֵפֶר זְפָרוֹן. אִיהוּ מְגִיד וְרָשִׁים לְהוּ** והוא מגיד ורושם ומצייר את דיוקן הצדיקים. **וְכַתִּיב לְהוּ לְמַהוּי בְּנֵי הַיְכָלָא וּלְמַעַבְד רְעוּתְהוֹן תְּדִיר** וכותב אותם ואת החידושים שלהם להיות שהם נמנים מבני היכל הכלה כדי לעשות רצונם ולקבל תפילתם תמיד.

(תהלים יט) **יּוֹם לְיוֹם יִבְיַע אֹמֶר**, פי' **יּוֹמָא קְדִישָׁא מְאַנּוֹן יּוֹמִין עֲלָאִין דְּמִלְכָא** יום קדוש מאותם הימים העליונים שהם הספירות דחג"ת נה"י של ז"א הנקרא המלך, ואותם הימים שהם הספירות העליונות הם **מְשַׁבְּחִין לּוֹן לְחַבְרִיאַ וְאַמְרִין הָהִיא מְלָה דְּאָמַר כָּל חַד לְחַבְרִיהַ** משבחים להם לחברים שעסקו בתורה בליל שבועות והספירות הללו אומרות זו לזו אותו דבר חידוש שאמר כל אחד לחבירו. והיינו **יּוֹמָא לְיּוֹמָא יִבְיַע הָהוּא אֹמֶר וּמְשַׁבַּח לִיהַ** יום ליום ספירה לספירה מביעה ואומרת את אותו החידוש שאמר כל חבר בליל שבועות ומשבח את אותו חידוש. **וְלִילָה לְלִילָה** וגם משבח את אותו חבר שאמר אותה ולילה ללילה הם הספירות של המלכות **כָּל דְּרָגָא דְּאַשְׁלִים** (נ"א דְּשְׁלִיט) **בְּלִילִיאַ מְשַׁבַּח דָּא לְדָא** כל מדרגה שהושלמה בליל שבועות משבחת זו לזו, כל חידוש שנאמר **הָהוּא דַּעַת דְּכָל חַד מְחַבְרִיהַ** בדעת ובחכמה של כל אחד מהחברים,

וּבְשִׁלְיָמוֹ (ס"א וּבְרַחֲמֵימוֹ) סִגְיֵי אֶתְעַבְדוּ לֹזֵן חֲבָרִין וְרַחֲמִינִין

ובשלמות ובאהבה גדולה נעשות להם הספירות לחברים ואוהבים ונותנים לכל החברים

המחדשים שפע מהיחוד באהבה גדולה.

אֵינְ אֹמֵר וְאֵינְ דְּבָרִים פִּי בְּשִׂאָר מִלִּין דְּעֵלְמָא בשאר

הדברים שבעולם אין אומר ואין דברים בעולמות העליונים, כי בכל לילה באים

החיצוניים והמקטרגים לקטרג על בני אדם ושומעים אותם, הלילה הזו בליל שבועות אין

שומעים להם כלל. דְּלֹא אֶשְׁתַּמְעוּ קָמִי מִלְכָּא קְדִישָׁא שלא

נשמעים לפני המלך הקדוש אותם המקטרגים בליל שבועות, וְלֹא בְּעֵי לְמִשְׁמַע

לֹזֵן ולא רוצה לשמוע אותם כי יש שמחה גדולה לפניו ביום הזה. אֲבָל הֵינִי

מִלִּי אבל אלו הדברים של חידושי התורה וסודות התורה בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא

קָנָם, פִּי עֲבָדֵי (דף ט ע"א) מְשִׁיחָא אֲנֹן מִלִּין מְדוּרֵי עֲלָי

וּמְדוּרֵי תַתָּאֵי עוֹשִׂים קוֹ הַמִּידָה וְכֹלֵי הַבְּנִין מֵאלוֹ הַדְּבָרִים לְבָנוֹת עַל יְדֵם מְדוּרִים

עליונים ומדורים תחתונים. וּמַסְבִּיר מֵאֲלִין, אֶתְעַבְדוּ רְקִיעִין

וּמֵאֲלִין אָרֶץ מֵהָהִיא תוֹשְׁבֵיהָתָא מֵאלוֹ חִידוּשֵׁי סוּדוֹת הַתּוֹרָה נַעֲשִׂים

רקיעים עליונים וחדשים ומאלו החידושים בפשטי התורה, נַעֲשִׂית אֶרֶץ חֲדָשָׁה, וְהֵינּוּ

מֵאֹתוֹ חִידוּשׁ הָרְאוּי לְשַׁבַּח. וְאֵי תִימָא דְאֲנֹן מִלִּין בְּאַתָּר חָד

מְשֻׁטָּטָא בְּעֵלְמָא בְּקִצָּה תִּבְל מִלִּיהֶם וְאִם תֹּאמַר שְׂאוֹתָם

הדברים והחידושים בפרד"ס התורה, רק במקום אחד משוטטים בעולם, דְּהֵינּוּ בְּאֶרֶץ

יִשְׂרָאֵל בְּלַבָּד, לִכֵּן אָמַר בְּקִצָּה תִּבְל מִלִּיהֶם בְּכָל הָעוֹלָם מִתְפַּשֵּׁט כּוֹחַם שֶׁל אוֹתָם

חִידוּשִׁים. וְכִיּוֹן דְּאֶתְעַבְדָּא רְקִיעִין מְנַהֲזִין וְא"כ כִּיּוֹן שְׁנַעֲשׂוּ

רְקִיעִים מֵהֶם, מָאֵן שְׂרִיא בְּהוֹן מִי הַשּׁוֹרָה וְהַנְּמַצָּא בְּהֶם בְּאלוֹ הַרְקִיעִים

ומה התועלת בהם. הַדָּר וְאָמַר חזר ואמר: לְשֵׁם שָׁם אֶהְלֵךְ בָּהֶם, פי' הֵהוּא שְׁמִשָּׂא קְדִישָׁא אֹתוֹ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא פְּרָצוּף ז"א, שְׁוֵי מְדוּרִיהָ וּמְשַׁכְּנֶיהָ בְּהוּ, וְאֶתְעַטֵּר בְּהוּ שֵׁם מְדוּרוֹ וּמְשַׁכְּנוֹ בָהֶם, שֶׁהֵם אֹרוֹת מְקִיפִים שֶׁז"א נִמְצָא בָהֶם וּמִתְעַטֵּר בָהֶם בְּסוּד מוֹחִין פְּנִימִיִּים, כְּלוּמַר כֹּל הַעֲשֵׂרָה סְפִירוֹת נִמְצָאִים בְּאוֹתָם רְקִיעִים כִּי "הַמְדוּר" הוּא בְּחִי חֲב"ד, וְהַ"מְשַׁכֵּן" הוּא בְּחִי חֲג"ת נְהִי"ם וְהַכֹּתֵר הוּא בְּחִי הַעֲטֵרָה.

כִּיּוֹן דְּשָׂרֵי בְּאֲנוּן רְקִיעִין וְאֶתְעַטֵּר בְּהוּ כִּיּוֹן שֶׁז"א שוֹרָה בְּאֲלוֹ הַרְקִיעִים וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, כְּלוּמַר שֶׁמִּקְבֵּל מוֹחִין פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים, בְּרִיּוֹן אִזּוֹ וְהוּא כְּחֶתֶן יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ. חֲדֵי וְרָהִיט בְּאֲנוּן רְקִיעִין נֶפֶק מִנִּיּוֹהוּ שֶׁמֶח וְרִץ בְּאוֹתָם הַרְקִיעִים, וְאֲח"כּ הוּא יוֹצֵא מֵהֶם, וּבִכַח הַמוֹחִין וְעָאֵל וְרָהִיט גּוֹ מְגִדְלָא חֲדָא אַחֲרָא הוּא נִכְנַס וְרִץ תוֹךְ מְגִדֵּל אַחַד שֶׁהוּא יְסוּד דו"א, בְּאַתֵּר אַחֲרָא בְּמִקוּם אַחַר שֶׁהוּא יְסוּד דְּנוּקָה, כִּי ז"א הַיּוֹם עוֹלָה וְנִכְנַס לֹא"א, וְהַנּוּקָה מִמִּתִּינָה לוֹ אֲצֵל הַיִּכָּל אִמָּא כִּי אֵין לָהּ דִּיקְנָא, וְשֵׁם מִקְבֵּלַת הָאוֹרוֹת מֵהַמְזוּלָא, וְלִכֵּן נַעֲשִׂית בְּחִי מְגִדֵּל גִּי "מְזוּל". מְקִצָּה הַשָּׁמַיִם מוֹצְאוֹ הֵיא בְּחִי יְסוּד דְּאִמָּא שֶׁמִּמֶּנּוּ מִתְחִיל ז"א, מִשֵּׁם מוֹצְאוֹ שֶׁל ז"א, פִּי וְדָאֵי מְעֵלְמָא עֲלָאָה נֶפִיק וְאֶתִּיא דְּאִיהוּ קְצֵה הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא בּוּדָאֵי הַיְסוּד דְּאִמָּא עֵילָאָה הַנִּקְרָאת עוֹלָם הַעֲלִיּוֹן יוֹצֵא וּבֵא מִמֶּנּוּ טִיפַת הַחֲסָדִים שֶׁהוּא יְסוּד דְּאִמָּא, נִקְרָא קְצֵה הַשָּׁמַיִם לְמַעְלָה, הַיּוֹת וְהוּא מִתְגַּלֵּה בְּקְצֵה הַעֲלִיּוֹן שֶׁל ז"א הַנִּקְרָא שָׁמַיִם. וְתִקְוֶפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם, מָאֵן עַל מִי רוּמוֹ מִילַת תִּקְוֶפְתּוֹ, דָּא קְצֵה הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא דְּאִיהִי תִקְוֶפְתּוֹ הַשָּׁנָה דְּאַסְחָרָא לְכֹל סִיפִין זֶה קְצֵה הַשָּׁמַיִם לְמַטָּה שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת

שהיא נקראת תקופת השנה הוא היקף השנה, כי תקופה לשון הקפה וסיבוב, והיא המלכות מקיפה את הזכר ושומרת אותו שמסובבת ומקפת הקצוות והגבולות של ז"א, ויש גורסים שייפין פי' לכל איברי ז"א. ונמצא **וְאֶתְקַשְׁרַת מִן הַשָּׁמַיִם עַד רְקִיעַא דָּא** שמתקשרת מן השמים שהוא יסוד דאמא שמקומו בחוזה דז"א עד הרקיע הזה שהוא יסוד התחתון דז"א, ששם מקום המלכות, והיא מקפת את ז"א בסוד נקבה תסובב גבר. **וְאִין נְסֵתָר מִחֶמְתּוֹ**, אין אף מדרגה יכולה להסתתר ממנו יתברך, **דִּתְהִיא תְּקוּפָה דָּא וְתְּקוּפָה דְּשִׁמְשָׁא דְּאַסְתָּר בְּכָל סְטָרָא** שאותה המלכות הזו שהיא מקפת את כל עולמות בי"ע ומקפת המלכות גם את השמש שהוא ז"א ומסובבת ומקפת בכל צד את הו"ק של

ז"א.

וְאִין נְסֵתָר, פי' לית דאתכפי מיניה מפל דרנין עלאין אין מי שמתכסה ומסתיר אורו ממנו מכל המדרגות העליונות שהם הספירות העליונות, אלא **דִּתְהוּ בְּלֵהוּ מְסִתְרָן וְאֶתְיִין לְגַבִּיּה** היו כל הספירות מקיפות ובאות אצלו, כי בליל שבועות, הז"א מקבל אור גדול מא"א ומאיר לכולם, **וְכָל חַד וְחַד, לִית מָאן דִּיתְכַפִּי מִיְנִיה** וכל אחד ואחד אין מי שיתכסה ממנו. **מִחֶמְתּוֹ** [ע] פי' **בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְחַמֵּם וְתָב** (ותאיב) **לְגַבִּיּהוּ בְּתִיּוּבְתָא** (בתיאובתא) **שְׁלִים** בשעה שמתחמם היסוד בכח הגבורות שיש בו וחוזר ומתאוה להתמיד לגבם ברצון שלם, **כָּל**

אור הרשב"י

[ע] ענין החום הזה הוא התעוררות הגבורות שביסוד ז"א שעיקרן מנה"י דאמא ששם יש ג' אהי"ה במלוי קס"א קמ"ג קנ"א ביחד עולה חמת"ו. וגם עפרת היסוד דז"א סודה אותיות אחרונות של מילוי שד"י ש"ן דל"ת יו"ד עולה חמת"ו. (מקדש מלך).

שְׁבַחָא דָּא וְכָל עֲלוּיָא דָּא כל השבח הזה וכל המעלה הזו של תיקון
 זו"ן בליל שבועות לקבל אור מהכתר העליון וז"א עולה עד א"א **בְּגִין אוֹרֵייתָא**
הוּא דְכְתִיב, בשביל התורה הוא שחידשו ולמדו הת"ח בלילה הזו כמש"כ
 (תהלים יט) **תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה** תורה שבכתב היא בז"א, ותורה שבע"פ
 היא המלכות, ביחד נקראים תורת יהו"ה כי תורה שבכתב היא ביה"ו ותורה שבע"פ בה'
 אחרונה ואז יהיה שם הוי"ה ב"ה שלם. **שִׁית זְמַנִּין פְּתִיב הַכָּא יְהוָה,**
 שש פעמים כתוב כאן שם הוי"ה ב"ה בפסוקים של תורת ה' תמימה וכו' כנגד חג"ת נה"י
 דז"א כי ז"א הוא בחי' שמים [עא] **וְשִׁית קְרָאִי** ועוד ששה פסוקים מן
הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים עַד תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה [עב] **וְעַל רְזָא**
דָּא כְּתִיב בְּרָאשִׁית הָא שִׁית אֲתוּוֹן ועל סוד הזה כתוב בראשית
 הרי שש אותיות בר"א שי"ת האלו דחג"ת נה"י הוא בשש אותיות והם כנגד ששה פסוקים
 שמתחיל המזמור כדלקמן. **בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת**
הָאָרֶץ, הָא שִׁית תִּבְיָן הרי שש תיבות וכאן הגילוי יותר שבא בדרך
 תיבות והם כנגד ששה שמות הוי"ה ב"ה. **קְרָאִי** [עג] **אֲחֲרַנִּין** הפסוקים
 האחרונים של המזמור שהם חמשה פסוקים מהפסוק הנחמדים מזהב ומפז רב עד הסוף

אור הרשב"י

[עא] שש פעמים כתוב כאן שם הוי"ה: א. תורת
 ה' תמימה, ב. עדות ה' נאמנה, ג. פקודי ה'
 ישרים, ד. מצות ה' ברה, ה. יראת ה' מהורה, ו.
 משפטי ה' אמת. ושש פעמים אלה הם כנגד
 חג"ת נה"י שבז"א.
 [עב] וששה פסוקים מן השמים מספרים עד
 תורת ה' תמימה. והנה שתי בחינות של הדעת
 הן: א. דעת עליון, ב. דעת תחתון. ואכן, ששה
 שמות הוי"ה הנ"ל הם בדעת התחתון המתפשטת

כו"ק דז"א, וששה הפסוקים הנ"ל שהם קודם
 לשש היות הנ"ל, הם כנגד הדעת העליון
 המכריע בין אבא ואמא. והדעת העליון הוא
 הנשמה לדעת התחתון וכיון שהז"א הוא הבן של
 או"א, לכן או"א מכינים לו כביכול כח זה לז"ק
 שלו.
 [עג] יש שלא גורסים בזה"ק את התיבות
 קראי אחרנין לקבל שית זימנין ה'.

לְקַבֵּל שֵׁית זְמַנֵּינִי ה' כנגד שש פעמים שם ה' הנזכרים הם כנגד חמש תיבות שיש בששה הוי"ת הנ"ל ע"ד משל תורת ה' תמימה משיבת נפש הרי חמש וכן עזה"ד, **שֵׁית קָרְאֵי בְּגִין שֵׁית אֲתוּוֹן דְּהֶכָּא** ששה פסוקים עד תורת ה' תמימה הם כנגד שש תיבות של תיבת בראשית והם כנגד ו"ק דמלכות. **שֵׁית שְׁמֹהֶן בְּגִין שֵׁית תִּבְיִן דְּהֶכָּא** וששה שמות הוי"ה ב"ה שיש מתורת ה' תמימה הם כנגד שש תיבות של פסוק בראשית חוץ מתיבת בראשית והם כנגד ו"ק

דז"א.

עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי עוד בזמן שהיו יושבים החברים עם רשב"י, **עָאֵלוּ** נכנסו **רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ בְּנֵי וְרַבִּי אַבָּא**. **אָמַר לוֹן** אמר להם רשב"י: **וְדָאֵי אַנְפֵּי שְׂכִינְתָּא אֲתִיִּין** בודאי פני השכינה באים על שהם מקשטים את השכינה. וגם מפני שהשכינה שורה בתוכם והם הפנים הנגלים שלה, **וְעַל דָּא פְּנִי"אֵל קָרִינָא לָכוּ** ועל כן פניא"ל קראתי לכם, **וְדָא חֲמִיתוֹן אַנְפֵּי שְׂכִינְתָּא אֲפִין בְּאֲפִין** שהרי זכיתם וראיתם פני השכינה פנים בפנים כי ראו את רב המנונא סבא כדלעיל. **וְהִשְׁתָּא דְקָא יִדְעָתוֹן וְנִלִּי לָכוּ קָרָא** ועכשיו שאתם יודעים וגילה לכם רב המנונא סבא סוד הפסוק **דְּוִבְנִיָּהוּ בֶן יְהוֹדָע, וְדָאֵי דְמִלָּה דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא אִיהוּ, וְקָרָא דְאַבְתָּרִיהַ** בודאי הוא דברי עתיק הקדוש הוא וכן הפסוק אחריו, והוא הכה את איש מצרי, כי הם סיפרו לרשב"י מה שעבר עליהם, והבין שהסודות הללו באים מיסוד דעתיק. **וְהָהוּא דְסָתִים מְפֻלָּא**

אָמְרוּ ואותו הפסוק של בניהו הסתום מכולם אמרו והוא פרצוף עתיק [עד].

וְהָאֵי קָרָא וזה הפסוק של בניהו בן יהוידע, **אֵיהוּ בְּאֶתֶר אֶתְרָא**

כְּגִוּוֹנָא דָא הוא נכתב גם במקום אחר, בספר דברי הימים א, פרק יא

פסוקים כ"ב כ"ג כמו זה שכתוב בספר שמואל, וצריך להבין השינויים שביניהם. **פְּתַח**

וְאָמַר רשב"י לבאר מה שכתוב בדברי הימים (דברי הימים א יא) **וְהוּא הִכָּה**

אֶת הָאִישׁ הַמְּצָרִי אִישׁ מְדָה חָמֵשׁ בְּאַמָּה ואילו בספר

שמואל כתוב והוא הכה איש מצרי "איש מראה", **וְכָלֹא רָזָא חָדָא אֵיהוּ**

שהכל ב' פסוקים בשמואל ודברי הימים סוד אחד הוא, **מֵאֵי מְצָרִי** מי (ס"א

האי) זה המצרי שנזכר בפסוק איש מצרי. **הָהוּא דְאֶשְׁתְּמוּדָע**, הוא אותו

שנדע ונתפרסם שמו והוא משה רבנו שעליו נאמר (שמות יא) **גָּדוֹל מְאֹד**

בְּאַרְצֵי מְצָרִים בְּעֵינֵי עַבְדֵי פרעה ובעיני העם **וְגו' רַב וַיִּקְרָא**

כְּמָה דְגַלְיָ הָהוּא סָבָא והוא גדול ומכובד שהיה מושרש ביסוד דאבא,

וזכה להיות מרכבה לתפארת כמו שגלה אותו שהוא רב המנונא סבא.

וְהָאֵי קָרָא בְּמַתִּיבְתָא עֲלָאָה אֶתְמָר וזה הפסוק סודו בישיבה

עליונה של הקב"ה נדרש, כי מה שכתוב **אִישׁ מְדָה** שמוזכר בדברי

הימים, ואיש מראה המוזכר בשמואל, **כָּלֹא חָדָא**. הכל דבר אחד. כי מדה ומראה,

שניהם הם כינויים למלכות הבאה מיסוד דאמא. וא"כ, איש המוזכר בשני הפסוקים הוא

בעלה דמטרוניתא שהוא משה רבנו (שמואל ב כג) **אִישׁ מְרָאָה וְאִישׁ**

אור הרשב"י

[עד] רבנו המקדש מלך גורם אחרת ומבאר לרשב"י, והאי קרא-זה הפסוק של בניהו בן

אחרת וההוא דסתום מכולא-פי' הוא פסוק יהוידע במקום אחר כתוב ג"כ והוא בדברי

הימים וכו' והיע"א.

השלישי מן השלישים הכי נכבד, שמדבר על

המוחין ואח"כ אמרו-ר' אלעזר ור' אבא

מְדָה כְּלֹא תֵד איש מראה המוזכר בשמואל ואיש מדה המוזכר בדברי הימים
הכל אחד. ושואל (ומאי טעמא) ומה הטעם. ה"ג הרמ"ק **בְּגִין דְּאִיהוּ שֶׁבַת**
וְתַחֲוּמָא הרי מידה ומראה אינם שווים לא בענינם ולא במשמעותם אלא לפי שהוא
שבת והתחום שלה, ור"ל כי השכינה נקראת מראה כי כל הספירות כלולות בה, וכולם
מתראות ומאירות בה, והיא הנקודה האמצעית של העיר, וכן השבת היא הנקודה
האמצעית של השבוע, וכל הספירות מתראות בה, וע"ז עושים לה תחום סביב סביב
דְּכְתִיב, שכתוב (במדבר לה) **וּמְדוֹתֵם מְחוּץ לְעִיר** אלפיים באמה,
וְכְתִיב, ועוד כתוב (ויקרא יט) **לֹא תַעֲשׂוּ עֹל בַּמִּשְׁפָּט** שהוא ז"א
בַּמְדָּה שהיא המלכות שהיא סוד המראה, שנראים בה הספירות העליונות, ועי"ז
נעשה לה מדה ותחום. **וְעַל דָּא אִישׁ מְדָה אִיהוּ** ועל זה איש מדה הוא,
כי הוא מרכבה לז"א שנקרא משפט, ולכן נקרא איש מדה, איש של המטרוניתא הנקראת
מידה. **וְאִיהוּ מִמֶּשׁ אִישׁ מְדָה אִיהוּ** והוא ממש איש מדה הוא כי
נמדדת מידתו כלומר גם הוא איש של השכינה שנקראת מידה וגם הוא עצמו נמדד כי
הוא משה רבינו, **אֲרַבִּיּה מְסִיפִי עֲלָמָא וְעַד סִיפִי עֲלָמָא** אורכו
מסוף העולם שהוא אימא עד סוף העולם שהיא המלכות. וממשיך הזהר, גם **אֲרַם**
הָרֵאשׁוֹן הַכִּי הוּהוּ שמושרש בתפארת כך היה מסוף העולם עד סופו כמו
שאמרו רבותינו במסכת סנהדרין דף ל"ח. **וְאִי תֵימָא** ואם תאמר, **הָא כְּתִיב**
חֲמִשׁ בְּאַמָּה [עה] והרי כתוב אצל איש מידה שהיה חמש באמה ולא מסוף העולם

אור הרשב"י

[עה] כאן אומר הזהר שמשנה רבנו גובהו חמש
אמות, וקשה שהרי הגמרא בכרכות נ"ד ע"ב
מפרש שם רש"י שמשנה רבנו הקים את
המשכן ודרשינן הקים את עצמו לקומת
המשכן ובמשכן כתוב עשר אמות אורך
הקרש, משמע מכאן שגובהו היה עשר אמות
ולא חמש.

עד סופו, ומתרץ **אֲנֹנִי חָמֵשׁ בְּאַמָּה מִסִּיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא הָוּה** אותם חמש באמה הם חמשה חסדים המתפשטים מסוף העולם סוף העולם היו, והפשט הוא מקצה לקצה, ולפי סודם של דברים, הנקבות נקראים עולם, ולכן אמר מסוף העולם, מסוף האמא העליונה כלומר מיסוד אמא ועד סוף העולם היא המלכות ועד יסוד דמלכות.

מש"כ **וּבֵיַד הַמְצָרֵי תְּנִית** הוא משה רבנו כעין מטה האלהים המוזכר בתורה **כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר** כמו שאתה אומר בדברי הימים א יא) **כְּמִנּוֹר אֲוֲרָגִים** פי' כמנורה והארה, ובצלאל ארג וחקק במטה את שם המפורש, ובכח הארה הגדולה הזו נהפך להיות מטה האלהים [עו], **דְּא מִטָּה הָאֱלֹהִים דִּיהוּה בִּידֵיהּ חֲקִיק בְּשָׂמָא גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּנִהִירוּ דִּצְרוּפֵי אֲתוּוֹן** זה מטה האלהים שהיה בידו של משה חקוק בשם המפורש וגלוף ומפותח עליו שם המפורש בהארות של צירופי האותיות שם מ"ב, ובוזה היה פועל את פעולותיו **דִּיהוּה גְּלִיף בְּצִלְאֵל** שהיה מפתח וחקק כמו שאמרו רבותינו, יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, **וּמְתִיבְתָא דִּילֵיהּ דִּיאָקְרֵי אֲוֲרָג דְּכְתִיב**, ובני הישיבה שלו שנקראים אורגים הם חקקו עימו את השמות שנקראו אורגים כמו שכתוב (שמות לה) **מְלֵא אֹתָם חֲרָשׁ וְחֵשֶׁב וְרוֹקֵם וְגו'** חכמת לב לעשות כל מלאכת וכמו שהאורג מעביר ומצרף חוט בחוט, כמו כן הם היו יודעים לצרף אות באות ולחברם להיות שמות קדושים. **וְהָהוּא מִטָּה הָוּה נְהִיר שְׂמָא גְּלִיפָא בְּכָל סְטָרִין**

אור הרשב"י

[עו] ע"י תרגום יונתן שמות פ"ב פסוק כ"א היה חקוק בו ומפורש בו שם המפורש הקדוש שהמטה שנברא בין השמשות דיום ששי וכבר והגדול.

בְּנֵהִירוֹ וְזֶה הַמַּטָּה הִיָּה מֵאִיר בּוֹ שֵׁם הַמְּפֹרֵשׁ בְּכֹל אַרְבַּעַת צַדָּיו בְּהֵאֲרַת
 דְּחֻכְמֵימִין דְּהוּוּ מִנְּלִפְיֵן שְׁמָא מְפֹרֵשׁ בְּאַרְבַּעֵין וְתַרְיֵן
 גְּוֹנֵי חֻכְמֵי הַלֵּב דְּבַצְלָאֵל וּבְנֵי יִשְׁיַבְתּוּ שֶׁהֵיוּ חוֹקְקִים אֶת שֵׁם הַמְּפֹרֵשׁ בְּאַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם
 אֹפְנִים, א"כ זֶה לֹא שֵׁם בֶּן מ"ב אֶלֶּא מ"ב אֹפְנִים שֶׁל שֵׁם הַמְּפֹרֵשׁ. וְקָרָא מְפֹאֵן
 וְלִהְלֵאָה כְּמָה דְּאָמַר זְפָאָה חוֹלְקֵיהּ וְהַפְּסוּק מִכָּאֵן וְלִהְלֵאָה כְּמוֹ
 שְׁפִירֵשׁ רַב הַמְּנוּנָא סְבָא אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ. וּמְסִיִּים רִשְׁבִּי אֶת דְּבַרְיוֹ עַל לַיִל שְׁבֹעוֹת: הַיְיָבוּ
 יִקְרִינַן הַיְיָבוּ שְׁבוּ חֻבְרִים יִקְרִים שְׁבוּ וּנְחַדְּשׁ תִּקְוֹן דְּכֻלָּה בְּהֵאִי
 לֵילֵיאָ וּנְחַדְּשׁ וּנְתַקֵּן קְשׁוּטֵי הַכֻּלָּה בְּזוֹ הַלַּיְלָה דְּלַיִל שְׁבֹעוֹת. דְּכָל מָאֵן
 דְּאֲשַׁתְּתַּף בְּהַדָּה בְּהֵאִי לֵילֵיאָ יְהֵא נְטִיר עֵילָא וְתַתָּא
 כָּל הָהֵיא שְׁתָּא שְׁכַל מִי שְׁמִשְׁתַּתְּף עִימָה בְּזוֹ הַלַּיְלָה וְאִינוּ יֵשֵׁן אֶלֶּא עוֹסֵק בְּתוֹרָה
 וּמְקַשֵּׁט אֹתָהּ בְּכ"ד סְפָרִים, יִהְיֶה נֶשְׁמַר בְּעֵלְיוֹנִים וּבְתַחְתּוֹנִים כָּל אֹתָהּ שְׁנָה עַד חֹג שְׁבֹעוֹת
 הַבָּא, וְיִפְיֵק שְׁתָּא בְּשָׁלָם וְיֹצִיא אֶת הַשְּׁנָה בְּשָׁלוֹם שְׁלֵא יִנְזַק וְלֹא יִמּוֹת אֹתָהּ
 שְׁנָה. עֲלֵייהוּ כְּתִיב עֲלֵיהֶם שְׁלֵמְדוֹ כָּל לַיִל שְׁבֹעוֹת נֹאמַר (תְּהִלִּים לַד') חוֹנֵה
 מְלֵאךְ יְהוָה סְבִיב לִירְאֵיו וַיַּחְלְצֵם מִכָּל רַע כָּל הַשְּׁנָה כוֹלָה,
 טַעְמוֹ וְרֵאוּ כִּי טוֹב יְהוָה, כִּי מִי שְׁלוֹמְדָא כָּל לַיִל שְׁבֹעוֹת, יִזְכֶּה לְרֵאוֹת
 אֹתָהּ שְׁנָה בְּטוֹב ה'.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הֵאִי
 קָרָא אֵית לְאַסְתִּכְלָא בֵּיהּ זֶה הַפְּסוּק יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה בּוֹ, שְׁכַתּוּב
 שְׁבַתְחִילַת הַכֹּל בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְצִרְיָכִים כוֹלָם לְדַעַת שְׁהַקְבִּיָּה בְּרָא
 אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּמִי שְׁמַכְחִישׁ זֶה יִכְרַת מִן הָעוֹלָם. דְּכָל מָאֵן דְּאָמַר
 אֵית אֱלֹהָא אַחְרָא אֲשֶׁתְּצִי מְעַלְמִין שְׁכַל מִי שְׁאוֹמֵר שִׁישׁ אֱלֹהִים

אחר יהיה נכרת מן העולם. **בְּמָה דְאִתְמַר** כמו שנאמר על הכשדיים שהיו מפתים את ישראל לעבוד ע"ז, ובני הגולה שלחו אגרת לירמיה הנביא מה לעשות והשיב להם שיאמרו פסוק זה (ירמיה י) **בְּדָנָה תִּמְרוּן לְהוֹם** כך תאמרו להם לאומות העולם שעובדים ע"ז: **אֱלֹהֵיָא דִּי שְׁמִיָא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ** אלהים הזה שהם קוראים אותו בשם אלהים אשר שמים וארץ הם לא עשו ובראו, תאמרו להם, האלהים הזה וכן כל העובדים אותו **יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תַּחַת שְׁמִיָא אֱלֹהֵי** יהיו נאבדים מן הארץ ומן תחת השמים האלה שברא הקב"ה, והוא לשון קללה לאלהות שלהם שיכרתו מן העולם מהשמים ממעל ומהארץ מתחת, **בְּגִין דְלִית אֱלֹהֵא אַחְרָא בַר קְדִישָׁא בְרִידָה הוּא בְלַחֲדוּדֵי** לפי שאין אלוה אחר חוץ מהקב"ה לבדו.

וְהֵאִי (דף ט ע"ב) **קְרָא אִיהוּ תַרְגוּם** [עז] וזה הפסוק הוא לשון תרגום **בַר מְמַלְהָ דְסוּף קְרָא** חוץ מהמלה של סוף הפסוק שהיא מלת "אלה".
אִי תִימָא בְגִין דְמְלֶאכִין קְדִישִׁין לָא נִזְקְקִין לְתַרְגוּם
 אם תאמר שפסוק זה נאמר בלשון תרגום היות שמלאכים הקדושים לא נזקקים ללשון תרגום כי מאוס הוא בעיניהם, ולכן **וְלֹא אֲשַׁתְמוּדְעֵן בֵּיהּ** לא מכירים אותו, א"כ אדרבה, **מְלָה דָּא יְאוּת הִיא לְמִימַר בְּלִישְׁנָא קְדִישָׁא**
 פסוק זה "כדנא תאמרון להון" ראוי הוא לאומרו בלשון הקודש, **בְּגִין דִּישְׁמַעוּן מְלֶאכִין קְדִישִׁין** כדי שישמעו אותו המלאכים הקדושים, וכאשר יבינו, **וְיִהוּן נִזְקְקִין לְאוּדְאָה עַל דָּא** יהיו נזקקים להודות על זה שכל אלהים אחרים

אור הרשב"י

[ז] וענין התרגום הוא סוד האחוריים של בחי' אחוריים דשם אלהי"ם כמו שנודע לשון הקודש. והנה תרדמ"ה גימ' תרגו"ם שהוא מכוונות שנים מקרא ואחד תרגום.

שלא עשו שמים וארץ יאבדו מן העולם. וא"כ מדוע נאמר בלשון תרגום. **אֵלָא**
וְדָאִי בְּגִין כְּדֵּי פְתִיב תַּרְגּוּם [עח] אלא ודאי בשביל כך כתוב בלשון
תרגום, כיון **דְּלֵא נִזְקְקִין בִּיהּ מְלֵאכִין קְדִישִׁין לָא יִקְנָאוּן**
בְּבַר נֶשׁ לְאַבְרָאָא לִיהּ שלא נזקקים לו מלאכים קדושים, וגם כדי שלא
יקנאו בנן אדם להרע לו, כי יקטרגו עליו על מעשיו ועל עוונותיו, **בְּגִין דְּבִהָאִי**
קָרָא בְּכֻלָּא אֲנּוּן מְלֵאכִין קְדִישִׁין לפי שבזה הפסוק נכללים גם
אותם מלאכים קדושים, **דְּהָא אֲנּוּן אֱלֹהִים אֲקֶרוּן וּבְכֻלָּא**
דְּאֱלֹהִים הֵווּ שהרי הם המלאכים נקראים ג"כ אלהים ובכלל שם אלהים הם,
וְאֲנּוּן לָא עֲבֵדוּ שְׁמֵיָא וְאַרְקָא והם לא עשו את השמים והארץ, ויחשבו
אותם מלאכים שזה נאמר גם אליהם ויקטרגו וילחמו בעם ישראל, לכן כתוב בלשון תרגום
כדי שלא יבינו ולא יזיקו. ושואל מדוע כתוב **וְאַרְקָא אַרְקָא**, **וְאַרְעָא**
מִיבְעִי לִיהּ היה צריך לו לכתוב ארעא כי תרגומו של מילת ארץ "ארעא" ולא
ארקא. **אֵלָא בְּגִין דְּאַרְקָא אִיהִי חֲדָא מֵאֲנּוּן שְׁבַע אַרְעִין**
דְּלִתְתָא לפי שארקא הוא אחד מאותם שבע ארצות של מטה שכל הנפשות
הנכרתות נדונות שם, ונבראו אלו הארצות כדי להתגלגל ולהעניש בהם בני אדם לתקנם
[עט]. **וּבִהָוִיא אֲתֵר אִית בְּנֵי בְּנֵי דְקִין** ובאותו מקום יש בני בניו

אור הרשב"י

בלשון תרגום כדי שלא יקטרגו על בני אדם.
[עט] ארקיא בזהר פרשת ויצא דף קנ"ו. רבי
חייא ורבי יוסי הוו אזלי וכו' יתבי גבי בקיעי
דטנרא. ונמשיך המאמר בלשון הקודש: הלכו
וישבו אצל בקעת הסלע. עלה אליהם אדם אחד,
ותמהו למראהו. שאלו רבי יוסי: מי אתה, ואותו
איש ענה: אני מאנשי ארקא. שאל אותו, האם

ודע לך אחי חביבי כי יש מלאכים
קדושים שמבינים לשון תרגום אבל מאוס הוא
בעיניהם וכאשר הם שומעים התפילה בלשון
תרגום, יודעים שאינם מוכרחים להעלות את
אותה תפילה למעלה ולהעבירה לפני הקב"ה.
ועוד טעם, כי יש מלאכים אכזרים מצד הקלי
והם לא מבינים בלשון תרגום, ולכן מתפללים

של קין. לְבַתֶּר דְּאִתְהַרְדַּי מֵעַל אִפֵּי אֲרֶעָא לאחר שנתגרש קין עם תאומתו על פני הארץ כמ"ש הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה נְחִית לְתַמָּן וְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת וְאִשְׁתַּבֵּשׁ תַּמָּן ירד לשם לארקא ועשה והוליד בנים ונשתגע שם וסר ממנו השכל דְּלֹא יָדַע כְּלוּם עד שלא ידע כלום מעניני העוה"ז ונעשה כאחד הרוחות. וְאִיהוּ אֲרֶעָא כְּפִילֵא דְּאִתְכַּפַּל מִחֲשׁוֹכָא וְנִהוּרָא והוא הארקא ארץ כפולה שנכפל מחושך ואור, ששניהם משמשים שם יחד בערבוביא.

וְאִית תַּמָּן תִּרִין מְמַנָּן שְׁלִיטִין ויש שם שני ממונים השולטים שם דִּי שְׁלִטִין דָּא בְּחֲשׁוֹכָא וְדָא בְּנִהוּרָא אשר שולטים זה בחושך וזה באור. וְתַמָּן קְטְרוּנָא דָּא בְּדָא ושם הם רבים זה בזה, כי שני הפכיים הם ואין בהם אחדות. וְשַׁעְתָּא דְּנְחִית לְתַמָּן קִין ובשעה שירד לשם קין, אז השרים ששולטים זה בחושך וזה באור, אִשְׁתַּתְּפוּ דָּא בְּדָא וְאִשְׁתַּלְיִמוּ כְּחֻדָּא נשתתפו זה בזה והשלימו כאחד לפי שנתגבר הממונה על החושך, ואם היה ניתן רשות לעין לראות, וְכֹלֵא חַיִּי דְּאֲנָן תּוֹלְדוֹת

אור הרשב"י

ארץ וארץ ישנו רקיע המפריד בין זו לזו. וכל ז' הארצות נפרשות בשמן, ויש ביניהן בריות משונות. ובארץ אחת הנקראת תבל ישנו מלך שכולו אדם משא"כ בשאר הארצות. ובאחרות יש בריות משונות בכל מיני קליפות בצבעים שונים כמו תולעים שבאדמה. וממשיך שם. וארקא הוא אחד מהז' האלו אשר שמם הוא: ארץ, אדמה, גיא, נשיה, ציה, ארקא, תבל. ותבל הוא גדול שבכולם.

יש שם בני אדם? וענה לו כן, והם זורעים וקוצרים, ויש מהם משונים ממני במראה, ועליתי אליכם לדעת מה שמה של הארץ שאתם באים ממנה, לפי שכאן היא ארץ החיים, וכן מצינו בזהר פרשת ויקרא דף ט: רבי יהודה פתח ואמר: ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו' ת"ח. ונביא בתרגום: בשעה שברא קב"ה העולם, ברא ז' רקיעין לעילא וברא ז' ארצות לתתא. וזו ארצות אלו כולם בישוב, וכל הארצות האלו למטה, הן ברקיעים למעלה, זו על זו. ובין כל

דִּקְיִן כולם היו רואים שהם כלומר מזרעו של קין, כי קין טימא את עצמו ונשתתף עם הנחש הקדמוני. **וְעַל דָּא אַנּוּן בְּתֵרִין רֵאשִׁין בְּתֵרִין חֵיוּן** ועל כן הם משונים מאד בשני ראשים כמו שתי חיות שבאחת צורת שור, והשניה כנשר, **בְּרֵדְבָד תְּהוּא נְהוּרָא שְׁלִיט נְצַח דִּילִיה וְנְצַח עַל אַחֲרָא** חוץ מכאשר שאותו הממונה על האור שולט, אז הוא נוצח ומכניע את הכוחות שלו ונוצח גם על הכוחות של הממונה האחר של החושך. **וְעַל דָּא אַתְּכְּלִילוּ דִּי בְּחֵשׁוּכָא בְּנְהוּרָא וְהוּוּ חַד** ועל כן נכללו שני הממונים של החושך בשל האור ונעשו אחד. **אַנּוּן תֵּרִין מְמַנָּן** אלו שני הממונים נקראו **עפריר"א** ו**קסטימו"ן**. **וְדִיוֹקְנָא דְלֵהוּן בְּדִיוֹקְנָא דְמְלֵאכִין קְדִישִׁין בְּשִׁית גַּדְפִין** והצורה שלהם כצורת המלאכים הקדושים שיש להם שש כנפים, וצורת פניהם **חַד דִּיוֹקְנָא כְּתוּרָא** אחד צורתו כשור, **וְחַד דִּיוֹקְנָא כְּנִשְׂרָא** ואחד צורתו כנשר. **וְכַד מְתַחְבְּרָן, אַתְּעֵבִידוּ דִּיוֹקְנָא דְאָדָם** וכאשר מתחברים יחד ומתגבר הממונה על האור ואז נעשים כצורת אדם. כי

הקליפות רוצים תמיד להדמות לאדם כקוף בפני אדם.

כַּד אַנּוּן בְּחֵשׁוּכָא כאשר הם בחושך, ר"ל מתגבר צד החושך, **מְתַחְבְּרִין לְדִיוֹקְנָא דְנַחֲשׁ בְּתֵרִין רֵאשִׁין, וְאִזְלִין בְּחֵיוּתָא** אז הם מתהפכים לצורת נחש בשני ראשים והולכים כנחש, **וְטַאסִין גּוּ תְּהוּמָא** וטסים תוך התהום, והכוונה היא שפורחים למקום הקליפות [9]

אור הרשב"י

[9] כדי שנבין מה פירוש נוקבא דתהומא, וכן מתי אומרים תהומא רבא ומתי רק תהומא בלא רבא, ע"י מקדש מלך ז"ל הרב באוצ"ח בבריאה, בין ביצירה, בין בעשיה, וכל אלו דרוש הקליפות כתב: הנה בכל עולם מאלו הנה יש בכל אחד מהם ב' נקבות נגד לאה ורחל, בין בכריאה, בין ביצירה, בין בעשיה, וכל אלו

וְאִסְתַּחֲיִין בְּיַמָּא רַבָּא ורוחצים וטובלים בים הגדול, והכונה היא שיונקים
 מן המלכות. **כִּד מְטָאן לְשִׁלְשָׁאָה דְעִזָּא וְעִזָּא"ל**, כאשר הם
 מגיעים להרי החושך לשלשלאות שקשורים בהם שני מלאכים עז"א ועזא"ל כי עמוד אחד
 תקוע שם ומגיע עד התהום, ובו הם קשורים בשלשלאות של ברזל, **מְרַגְיִיזִין לֹזֵן**
וּמְתַעְרִי לֹזֵן הם מרגיזים אותם ומעוררים אותם. **וְאֲנֹן מְדַלְגִין גֹּזֵן**
טוֹרֵי חֲשׁוֹכָן והם עז"א ועזא"ל מדלגים וקופצים מפחד הדין תוך הרי החושך
וְחֲשָׁבֵי דְקַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּעֵי לְמַתְבַּע לֹזֵן דִּינָא וחושבים
 שהקב"ה רוצה לתבוע אותם לדין, על שחטאו והחטיאו את העולם בזנות כאשר הורידם
 הקב"ה, וגם שקטרגו על בריאת האדם. **וְאֵלִיִן תִּירִין מְמַנָּן שְׂאֲטִין**
בְּיַמָּא רַבָּא וּפְרַחֲיִין מְתַנָּן ואלו שני הממונים שטים בים הגדול, ואח"כ
 פורחים משם, **וְאֵזְלִין בְּלִילְיָא לְגַבֵּי נַעֲמָה אֲמַחוֹן דִּישְׁדִין**
דְּטַעוּ אֲבַתְרָהָא דְחַלִין קַדְמָאִין וְחֲשָׁבִין לְמִקְרַב לְגַבְהָ
 והולכים ובאים בלילה אצל נעמה שהיא אימם של השדים שטעו אחריה וזנו עימה בני
 האלהים שהם המלאכים הראשונים, כמ"ש ויראו בני האלהים את בנות האדם והם
 חושבים להתקרב אליה לנעמה ולהזדווג עימה. **וְאִיהִי דְלִינַת שְׁתִין**
אֲלָפִין פְּרָסִין והיא מדלגת וקופצת ששים אלף פרסאות כנגד ו"ק דדכורא דקלי'
 שהוא ס"מ שהיא רוצה להזדווג עימו **וְאִתְעַבִּידַת בְּכַמְהָ צִיּוּרִין לְגַבֵּי**
בְּנֵי נִשָּׂא והיא נעשית בכמה ציורים ודמיונות יפים אצל בני אדם ונראית להם

אור הרשב"י

הנקבות נקראות בזוהר נוקבא דתהומא סתם, וא"כ טסין גו תהומא ר"ל יונקים מאותם נקבות
 אפילו בחינת בינה דיצירה ועשיה. אבל בינה הנקראות תהומא סתם.
 דבריאה נקראת נוקבא דתהומא רבא עכ"ל.

בחלום להחטיא אותם בקרי **בְּגִין דְּיִטְעוֹן בְּנֵי נֶשָׂא אֲבִתְרָהּ** כדי שיטעו בני אדם אחריה. והמטרה שלה שיראו קרי ונוצרים מזה שדים ורוחות ומזיקים, וכמו שהיה עם אדה"ר באותם ק"ל שנים שפירש מאשתו.

וחזור לדבריו דלעיל, **וְאֵלִין תִּירִין מְמַנָּן פְּרַחִין וּמְשַׁטָּן בְּכָל עֲלָמָא וְאֶהְדְּרָן לְאֶתְרֵיהּ** ואלו שני הממונים פורחים ומשוטטים בכל העולם ואח"כ חוזרים למקומם לארק"א. **וְאֲנֹן מִתְעַרְיִן לְאֲנֹן בְּנֵי בְנוֹי דְקִין בְּרוּחָא דְיִצְרִין בִּישִׁין לְמַעְבַּד תּוֹלְדוֹת** והם מעוררים לאותם בני בניו של קין ברוח ובהתעוררות ובתאוה של יצרים רעים כדי לעשות תולדות. ועתה חוזר הזהר לתאר את אותו מקום הנקרא ארק"א, ואומר. **שְׁמֵיא דְשְׁלִטִין תַּמָּן לָאו כְּהֵנִי** השמים ששולטים שם בארקא, לא כמו השמים שלנו, **וְלֹא אוֹלִידַת אֶרְעָא בְּחִילָא דְלֶהוֹן זְרוּעָא וְחֶצְרָא כְּהֵנִי** ולא מולידה הארץ בכח שלהם של צבא השמים שהם השמש והירח והכוכבים שכידוע הם גם שותפים לגידול התבואה זרע וקציר כמו הארץ שבעוה"ז. **וְלֹא אֶהְדְּרָן יֵאלָא בְכַמָּה שָׁנִין וְזִמְנִין** ואין הזרעים חוזרים לצמוח אלא רק פעם בכמה שנים וזמנים, וכן תנועת הגלגלים ותנועת הקפתם באותה ארקא אינה כמו כאן בעוה"ז. **וְאֲנֹן אֶלְהָא דִּי שְׁמֵיא וְאֶרְקָא לָא עֲבַדוּ** ועל אלו שני הממונים נאמר האלהים אשר אפי' שמים וארץ כאלו גרועים שאין בכחם להצמיח כנ"ל לא עשו, וכאן סיום התשובה מדוע אמר ירמיהו הנביא ארקא ולא ארעא. **יֵאבְדוּ מֵאֶרְעָא עֵילָאָה דְתַבְלָא** יאבדו מארץ עליונה הנקראת תבל שהיא הארץ שלנו שבה יש את הקלי' נעמה אמהון דשדים, **דְּלֹא יִשְׁלִטוֹן בְּהּ וְלֹא יִשְׁטְטוֹן בְּהּ** שלא ישלטו בה ולא ישוטטו בה כי באים לחפש אחר נעמה

להזדווג עימה, וְלֹא יְהוֹן גְּרָמִין לְבָנֵי נִשָּׂא לְאַסְתָּאבָּא
 מִמְקָרָה לִילֵיָא ולא יהיו גורמים לבני אדם להטמאות ממקרה לילה. וְעַל
 דָּא יַאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תְּחֻזָּת שְׁמֵיָא דְאַתְעֵבִידוּ
 בְּשָׂמָא דְאַלְהָה כְּמָה דְאַתְמָר ועל זה, לכן יאבדו מהארץ שלנו ומן תחת
 השמים שנבראו בשם אלה כמו שלמדנו, דהיינו ו"ק שכל אחד מהם כלול מכולם ו-ו'
 פעמים ו' הם גי' ל"ו גימ' אל"ה, ולכן תיבה זו לא נכתבה בלשון תרגום. וְעַל דָּא
 הָאֵי קָרָא תַרְגוּם דְלָא יַחְשְׁבוּן מִלְּאֲכֵי עֲלָאֵי דְעַלְיֵיהוּ
 אָמְרִין ועל זה, לכן זה הפסוק נכתב תרגום שלא יחשבו מלאכים העליונים שעליהם
 נאמר שיאבדו מן השמים והארץ, וכיון שנכתב בלשון תרגום, הם לא מבינים את הלשון
 ולא יחשבו כי התיבה אל"ה היא חלק מתיבת אלהים ואל"ה רומזת על ו"ק דו"א, כי מ"ס
 שהיא הבינה ברא את אל"ה שהם ו"ק שהם ז"א, וז"א ברא שמים וארץ, וְלֹא
 יִקְטְרוּ לָן ואז לא יקטרו עלינו על שאנחנו מקללים אותם. וְעַל דָּא רָזָא
 דְאַלְהָה כְּמָה דְאַתְמָר ועל כן סוד תיבת אל"ה כמו שלמדנו אֵיהוּ מִלָּה
 קְדִישָׁא דְלֹא אֶתְחַלֵּף בְּתַרְגוּם שהוא תיבת אל"ה מלה קדושה שלא
 מתחלפת בתרגום.

אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר לְרֵשֶׁבַי אַבִּי, כִּיּוֹן שְׁדַרְשַׁת
 אֶת הַפְּסוּק "כִּדְנָא תֵּאמְרוּן לְהוּם" שְׁמַדְבַּר בְּאַלְהֵי הָעַמִּים א"כ הָאֵי קָרָא
 דְכַתִּיב, זֶה הַפְּסוּק שְׁכָתוּב לְפָנֵי הַפְּסוּק הַנ"ל (ירמיה י) מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ
 הַגּוֹיִם כִּי לֵךְ יֵאָתֶה, מִי שְׂבַחָא אֵיהוּ מִי לֹא יִפְחַד מִהַקְּב"ה
 שְׁהוּא מֶלֶךְ עַל כָּל הָעַמִּים וְשׁוֹאֵל אֵיזָה שְׁבַח זֶה, אִם הַנְּבִיא בָּא לְסַפֵּר בְּשִׁבְחַ הַקְּב"ה בְּמָה
 שִׁיבַח אֶת הַקְּב"ה שְׁהוּא מֶלֶךְ הַגּוֹיִם הֲרִי א'. הַקְּב"ה מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, ב. וְעוֹד הַקְּב"ה

מלך ישראל ולא מלך הגוים. אָמַר לִיהוּ לֹו רַשְׁבִּי: אֶלְעֶזֶר בְּרִי, הַאִי
 קָרָא בְּכַמָּה דִּוְכָתִי אֶתְמַר אֶלְעֶזֶר בְּנִי זֶה הַפְּסוּק בְּכַמָּה מְקוּמוֹת נִדְרַשׁ,
 אֲבָל וְדָאִי לָאוּ אִיהוּ (נ"א הכי) דְּכָתִיב, בּוֹדָאִי זֶה הַפְּסוּק אִין הוּא
 כּפְשׁוּטוֹ, כִּי הַנְּבִיא מִמְשִׁיךְ בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל הַקְּב"ה שְׁכָתוּב אַח"כ (ירמיה י) כִּי בְּכָל
 חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךְ דְּהָא אַתָּא לְמַפְתָּח
 פּוֹמָא דְחַיִּיבִין דְּחַשְׁבִּין דְּקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא יָדַע
 הִרְהוּרִין וּמְחַשְׁבִּין דִּילְהוֹן כִּי זֶה בָּא לְפַתּוּחַ פִּיהֶם שֶׁל הַרְשָׁעִים שְׁחוֹשְׁבִים
 בְּטַפְשׁוֹתָם שֶׁהַקְּב"ה לֹא יוֹדַע אֶת הַהִרְהוּרִים וּמְחַשְׁבוֹת שְׁלֵהֶם, מִכִּיּוֹן שֶׁהַנְּבִיא דִּימָה אֶת
 הַקְּב"ה לְחֲכָמֵי הַגּוֹיִם רַק שֶׁהוּא גְדוֹל מֵהֶם, וְא"כ יֵשׁ דְּמִיּוֹן בְּנִיהֶם, וְכִמוֹ שֶׁהֵם לֹא יוֹדְעִים
 מִחֲשַׁבּוֹת בְּנֵי אָדָם כֵּן הַקְּב"ה ח"ו אִינוּ יוֹדְעִים לְבַחּוֹן מְחַשְׁבוֹת בְּנֵי אָדָם. וּבְגִין כֵּן,
 אִית לְאוּדְעָא שְׁטוּתָא דְלְהוֹן וּלְפִי כֵךְ יֵשׁ לְהוֹדִיעַ אֶת הַשְּׁטוֹת שְׁלֵהֶם.
 דְּזִמְנָא חָדָא שְׁפַעַם אַחַת, אַתָּא פִּילוֹסוֹפָא חָדָא דְאוּמוֹת
 הָעוֹלָם לְגַבְאֵי בָּא פִּילוֹסוֹף אַחַד שֶׁהוּא חָכֵם מִחֲכָמֵי אוּמוֹת הָעוֹלָם אֶצְלֵי אָמַר
 לִי, אַתּוֹן אָמְרִין דְּאַלְהֵכּוֹן שְׁלִיט בְּכָל רוּמֵי שְׁמֵי
 כְּלָהוֹן חַיִּילִין וּמְשַׁרְיִין לָא אֲדִבְקוֹן וְלָא יָדְעֵי אֶתְר
 דִּילְיָהּ אַתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים שְׁאֵלוּהֵיכֶם הַקְּב"ה שׁוֹלֵט בְּכָל גּוֹבְהֵי וְצַבָּאוֹת הַשָּׁמַיִם
 וְכָל הַחַיִּילִים וְצַבָּאוֹת הַשָּׁמַיִם וּמַחְנוֹת הַמַּלְאָכִים אִינֵם מְשִׁיגִים וְלֹא יוֹדְעִים מְקוֹם שֶׁהוּא
 שֵׁם. הַאִי קָרָא לָא אֶסְגִּי יְקָרִיָּהּ כָּל כֵּן זֶה הַפְּסוּק לֹא מְגַדִּיל אֶת
 כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַשֵּׁי"ת אֲלֵא ח"ו אִפִּי מִמְעִיט מְכַבְּדוֹ דְּכָתִיב, כִּי בְּכָל חֲכָמֵי
 הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךְ. מָאִי שְׁיִקוּלָא דָּא
 לְבַנֵּי נְשָׂא דִי לִית (דף י"ט"א) לוֹן קִיּוּמָא וְקִשָּׁה מֵהַמְשַׁקֵּל וְהַהֲשׁוּאָה

הזו להשוות את הקב"ה לבני אדם אשר אין להם קיום, הרי אין זה בכלל דמיון, כמו שאדם

אומר לחבירו זאת הנמלה אינה חשובה כמו מלך פלוני שהוא רם ונישא מאד.

וְתוֹ וְעוֹד, דִּיאֲתוֹן אָמְרִין שאתם אומרים (דברים לד) **וְלֹא קָם נְבִיא**

עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה ודקדקו רבותינו, **בְּיִשְׂרָאֵל לֹא קָם**

אֲבָל בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם קָם, ומיהו, זה בלעם שהיה בצד הקלי' לעומת

משה בקדושה. **אִוְף הַכִּי אֲנָא אֵימָא** אף כן אני יכול לומר על מש"כ

בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם אֵין כְּמוֹהוּ, אֲבָל בְּחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל

אֵית יֵש דּוּמִים לַהֲקַב"ה. אֵי הַכִּי אם כן, **אֵלְהָא דֵאֵית בְּחַכְמֵי**

יִשְׂרָאֵל כְּוֹתִיהָ לָאוּ אֵיהוּ אֵלְהָא שְׁלִיטָא אלוה שיש כמותו

בחכמי ישראל שדומים לו אין הוא אלוה גדול ושולט, כי מה הדמיון של מלך מלכי

המלכים עם בני אדם אפי' עם חכמי ישראל, הרי בסך הכל הם מוגבלים. **אֶסְתַּבֵּל**

בְּקָרָא וְתִשְׁכַּח דְּדֵיִקְנָא בְּדָקָא יָאוּת הסתכל והתבונן בפסוק

ותמצא ותראה שדייקתי כמו שצריך יפה מאד. **אֵמִינָא לֵיהּ וְדָאֵי שְׁפִיר**

קָא אֵמֵרְתָּ אמרתי לו בודאי יפה אתה אומר ומדייק, ודע לך שבחכמי ישראל יש

כמוהו כי הפסוק לא בא לספר בשבחו של הקב"ה אלא בשבחן של הצדיקים שהם גוזרים

גזירות ונעשה רצונם אפי' שהקב"ה אמר אחרת וראיה לזה.

מֵאֵן מִי מְחִיָּה מֵתִים אֵלָא קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּלַחֲדוּי

רק הקב"ה בלבדו. **אֵתָא אֵלֵיהּ** בא אליהו הנביא זכור לטוב (מלכים

א' י"ז) [9א] **וְאֵלִישֶׁע** הנביא (מלכים ב' ד') **וְאֵחִיו מֵתֵיִא** והחיו מתים, כי

[9א] אליהו הנביא החיה את הבן של הצרפית את הבן של השונמית והוא היה חבוק והוא היה יונה הנביא. ואלישע הנביא החיה הנביא.

חכמי ישראל כמו הקב"ה, שיכולים לעשות מה שאין ביד המלאכים ושרי מעלה והמזלות.

מִאֵן מוֹרִיד גְּשָׁמִים אֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּרֵי מִי

 מוריד גשמים רק הקב"ה לבדו. **אֲתָא אֱלֹהֵהּ וּמָנַע לֹזֶן** בא אליהו הנביא

 ומנע את הגשמים בשבועתו בזמן אחאב, ואח"כ **וּנְחִית לֹזֶן בְּצִלּוֹתֶיהָ** הוריד

 אותם בתפילתו. **מִאֵן עֶבֶד שְׁמַיָא וְאַרְעָא** מי עשה שמים וארץ **אֵלָא**

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּרֵי רק הקב"ה לבדו. **אֲתָא אַבְרָהָם**

אֲתַקְיָמוּ בְּקִימוּהֵי בְּגִינֵיהּ בא אבינו ע"ה והתקיימו על מעמדם בזכותו,

 כי לפני שבא אברהם אבינו ע"ה, היה העולם מתמוטט מהקלקול שקלקלו אותו הדורות.

 ועוד, **מִאֵן מְנַהִיג שְׁמַשָּׁא אֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲתָא**

יְהוֹשֻׁעַ וְשָׂכִיךְ לֵיהּ מי מנהיג את השמש רק הקב"ה כי פקד עליהם שלא ישנו

 את תפקידם בא יהושע בן נון והשתיק אותו מלאמר שירה, שנאמר, שמש בגבעון דום

 וירח בעמק אילון, **וּפְקִיד לֵיהּ דִּיקוּם עַל קִיּוּמֵיהּ וְאַשְׁתַּכַּךְ** וציוה

 אותו שיעמוד על עומדו ושתק מלאמר שירה, ואז ממילא עמד מליכך, **וּכְתִיב,**

וּכְתוּב (יהושע י) וַיְדוּם הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּרְחַ עֲמֹד, וכ"ז ע"י שיהושע ציוה עליו.

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין הקב"ה גוזר גזר דין ומתקיים, **אִיף**

הֲכִי מוֹשֶׁה גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין וְאַתְקִימוּ גם כך משה רבנו גזר דין

 והתקיים, כמו שמצינו שאמר האזינו השמים ואדברה ואז עמדו השמים והארץ לשמוע

 בקולו של משה. **וְתוֹ וְעוֹד, דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹזֵר גּוֹזֵרִין**

וְצַדִּיקָיָא דִּישְׂרָאֵל מְבַטְלִין לוֹ שהקב"ה גוזר גזירות והצדיקים של עם

 ישראל מבטלים אותם, **דְּכְתִיב,** שכתוב (שמואל ב כג) **צַדִּיק מוֹשֵׁל**

יִרְאֵת אֱלֹהִים, ומכל זה נראה שיש לצדיקים דמיון להקב"ה. **וְתוֹ וְעוֹד,**

דַּאִיְהוּ פְּקִיד לֹזֵן לְמַהֲךָ בְּאוֹרְחוֹי מִמֶּשׁ לְאַתְדַּמָּא לִיָּהּ
 בְּכִלָּא שֶׁהִקְבִּ"ה צִוָּה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לִלְכַת בְּדַרְכֵי וּלְהִתְדַמּוֹת לוֹ בְּכֹל, מִזֶּה הוּא רַחוּם
 אִף אַתָּה רַחוּם וְכוּ', וּבִכְחַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהֵם לּוֹמְדִים, רִצָּה הַקְּבִ"ה לִיתֵן לַחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל
 כַּח חֹזֶק מְאֹד לְגִזּוֹר גִּזְרוֹת וּלְבַטֵּל גִּזְרוֹת כְּרִצּוֹנָם. א"כ הַצְּדִיקִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי, יֵשׁ בְּהֵם
 הַכַּח כִּמוֹ ה' יִתְבָּרֵךְ. וְעַתָּה מוֹבֵן, בְּכֹל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אֵין כִּמוּךְ אֲבָל בַּחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ כִּמוּךְ.
 נִכְנָסוּ הַדְּבָרִים בְּאִזְנוֹי שֶׁל אוֹתוֹ פִּילוֹסוֹף, עַד אֲזַל הָהוּא פִּילוֹסוֹפָא
 וְאַתְגִּייר בְּכַפֵּר שְׁחָלִים וְקָרוֹן לִיָּהּ יוֹסִי קְטִינָאָה שֶׁהִלֵּךְ
 אוֹתוֹ פִּילוֹסוֹף וְהַתְּגִייר בְּכַפֵּר שֶׁשָּׁמוֹ שְׁחָלִים וְקָרָאוּ לוֹ יוֹסִי הַקְּטָן, שֶׁהִקְטִין עֲצֻמוֹ.
 וְאוֹלִיף אוֹרֵייתָא סְגִיָּא וְלִמַּד תּוֹרָה הַרְבֵּה מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל. וְאַיְהוּ בֵּין
 חֲכָמִין וְזִפְאִין דְּהָהוּא אֲתֵר וְהוּא נִחְשַׁב בֵּין הַחֲכָמִים וְהַצְּדִיקִים שֶׁל
 אוֹתוֹ מְקוּם.

אוֹמֵר הַרְשָׁבִי: הַשְּׁתָּא אֵית לְאַסְתִּכְלָא בְּקָרָא עַתָּה יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל
 וּלְהַתְּבַנּוֹן בַּפְּסוּק, וְהָא כְּתִיב, וְהָרִי כְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין
 נִגְדוּ א"כ שְׁכַתוּב שֶׁהַגּוֹיִים הֵם אִפְסֵי גִמּוּר, מָאִי רְבוּיָא הָבָא מִזֶּה הַרִיבּוּי
 וְהַשְּׁבַח כֵּאֵן, הָרִי הַגּוֹיִים אֵינָם חֲשׁוּבִים כֹּלֵל וְכֹלֵל. אֵלָּא מִזֶּה שְׁכַתוּב מִי לֹא
 יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם, יֵשׁ לְשֹׂאֵל וְכִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם אֵיְהוּ וְלֹא
 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְהָרִי הַקְּבִ"ה מִתְּפָאֵר שֶׁהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, אֵלָּא בְּכֹל
 אֲתֵר קְדִשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַשְׁתַּבַּח בִּישְׂרָאֵל אֵלָּא
 בְּכֹל מְקוּם הַקְּבִ"ה רוּצָה לְהַשְׁתַּבַּח וּלְהַתְּפָאֵר בִּישְׂרָאֵל כִּמִּשְׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתִפְאֵר,
 וְלֹא אֲתִקְרִי אֵלָּא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּי, דְּכְתִיב, וְלֹא נִקְרָא
 אֵלָּא עַל יִשְׂרָאֵל לְבַדֵּם שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת ה) אֵלֵּהִי יִשְׂרָאֵל, אֵלֵּהִי

הַעֲבָרִים. וְכָתִיב, (ישעיה מד) כֹּה אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְדָאֵי הָרִי רֵאִינוּ שְׂרַצוֹנוּ לְהִקְרֹא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלִבְד. אָמְרוּ וְהִנֵּה אֹמְרִים אֹמְרוֹת הָעוֹלָם, פְּטָרוֹן אַחֲרָן אֵיךְ לֹן בְּשִׁמְיָא שְׁלִיט אַחַר יֵשׁ לָנוּ בְּשָׁמַיִם, דְּהָא מַלְכִּיכּוֹן לָא שְׁלִיט אֱלֹא עֲלֵיכּוֹן בְּלַחֲוֵיכּוֹן וְעֲלֵנָא לָא שְׁלִיט שְׁהָרִי מַלְכִּיכּוֹם אִינוּ שׁוֹלֵט אֱלֹא עֲלֵיכּוֹם לְבַדְכּוֹם וְעֲלֵינוּ הַגּוֹיִם אִינוּ שׁוֹלֵט, כִּי הַקְּב"ה מְכַנֵּה עֲצָמוֹ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל א"כ לָנוּ הַגּוֹיִם יֵשׁ אֱלֹהִים אַחֲרֵינוּ.

אֲתָא קְרָא וְאָמַר בַּא הַכְּתוּב וְאָמַר וּמוֹכִיחַ, מִי לָא יִרְאֵךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם (נ"א) מַלְכָּא עֵילְאָה לְרִדְאָה לֹן שְׁהַקְּב"ה מֶלֶךְ עֲלִיוֹן לְרִדוֹת בְּהֵם וְלֵאֲלַקְאָה לֹן וְלִמְעַבְד בְּהוֹן רְעוּתִיהָ וְלֵהֲלַקוֹת בְּהֵם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֵם כְּרַצוֹנוֹ, וְאִין זֶה לְשַׁבַּח אֵת הָאֹמְרוֹת שְׁהוּא מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם, וּמָה שְׁכְּתוּב, כִּי לֶךְ רַב־שׁוֹעַ יֵאָתֶה לְרַחֲלָא מִנְךָ לְעֵילְא וְתִתָּא כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וְכוּ' רֵאִוִי שְׁהַגּוֹיִם יִפְחָדוּ מִמֶּךָ הַשְּׂרִיִם לְמַעַלָּה וְהַשְּׂרִיִם לְמַטָּה. אֲלִין שְׁלִיטִין רַבְרָבִין דִּי מְמַנֵּן עֲלֵיהוֹן אֱלֹו הַשְּׁלִיטִים וְהַשְּׂרִיִם שֶׁל שְׁבַעִים אֹמְרוֹת הָעוֹלָם לְמַעַלָּה אֲשֶׁר הֵם מְמוֹנִים עֲלֵיהֶם, כִּי הַקְּב"ה מֵינָה עַל כָּל אֹמְרָה שֶׁר שִׁינְהִיג אֹתָהּ, וּמָה שְׁכְּתוּב וּבְכָל מַלְכוּתָם בְּהוּא מֶלְכּוֹ דְּלְעֵילְא פִּי בְּאוֹתָהּ מְלוּכָה שֶׁל מַעַלָּה. וּמִפְּרֵשׁ מִי הֵם ד' מַלְכִּים שֶׁל מַעַלָּה דְּהָא אַרְבַּע מַלְכוּוֹן שְׁלִיטִין אֵיךְ לְעֵילְא שְׁהָרִי אַרְבַּע מַלְכוּוֹת שְׁשׁוֹלֵטִים יֵשׁ לְמַעַלָּה, וְכֵן הוּא הַסֵּדֵר הַצֵּלֵם דְּקַלִּי: מִצְרַיִם כְּתֵר דְּקַלִּי, וְכַמּוֹ שְׁבַקְדוּשָׁה הַכְּתֵר אִינוּ נַחֲשָׁב מִעֲשֵׂר סְפִירוֹת כֵּךְ מִצְרַיִם אִינְהָ נַחֲשַׁבֵת בְּכָלֵל הָאַרְבַּעָה. וְא"כ הָרֵאשׁוֹנָה הִיא בְּבַל-חַב"ד דְּקַלִּי, שְׁנִיָּה פִּרְס וּמְדִי-חוּ"ג דְּקַלִּי, שְׁלִישִׁית יוֹן-ת"ת דְּקַלִּי, רְבִיעִית אֲדוּם וְיִשְׁמַעֲאֵל-נִצְח וְהוּד דְּקַלִּי, וְאֱלֹו הָאַרְבַּעָה

הם למעלה משבעים השרים הממונים על כל אומות העולם, וְשִׁלְטִין
 בְּרֵעוּתִיהָ עַל כָּל שְׂאֵר עַמִּין והם שולטים רק ברצונו של הקב"ה על
 שבעים אומות. וְעַם כָּל דָּא ועם כל זה שאלו ד' מלכויות למעלה משבעים שרים
 לִית בְּהוּ דִיעֵבִיד אֲפֵלוּ מְלָה זְעִירָא אֵלָא כְּמָה דְפִקִּיד
 לוֹן אין בהם שיעשה אפי' דבר קטן אך ורק כמו שציוה אותם הקב"ה, דְכִתְיִב,
 שכתוב (דניאל ד) וְכִמְצַבִּיהָ עֵבִיד בְּחִיל שְׁמַיָא וְדִיִּירִי אֲרַעָא
 וכרצונו עושה הקב"ה בצבא השמים ובדרים על הארץ. ומש"כ חֲכַמֵי הַגּוֹיִם
 אֲנוּן מְמַנְן וְרַבְרַבֵּן דְלַעִילָא דְחֲכַמְתָּא דְלַהוֹן מְנַיִיהוּ
 הַזֶּה פי' חכמי הגוים הם אותם הממונים והשרים של מעלה שהחכמה שלהם גם היא
 מהם היא. ומש"כ בְּכָל מַלְכוּתָם מַלְכוּתָא דְשְׁלִיט כְּמָה
 דְאֵתְמַר פי' מלכות שמים ששולט עליהם כמו שכבר נאמר. וְדָא הוּא קָרָא
 כְּפִשְׁטִיהָ וזה הוא פי' הפסוק כפשוטו.

אבל סוד הפסוק בְּכָל חֲכַמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם. הַאִי
 אֲשַׁכְחָנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָיִי זה הפירוש שלו מצאנו בספרים של
 הקדמונים, דְאֲנוּן מִשְׁרִיִּין וְחִיִּילִין אַף עַל גַּב דְאֵתְפַקְדָן עַל
 מְלִין דְעֵלְמָא וּפִקִּיד לְכָל חַד לְמַעַבְד עֵבִידְתָא שכל אלו
 מחנות וצבאות אע"פ שנתמנו והופקדו עוד מבריאת העולם על דברי ועניני העולם ופקד
 הקב"ה לכל אחד מן השרים לעשות עבודתו ולפעול פעולתו שציוהו יוצרו, וא"כ משמע
 שנמסרו כל עניני העולם בידי אותם שרים ומלאכים הממונים ואין כח לשנות את מה
 שנמסר להם, אבל כאן אומר שזה לא כן, אלא מָאן הוּא מי הוא (סְתִימָא כמו
 הסתום קְרִישָׁא הקדוש המלובש בכל מערכת השמים שיעשה שום דבר וְלָא ולא

בְּרֵעוּתִיהָ (כרצונו) **דִּיעֲבִיד שׁוּם תָּד מְנִיָּהוּ כְּמוֹד** שיעשה שום אחד מהממונים כמוך, כי רק הקב"ה הוא בעל הכוחות כולם ובידו לשנות את מערכת השמים ולא אף אחד אחר **בְּגִין דְּאַנְתָּ רְשִׁים בְּעִלּוּיָא** לפי שאתה רשום וניכר בחשיבות, **וְאַתָּ רְשִׁים בְּעוֹבְדָךְ מְכַלְהוּ** ואתה רשום וניכר במעשיך מכל הממונים על הנהגת העולם, כי רק הוא עילת כל העילות ומחיה כל העולמות, ושם הוי"ה ב"ה יכול לשנות הטבעים, משא"כ לשום מלאך וממונה ושר שנמסר בידו לעשות. **וְדָא הוּא מֵאִין כְּמוֹד יְהוָה** וזה הוא מש"כ שם הוי"ה פועל הפעולות כולם, **מָאן הוּא סְתִימָא קְדִישָׁא** מי הוא הסתום הקדוש שהוא מתלבש ומנהיג העולם בספירות העליונות, ור"ל שמתלבש במערכת השמים, וכי יש עוד מי **דִּיעֲבִיד וְלֵהוּי כְּמוֹד עֵילָא וְתַתָּא** שיעשה ויהיה כמוך בעליונים ובתחתונים, אלא רק הוא הבורא יתברך עושה בכל צבא השמים כרצונו. **וְיֵהָא דְּמִי לָךְ בְּכָל עוֹבְדָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא שְׁמַיִם וְאַרְצָא** ויהא דומה לך בכל מעשה של המלך הקדוש שבשמים ובארץ, הרי רק אתה עשית אותם ואת כל צבאם והלא אין עוד כמוך, **אַבְל אֲנֹנִין** אבל אותם השרים הממונים על אומות העולם, הם (ישעיה מד) **תְּהוּ וְחֲמוּדֵיהֶם בַּל יוֹעִילוּ** תהו והבל ואפס הגמור לשום דבר בעולם כי אין להם כח מעצמם מבלתי כח מהקב"ה. **בְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתִיב** שבקב"ה כתוב **בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְגו'** הנה לפניך שהקב"ה ברא כל העולמות ותקנם וסדרם והעמידם במקומם, **בְּמַלְכוּתָם כְּתִיב** של שרי האומות כתוב **וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וּבְהוּ** אין בכחם לעשות מאומה בלי כח הקב"ה עליהם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרֵיָא בליל שבועות לחברים: בְּנֵי הַלְוִיָּא
 דָּא בְנֵי הַשְּׂמֵחָה הַזֹּה שֶׁל לַיִל שְׁבֻעוֹת, כָּל חַד מִנְכוּן יִקְשֹׁט
 קְשׁוּטָא חַד לְכַלָּה כֹּל אֶחָד מִכֶּם יִקְשֹׁט אֶחָד לְכַלָּה, הַכּוֹנֵה שִׁיחַדֵּשׁ
 חִידוּשׁ לְתַקּוֹן הַשְּׂכִינָה. אָמַר לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה: אֶלְעָזָר אָמַר
 רַשְׁבִּי לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ בְנֵי, הֵב נְבִיזָא חַד לְכַלָּה תֵּן מִתְנָה אַחַת לְכַלָּה,
 חִידוּשׁ אֶחָד לְשְׂכִינָה, דְּהָא לְמַחַר אֶסְתַּכַּל שְׁהָרִי לְמַחַר יִסְתַּכַּל (קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא) (נ"א בָּה) כִּד יַעוּל לְחֻפָּה בְּאַנּוּן שִׁירִין וְשִׁבְחִין דִּי־הַבּו
 לָהּ בְּנֵי הַיְכָלָא לְקִיּוּמָא קַמִּיהּ כַּאֲשֶׁר יִכְנַס בְּאוֹתָם הַשִּׁירִים וְהַתְּשַׁבְּחוֹת
 וְהַחִידוּשִׁים שֶׁנִּתְּנוּ לְשְׂכִינָה בְּנֵי הַיְכָל לְעִמּוּד לְפָנָיו.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) מִי זֹאת עוֹלָה מִן
 הַמִּדְבָּר וְגו', מִי זֹאת פִּי מ"י הִיא הַבֵּינָה הַכּוֹלֶלֶת חֲמִישִׁים שְׁעָרֵי
 בֵּינָה, וְ"זֹאת" הִיא הַמַּלְכוּת רַחַל דְּאֶצִּילוֹת. וְהֵם ב' הַהִי"ן ה' רַאשׁוֹנָה בֵּינָה ה' אַחֲרוֹנָה
 מַלְכוּת, ב' פְּרָצוּפִים אֱלוֹ, כְּלָלָא דְתִרְיִן קְדוּשִׁין דְתִרְיִן עֲלָמִין
 כְּלָלוֹת שֶׁל שְׁנֵי קְדוּשׁוֹת שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, כִּי הַבֵּינָה דְאֶצִּילוֹת נִקְרָאת קְדֵשׁ קְדָשִׁים,
 וְהַמַּלְכוּת קְדֵשׁ סֵתֵם בְּחַבְרָא חָדָא וְקְשׁוּרָא חָדָא וְהֵם עוֹמְדִים בְּחִיבּוּר
 אֶחָד וְקִשְׁר אֶחָד. עוֹלָה מִמֶּשׁ לְמַהוּי קְדֵשׁ קְדָשִׁין וְהַמַּלְכוּת עוֹלָה
 מִמֶּשׁ לְבִינָה וְאִזּוּ הִיא כְּמוֹתָהּ לְהִיוֹת נִקְרָאת קוּדֵשׁ קְדָשִׁים. דְּהָא קְדֵשׁ קְדָשִׁין
 מִ"י שְׁהָרִי נִקְרָאת שְׁהִיא הַבֵּינָה. וְאַתְּ חַבְרָא בְּזֹא"ת וְהִיא מִתְחַבְּרַת בְּזֹא"ת
 שְׁהִיא הַמַּלְכוּת, וְאִזּוּ הַבֵּינָה מִשְׁפַּעַת לְמַלְכוּת. בְּגִין לְמַהוּי עוֹלָה דְאִיהִי
 קְדֵשׁ קְדָשִׁין כְּדִי לְהִיוֹת עוֹלָה הַמַּלְכוּת לְבִינָה שְׁגָם הִיא תִּקְרָא קוּדֵשׁ הַקְּדָשִׁים.
 וּמָה שֶׁכְּתוּב מִן הַמִּדְבָּר פִּי דְהָא מִן הַמִּדְבָּר יִרְתָּא לְמַהוּי

כָּלָה וּלְמִיעַל לְחַפָּה ע"י שזכו ישראל במדבר לקבל את התורה והמצוות וכן זכו לבניית המשכן במדבר שהרי מן המצוות שזכו במדבר ירשה המלכות שהיא השכינה כח להיות כלה להכנס דהיינו לעלות לביתה. **הוּ מִן הַמְדַבֵּר אִיְהִי עוֹלָה** עוד מפרש מן המדבר לשון דיבור ע"י עסק התורה של עם ישראל היא המלכות עולה לביתה להיות כמותה וראיה לזה **כְּמֹה דְאֵת אָמַר**, כמו שנאמר (שיר השירים ד) **וּמְדַבֵּרֵךְ נְאוֹה** פי' דבריך בד"ת נאים **בְּהוּא מְדַבֵּר** (דף י ע"ב) **דְּלְחִישׁוֹ בְּשִׁפּוֹן אִיְהִי עוֹלָה** באותו כח הדבור שלוחשים ישראל בשפתיים, כי עיקר הלימוד הוא בלילה וזה עוזר מאד לשכינה שיורדת בגלות, ולכן זה בלחישו, וכן בתפילה שהיא בלחש היא השכינה עולה, ודע שעדיין מדבר כאן על ליל שבועות לכן מדבר על לימוד התורה בלילה.

וְתַנִּינֵן מָאֵי דְכְתִיב, ולמדנו כי מה שכתוב (שמואל א ד) **הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֱלֹהִים**, **אֱלֹהֵי הֵם הָאֱלֹהִים הַמְּפִים אֶת מִצְרַיִם בְּכָל מִכָּה בַּמְדַבֵּר**. ושואל **וְכִי כָּל דְּעֵבֵד לֹוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּמְדַבֵּר הוּוּ** וכי כל מכה שעשה להם הקב"ה למצריים במצרים במדבר היה. **וְהָא בִּישׁוּבָא הוּוּ** והלא עשר מכות בישוב היה בארץ מצרים בפנים. **אֵלָא "בַּמְדַבֵּר", בְּדַבּוּרָא** ומשיב חייבים לפרש מילת "במדבר" בדבור של הקב"ה שציוה למשה, **כְּמֹה דְאֵת אָמַר**, כמו שנאמר (שיר השירים ד) **וּמְדַבֵּרֵךְ נְאוֹה** דבריך נאים. **וְכְתִיב, מְדַבֵּר הָרִים** (תהלים עה) מדברי תורה השכינה מתרוממת. **אוּף הַכִּי ג"כ כאן עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר, מִן הַמְדַבֵּר וְדָאֵי**, פי' **בְּהוּא מְלָה דְּפּוֹמָא** באותו דבור שלומד או מתפלל בפיו, **אִיְהִי סְלִקָא וְאֵעֵלֵת בֵּין**

גַּדְפֵי דְאָפָא היא השכינה עולה ונכנסת בצל כנפי אמא ששם מקום החופה ויש שם יחוד עליון דזו"ן, וְלִבְתֵּר בְּדַבּוּרָא נְחֵתָא וְשָׂרְיָא עַל רִישֵׁיהוּ דְעַמָּא קְדִישָׁא ואח"כ בדבור של ד"ת ותפילה יורדת ושורה ראשי עם ישראל עם הקדש ומשפעת להם כל מיני ברכות [ב9].

ושואל הַיָּד סְלָקָא בְּדַבּוּרָא איך עולה המלכות בדבור של תורה ותפילה, ומפרש: דְהָא בְּשִׁירוֹתָא כִּד בַּר נָשׁ קָאִים בְּצַפְרָא שהרי בתחילה כאשר האדם קם בבוקר ממטתו, אֵית לֵיהּ לְבָרְכָא לְמַאֲרִיָּה בְּשַׁעְתָּא דְפַקָּח עֵינָיו יש לו לברך לאדונו בשעה שפוקח עיניו מחצות לילה, אז מברך כל ברכות השחר לאחר נטילת ידיים, ומפרש הַיָּד מְבָרַךְ איך וכיצד לברך ולסדר כל הברכות. הַכִּי הוּוּ עַבְדֵי חֲסִידֵי קְדָמָי כך היו עושים החסידים הראשונים, בתחילת הלילה כשהלכו לישון, נִטְלָא דְמֵיָא הוּוּ יְהֵבֵי קְמֵיָהוּ כלי של מים היו נותנים ומכינים לפני מיטתם, וּבְזִמְנָא דְאֵתְעֵרוּ בְּלִילְיָא, אֶסְחָן יְדֵיָהוּ ובשעה שהתעוררו משינתם בלילה נטלו ידיהם ג"פ בסירוגין. וְקֵיָמֵי וְלַעֲאָן בְּאֹרֵיִתָא וּמְבָרְכֵי עַל קְרִיאָתָהּ וקמים ועוסקים בתורה ומברכים מקודם הלימוד ברכות התורה. וְכִד תְּרַנְגוּלָא קְרִי וְכִדִּין פְּלָגוֹת

אור הרשב"י

ואח"כ באשרי יושבי ביתך מורידים השפע מאצילות לבריאה, ובתפילה לדוד מורידים השפע ליצירה, ובקוה אל ה' מורידים השפע לעשיה, ואז השפע יורד למטה, ועושים חומות בעלינו לשבח שהחיצוניים לא יקחו את השפע. ועם ישראל מקבל שפע גדול ועצום.

[ב9] ודע לך שכך הוא סדר התפילה: מתחילת התפילה מתקנים ומעלים את השכינה מעולם העשיה ליצירה, ומהיצירה לבריאה, ואז בעמידה תפילת ח"י אנחנו באצילות ובונים ומגדלים את השכינה. ובשים שלום יש יחוד, ומקבלת השכינה שפע גדול שאין כמוהו.

לִילֵיָא מְמַשׁ וכאשר התרנגול קורא אז הוא חצות לילה ממש, וְכִדְיִן
 קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁתֶּפַח עִם צְדִיקָיָא בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן,
 ואז בחצות לילה הקב"ה נמצא ומשתעשע עם הצדיקים בגן עדן, והוא עת רצון לעבודת
 השי"ת ומפרש מדוע צריך בתחילה ליטול ידיו כשקם משנתו, וְאֶסִיר לְבָרְכָא
 בְּיַדְיִן מְסֻאָבוֹת וּמְזֻהָמוֹת. כי אסור לברך בידים טמאות (ומְבָרְכִין).
 וְכֵן כָּל שְׁעֵתָא וכן תמיד בכל שעה שידיו טמאות, כגון שיוצא מבית הכסא וכו'
 אסור לברך אלא יטול קודם ידיו.

בְּגִין דְּבִשְׁעֵתָא דְּבַר נֶשׁ נְאִים לפי שבשעה שהאדם ישן, רוּחֵיהּ
 פְּרָחָא מְיִיה רוחו פורחת ממנו ועולה לעולמות העליונים, כל אחד כפי
 מעשיו, בעיקר עולות הנשמות ליסוד המלכות. וּבִשְׁעֵתָא דְּרוּחֵיהּ פְּרָחָא
 מְיִיה [99] ובשעה שרוחו פורחת ממנו, רוּחָא מְסֻאָבָא זְמִין וְשָׂרִיא
 עַל יְדוּי וּמְסֻאָב לֹזֵן רוח של טומאה מזומנת ושורה על הידיים ומטמא אותן,
 כי כאשר האדם ישן, הטומאה שורה על כל גופו, וכאשר מתעורר חוזרת אליו נשמתו ואז
 הטומאה פורחת, אבל מן סוף הגוף שהם הידיים והרגלים אינה יוצאת מעצמה רק ע"י
 נטילת ידיים אז תצא מן הידיים, אבל לרגלים לא תועיל נטילה אלא רק ברחיצת ער"ש
 יוצאת מן הרגלים. וְאֶסִיר לְבָרְכָא בְּהוּ בְּלֵא נְטִילָה [100] ולכן אסור

אור הרשב"י

יתר על כן, בחינת נפש נמצאת אפילו אצל
 נכרים, אבל בחינת רוח אין בהם אלא דוקא
 בישראל קדושים בלבד. לכן הזכיר כאן בחינת
 רוח שפורחת ממנו, אבל בחינת הנפש שהיא
 החיות החיוני נשאר בו.
 [100] מכאן מודעה שאסור לברך שום ברכה
 בלא נטילת ידיים, וע"י בפוסקים שאם אדם אין

[99] רוחו של אדם היא חלק מה' חלקי הנשמה
 שהם: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה כנודע, ולפי
 שבחינות חיה ויחידה דאצילות אינן בנמצא
 בדורות האלו, לא הזכיר כלל בוהר אלא ג'
 בחינות נר"ן. ובאלו הג' יש חילוק, כי בחינת
 נשמה לא נמצאת אלא אצל צדיקים גדולים,
 אבל בחינות נפש ורוח נמצאים בכל בר ישראל.

לברך בהן בידיים טמאות בלי שטיטול ידיך. **וְאִי תִימָא אִי הֲכִי** ואם תאמר
אם כך הוא שבעת השינה שורה רוח טומאה על ידיו של אדם, **הָא בִימָמָא**
דְּלֹא נְאִים וְלֹא פִּרְח רוחיה מְנִיה וְלֹא שְׂרִיא עֲלֶיהָ
רוּחָא מְסֻאָבָא הרי ביום שלא ישן האדם, ואז לא פורחת רוחו ממנו ואין שורה
עליו רוח טומאה, **וְכֹד עָאֵל לְבֵית הַכְּסָא לָא יְבָרַךְ וְלֹא יִקְרָא**
בַּתּוֹרָה אֶפְלוּ מְלָה חָדָא עַד דְּיִסְחִי יְדוּי ובכל זאת למדנו
וכאשר נכנס לבית הכסא לא יברך ולא יקרא בתורה אפילו דבר אחד עד שטיטול ידיו,
צריך להבין מה הטעם. **וְאִי תִימָא בְּגִין דְּמְלוּכְלָכִים אֲנוּן, לָאו**
הֲכִי הוּא ואם תאמר שצריך לטיטול ידיו לפי שהתלכלכו לא כן הוא, **בְּמָה**
אֲתְלַכְלְכוּ. אֵלֹא ווִי לְבָנִי עֲלֵמָא דְּלֹא מְשֻׁנְיָחִין וְלֹא
יְדַעִין בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן וְלֹא יְדַעִי עַל מַה קְיִימָא
עֲלֵמָא במה הם התלכלכו הרי זה לא מוכרח, א"כ מדוע יטול ידיו? אוי להם לבני
העולם שלא מתבוננים ולא יודעים בכבוד קונם ולא יודעים על מה עומד העולם.
רוּחָא חָדָא אֵית בְּכֹל בֵּית הַכְּסָא דְּעֲלֵמָא דְּשְׂרִיא תַּמָּן

אור הרשב"י

מ"ז אות ט' וסיים שם שאפי' לקרות בתורה
ואפי' מלה אחת אסור, וכ"כ ר"ז במה"ת סי'
א' אות ז' וסיים שם הכף החיים בשם רבנו
זלמן ומ"מ אם אירע מקרה שאין לו מים ליטול
ידיו ג"פ להעביר רוח רעה חלילה לו ליבטל
מד"ת עד שיאיר היום אלא יטול מעט או ינקה
בכל מידי דמנקה ויברך וילמוד כדין התלמוד
והפוסקים, וכן פסק מו"ר גדול הדור הגר"ע
יוסף שליט"א.

לו מים לנטילה יכול לברך קודם נטילה כ"כ
מרי"ן סי' ד' הלכה כ"ב וכ"ג וז"ל: לא תקנו
נטילת ידים אלא לק"ש ולתפלה אבל ברכות
דשחרית יכול לברך קודם נטילה אא"כ הוא ישן
על מנתו ערום שאז אסור להזכיר את השם עד
שינקה אותם ע"כ, ועי"ש בכף החיים ס"ק ק"ז
שהביא את דברי הזוה"ק כאן שאסור, וכתב שם
שכן הביא משם הזוה"ק מהר"ם די לוזיגו בספר
דרך החיים דף ק"ב, וכ"כ באור החמה שבזוה"ק
שלא כמו שפסק השו"ע, וכ"כ היפה ללב סי'

רוח טומאה אחת יש בכל בית הכסא שבעולם ששורה שם וְאֶתְהַיֵּי מִהָהוּא
 לְכַלּוּכָא וְטִינוּפָא [9] וּמִיָּד שָׂרִי עַל אַנּוּן אֶצְבָּעָאן דִּידוּי
 דְּבַר נֶשׁ וְנִהְיִית מֵאוּתוּ לְכַלּוֹךְ וְטִינוּפָת, לכן רוח רעה שורה שם שורה על אותם
 אצבעות של ידיו של האדם, ולכן צריך ליטול ידיו כשיצא להעביר רוח הטומאה.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר כָּל מָאן דְּחָדִי בְּאַנּוּן מוּעֲדֵיָא
 וְלֹא יְהִיב חוּלְקִיָּה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֵּל מִי שְׁשֻׁמַּח

באותם מועדים וחגים ולא נותן משמחתו חלקו להקב"ה, דהיינו ליתן אוכל לעניים שזה
 חלקו של הקב"ה, הַהוּא אוֹתוּ שְׁהוּא רַע עֵינִי שָׁטָן, שׁוֹנֵא אוֹתוּ,
 וְקָא מְקַטְרַג לִיָּה וְסָלִיק לִיָּה מֵעֲלָמָא והוא בא ומקטרג עליו עד
 שמעבירו ומסלק אותו מן העולם, ואם לא תראה שמעביר אותו ממש אז את הרוחניות
 שלו, מעביר מן העולם, וְכַמָּה עָקוּ עַל עָקוּ מְסַבֵּב לִיָּה וְכַמָּה צְרוּת
 עַל צְרוּת מְבִיא לוֹ. ומפרש, מה הוא חלקו של הקב"ה, ואומר: חוּלְקִיָּה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמַחְדֵּי לְמַסְכְּנֵי, כְּפּוּם מַה דִּיכִיל
 לְמַעְבֵּד חֵלְקוּ שֶׁל הַקַּב"ה הוּא, לְשִׁמְחָה הַעֲנִיִּים כִּפִּי מַה שִׁיכּוּל לַעֲשׂוֹת, בְּגִין
 דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹמֵיָא אֱלִיָּן, אֲתִי לְמַחְמִי לְפִי
 שֶׁהַקַּב"ה בִּימֵים אֵלוּ בְּמוּעֲדִים וּבְחֻגִים בֵּא לְרֵאוֹת אֶת הַעֲנִיִּים, לְאַנּוּן מְאֲנִין
 הַתְּבִירִין דִּילִיָּה לְאוֹתָם כֻּלִּים שְׁבוּרִים שְׁלוֹ, כִּי לִיבּוֹ שֶׁל הַעֲנִי שְׁבוּר, וְהַקַּב"ה,
 וְעָאֵל עָלֵיהּ וְחָמִי דְלֹא אֵית לְהוֹן לְמַחְדֵּי נְכַסֵּי אֱלִיהֶם וְרוּאָה
 שְׂאִין לְהֶם בְּמַה לְשִׁמּוּחַ, וּבְכִי עָלֵיהּ, סָלִיק לְעֵילָא לְחֻרְבָּא

אור הרשב"י

[9] וכמו שאמר הוזה"ק בבלק דף קפ"ו. כל ס"א מהאי טינופא ולכלוכא אתון.
 טינופא וכל ליכלוכא סלקא ליה לס"א, דהא

עֲלָמָא והקב"ה בוכה עליהם ועולה למעלה ומסלק השגחתו מן העולם להחריב את

העולם.

אַתָּאן בְּנֵי מְתִיבְתָא קַמִּיָּה וְאָמְרֵי או באים בני הישיבה, שהם

נשמות הצדיקים שהם מרגישים בצער של עם ישראל למטה, ועומדים לפניו

ואומרים לו: **רַבּוֹן עֲלָמָא** רבון העולם, רַחוּם וְחַנוּן אֶתְקַרִּיאת

נקראת, **יְתִנְלִנְלוֹן רַחֲמֵךְ עַל בְּנֵיךְ** יתגלגלו רחמיך על בניך העניים, ותיתן

להם מידך הרחבה והמלאה, ולא יצטרכו למתנות בשר ודם. **אָמַר לוֹן וְכִי**

עֲלָמָא לָא עֲבָדִית לִיָּה אֱלָא עַל חֶסֶד אמר להם הקב"ה כביכול

משיב להם: והרי העולם לא עשיתי אותו שיתקיים אלא על מידת החסד, **דְּכֶתִיב,**

שכתוב (תהלים פט) **אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה,** וא"כ העשיר צריך ליתן

לעני, לעשות חסד כדרך הפרצופים העליונים, שהפרצוף העליון משפיע לתחתון ממנו,

וְעֲלָמָא עַל דָּא קַיָּמָא והעולם על זה עומד, כי העולם בלי חסד לא יכול

להתקיים וכאשר אנחנו עושים צדקה וחסד למטה, הפרצופים העליונים משפיעים שפע

לעולמות התחתונים. **אָמְרֵי קַמִּיָּה מְלֵאכֵי עֲלָיִי רַבּוֹן עֲלָמָא**

אומרים לפניו המלאכים העליונים: רבון העולם, **הָא פְּלַנְיָא דְאָכִיל וְרוּי**

הרי פלוני שאוכל לשובע ושותה **וְיָכִיל לְמַעַבְד טִיבוּ עִם מְסַכְּנֵי** ויכול

לעשות חסד וטוב עם העניים **וְלָא יְהִיב לוֹן מִיָּדִי** ולא נותן להם כלום, וא"כ

האם כך היא המדה, אחד שעושה עוול בעבורו תסלק השגחתך מן העולם ייענש רק הוא

וכולם ינצלו. **אֲתִי הֵהוּא מְקַטְרָנָא וְתַבַּע רִשׁוֹ וְרַדְף**

אֲבַתְרִיָּה דִּיהוּא בַר נָשׁ ולכן בא אותו מקטרג ומבקש רשות מהקב"ה

ורודף אחרי אותו אדם שהוא עשיר עד שמזיקו בנכסיו או בגופו וכו' רח"ל. ומביא ראיה

מאברהם אבינו.

מֵאֵן לֵן בְּעֵלְמָא גְדוֹל מֵאַבְרָהָם מי לנו בעולם גדול יותר מאברהם
אבינו, **דְּעֵבֵד טִיבוּ לְכֹל בְּרִיין, בְּיוֹמָא דְּעֵבֵד**
מִשְׁתַּיָּא שעשה חסד עם כל הבריות וביום שעשה משתה, **מָה כְּתִיב, מַה**
כתוב (בראשית כא) **וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֵּה**
גְּדוֹל בְּיוֹם הַגְּמִל [19] **אֶת יִצְחָק.** ומפרש **עֵבֵד אַבְרָהָם**
מִשְׁתַּיָּא וְקָרָא לְכֹל רַבְרָבֵי דְרָא לְהֵיָא סְעוּדָתָא עשה
אברהם אבינו משתה וקרא לכל גדולי הדור לאותה הסעודה. **וְתַנִּינָן** ולמדנו,
בְּכֹל סְעוּדָתָא דְחֻדְוָה, הָהוּא מְקַטְרְגָא אֲזִיל וְחָמֵי אֵי
הָהוּא בַר נֶשׂ אֲקָדִים טִיבוּ לְמַסְכְּנֵי, וּמַסְכְּנֵי בְּבֵיתָא
בכל סעודה של שמחה אותו מקטרג הולך ובודק ורואה אם אותו אדם בעל השמחה
מקדים לשלוח מתנות טובות וחשובות לעניים וגם מביא מסכנים ועניים לביתו לאכול
ולשמוח וכו', **הָהוּא מְקַטְרְגָא, אֶתְפָּרֵשׁ מִתְּהוּא בֵּיתָא וְלֹא**
עָאֵל תַּמָּן אז אותו המקטרג השטן פורש והולך מאותו בית ולא נכנס לשם, כי אין
לו רשות מצד הקדושה ששורה שם, **וְאֵי לָאו עָאֵל תַּמָּן, וְחָמֵי**

אור הרשב"י

דעיבור ומתחיל לקבל מוחין דיניקה, בגיל
שנתיים מוחין דיניקה, ומתחיל לקבל מוחין
הגדלות, ביום הכר מצוה גמר לקבל מוחין
הגדלות ומתחיל לקבל מקיפים, ולכן עושים
שמחה גדולה.

[19] יש ג' סברות מתי עשה אברהם אבינו את
המשתה, י"א הגמ"ל פי' ביום המילה ה"ג מל
שמונה למילה, וי"א ביום שנגמל לינק משדי
אימו שהוא בסיום שנתיים ימים, ולפי סודן
של דברים, תמיד כאשר מקבל מוחין, עושים
שמחה ומשתה. ביום המילה גמר לקבל מוחין

עַרְבוּבֵיָא דְחֻדָּה בְּלֹא מְסַפְּנֵי וּבְלֹא טִיבוּ דְאַקְדִּים
 לְמְסַפְּנֵי ואם ח"ו לא נתן חלק לעניים וכו', אז יש רשות למקטרג ונכנס שם לאותו
 בית ורואה תערובת של שמחה ללא עניים ולא חסד שהקדים לשלוח לעניים, סָלִיק
 לְעֵילָא וּמְקַטְרָנָא עֲלֵיהּ [19] אז עולה למעלה ומקטרג עליו.

אור הרשב"י

ועוד קטרג שעתיד עשו לצאת מיצחק וזהו, "והנה
 איל אחר נאחז" גי' 367, גי' עשו בדיוק. ודבר זה
 היה קשה למיכאל, כי עשו, מזרעו של יצחק,
 ימליך את השטן לשרו, אך מצא מיכאל כנגד זה
 את הקמורת, שעל ידה ינצל. וזהו, נאחז בסבך
 "בקרניו", גי' שס"ח מנים של הקמורת, וא"כ
 בקרניו יש זכות גדולה על ישראל בסוד הקמורת.
 ועוד, כי מקרניו של האיל נעשו שופרות, בקרן
 שמאל תקע הקב"ה בהר סיני, ובשל ימין, עתיד
 הקב"ה לתקוע לעתיד בקבוץ גלויות, כמ"ש והיה
 ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכו' האובדים
 וכו', ומחמת דין ודברים זה עשו פשרה, שיקטרג
 השטן במעשה העגל, וזה רמוז בתיבת נאחז נ"א
 ח"ו, ר"ת נדב ואביהוא, חזה, שהם כפרתו של
 אהרן במעשה העגל, ואז, וילך אברהם ויקח את
 האיל, אותיות אלי"ה, כי פנחס הוא אליהו, שעל
 ידו נתקנו נדב ואביהוא, ונסתלק הקטרוג מעל
 יצחק, ולכן יצחק גי' פינחס, מלא ביו"ד, וז"ש
 פינחס בן אלעזר השיב את חמתי מעל בני
 ישראל, ואמר בזה"ק שאח"כ באו שבט שמעון
 להרגו ופרחה נשמתו ובאה לו נשמת נדב
 ואביהוא ועל ידה חי. וז"ש בן אהרן הכהן, שעתה
 הוא ממש בנו של אהרן, מכח נשמת בניו
 שנתעברה בו.

[19] גמרא סנהדרין פ"ט ע"ב: ויהי אחר
 הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם. (אחר
 מאי) מאי אחר? אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי
 בן זימרא, אחר דבריו של שטן, דכתיב ויגדל
 הילד וינמל ונו', אמר שטן לפני הקדוש ברוך
 הוא, רבוננו של עולם, זקן זה חננתו למאה שנה
 פרי בטן, מכל סעודה שעשה לא היה לו תור
 אחד או גזול אחד להקריב לפניך? אמר לו, כלום
 עשה אלא בשביל בנו, אם אני אומר לו זבח את
 בנך לפני, מיד זובחו. מיד, והאלהים נסה את
 אברהם ויאמר קח נא את בנך. ע"כ. והנה
 הסעודה היתה ביום המילה כמ"ש רז"ל, ביום
 "הגמל" ה"ג-מל (עי' תוס' שבת ק"ל), או לפחות
 ביום שנמל משדי אמו. וצריך להבין, דא"כ
 מדוע היתה העקדה רק בגיל ל"ז שנים, אלא
 שאע"פ שהשטן קטרג ביום הסעודה, דחה
 הקב"ה את נסיון העקדה לגיל ל"ז, כדי לגסות גם
 את יצחק, וכמ"ש הגמ' סנהדרין בשם ר' לוי,
 השטן אומר ימות, ומיכאל אומר איל פדיונו.
 "והנה איל" גי' מאה ואחד, בגי' מיכאל, שמען
 האיל פדיונו, ואילו השטן שאמר ימות, הנה
 "אחר נאחז בסבך" גי' 359, גי' "שמן". ופירושו,
 כי כח השטן לקטרג היה, היות ומזרעו של יצחק
 עתידין לעשות עגל. והנה אחר אותיות סב"ך, יש
 אותיות עג"ל, וזהו, אחר נאחז בסבך, כי השטן
 קטרג מכח האותיות הנאחזות אחר תיבת
 "בסבך".

ועתה **אַבְרָהָם**, **פִּיּוֹן דְּזַמִּין לְרַבְרַבֵּי דְרָא** אצל אברהם אבינו כיון
 שהזמין לגדולי הדור לסעודתו, **נָחַת מְקַטְרְגָא וְקָם עַל**
פְּתָחַא כְּגִוּוֹנָא דְמִסְכְּנָא ירד אותו מקטרג ועמד על הפתח כמו עני, והמתין
 שיזמינו אותו ויתנו לו לאכול, **וְלֹא הָוּה מָאן דְּאַשְׁנַח בֵּיהּ,**
אַבְרָהָם הָוּה מְשַׁמֵּשׁ לְאַנּוּן מַלְכִין וְרַבְרַבִּין ולא היה מי
 שישגיח בו ויתן לו אוכל ושתייה כי אברהם אבינו היה משמש את אותם מלכים ושרים
 גדולים, וחשב שבודאי העניים נמצאים כאן כי זה מקומם, והזמנה הוא נתן רק לגדולי
 הדור שלא באים יום יום. **שָׂרָה אוֹנִיקַת בְּנִין לְכֻלָּהּוּ** שרה הניקה
 תינוקות של כל השרות, **דִּלָּא הָוּוּ מְהַמְנִין פֶּד אִיהִי אוֹלִידַת** מפני
 שלא היו מאמינים שהיא שרה הולידה את יצחק, **אַלָּא אָמְרוּ, אֲסוּפִי הוּא**
וּמִן שׁוּקָא אִיתִיאוּ לֵיהּ אלא אמרו יצחק הוא אסופי ומן השוק הביאו
 אותו. **בְּנִין פְּדֵי, אֲתִיין בְּנִיָּהּוּ בְּהַדְרִיָּהּוּ, וְנִטְלַת לֹזן שָׂרָה**
וְאוֹנִיקַת לֹזן קַמִּיָּהּוּ לפי הביאו השרות את בניהם עמהם ולקחה אותם שרה
 והניקה אותם לפניהם, ואז האמינו ששרה הולידה את יצחק. **הָדָא הוּא**
דְּכַתִּיב, זה הוא מש"כ (בראשית כא) **מִי מִלֵּל** (דף יא ע"א) **לְאַבְרָהָם**
הַנִּיקָה בְּנִים שָׂרָה, בְּנִים וְדָאֵי, לכן כתוב בנים בלשון רבים, שהניקה
 גם את שאר הבנים של השרות, וא"כ, ראינו שאברהם ושרה קדשו שם שמים ברבים ע"י
 פרסום הנס, והעוסק במצוה פטור מן המצוה ובכל זאת נענשו. **וְהָהוּא מְקַטְרְגָא**
עַל פְּתָחַא ואותו המקטרג העומד על הפתח למצוא עילה לקטרג עליהם, מצא
 קטרוג על מה, **אָמְרָה** שאמרה שרה, **צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים,** וזה
 נחשב כאילו הטיחה דברים כלפי מעלה.

מִיד, סְלִיק הַהוּא מְקַטְרָנָא קַמִּי קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא
וְאָמַר לִיה רַבּוֹן עֲלֵמָא מיד עלה אותו מקטרג לפני הקב"ה
 ואמר לו: רבונו של עולם, **אֵת אִמְרַת אַבְרָהָם אוֹהֲבִי, עֵבֶד**
סְעוּדָתָא וְלֹא יְהִי לְךָ מִיָּדִי כלומר אברהם אבינו אוהבך עשה סעודה
 ולא נתן לך כלום, איזה קרבן איל או תור וכו', **וְלֹא לְמַסְכְּנִי** ולא נתן סעודה
 לעניים לשמח לבבם, רק למלכים ולשרים, **וְלֹא קָרִיב קְדָמְךָ אֶפִּילוּ**
יּוֹנָה חַד ולא הקריב לפניך אפילו יונה אחת. **וְתוֹ וְעוֹד, אִמְרַת שָׂרָה**
דְּחֵיבַת בָּהּ אמרה שרה שאתה צחקת בה, שכתוב צחוק עשה לי אלהים.
אָמַר לִיה קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא מָאן בְּעֲלֵמָא כְּאַבְרָהָם אמר
 לו הקב"ה לשטן: מי יש גדול בעולם כמו אברהם אבינו במידת החסד, שביתו פתוח לכל
 דיכפין, כמ"ש ויטע אשל בבאר שבע. ובכל זאת, **וְלֹא זֶו מְתַפְּן, עַד**
דְּבַלְבַל כָּל הַהִיא חֲדוּה לא זו משם המקטרג עד שבלבל את כל אותה
 שמחה, **וּפְקִיד קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִקְרַב לְיַצְחָק קְרַבְנָא**
 וציוה הקב"ה להקריב את יצחק קרבן בגיל ל"ז במעשה העקדה, **וְאַתְגְּזֹר עַל**
שָׂרָה דְתַמּוֹת עַל צַעֲרָא דְבְרָהּ ונגזר על שרה שתמות מיתה חטופה
 על צער הקרבת בנה לעקידה. **כָּל הַהוּא צַעֲרָא גָרִים, דְּלֹא יְהִיב**
מִיָּדִי לְמַסְכְּנִי כל אותו הצער גרם לפי שלא נתן אברהם דבר לעניים.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: מָאִי דְכְתִיב, מהו שכתוב (ישעיה לח)
וַיִּסַּב חִזְקִיָּהוּ פָנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה,
 שכאשר אמר לו הנביא מת אתה בעוה"ז ולא תחיה לעוה"ב, אמר לו כלה נבואתך וצא,
 כך מקובלני מבית אבי אבא, אפי' חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל יתיאש מן

הרחמים. ואז התפלל מקירות ליבו ונתבטלה הגזרה. וכ"ז בזכות התורה שלמד ולימד וזיכה את הרבים. **תָּא תָּוִי** בא וראה, **כִּמָּה הוּא חֵילָא תְּקִיפָא דְאֹרִייתָא, וְכִמָּה הוּא עֲלָאָה עַל כֹּלָא** כמה הוא כח החזק של התורה שבע"פ וכמה התורה היא נעלה על הכל, והיא התורה שבכתב, **דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא, לָא דְחֵיל מְעִילָאֵי וּמִתְתַּאֵי** שכל מי שמשתדל ונאבק עם היצה"ר ועמל בתורה לא מפחד מהמקטרגים העליונים ומהמוזיקים התחתונים, **וְלֹא דְחֵיל מְפָרְעִין בִּישִׁין דְּעֲלָמָא** ולא מפחד מחולאים רעים שבעולם, **בְּגִין דְּאִיהוּ אֶחֶיד בְּאִילָנָא דְחַיֵּי** לפי שהוא אוהז באילן עץ החיים שהוא בחי' התפארת, שהת"ת היא בחי' התורה, **וְיִלִּיף מִיְנֵיהּ בְּכָל יוֹמָא** ולומד ממנה בכל יום איך להתנהג ולילך בדרך ה' כי מקבל מוחין

חדשים ע"י התורה. *

דְּהָא אֹרִייתָא תּוֹלִיף לְבַר נֶשׁ לְמִיזַל בְּאַרְחָ קְשׁוּט

שהרי התורה תלמד את האדם ללכת בדרך האמת, כי אמת היא בחי' התפארת

כמ"ש, תתן אמת ליעקב שהיא התורה ג"כ, **תּוֹלִיף לֵיהּ עֵיטָא הֵיךְ יְתוּב**

קָמִי מְאָרִיָּה לְבַטְלָא הֵהִיא גְזֵרָה מלמדת אותו עיצה איך ישוב

בתשובה לפני אדונו הקב"ה, וכן להנצל מן החטא, וג"כ התורה מלמדת אותו איך לבטל

אותה הגזרה שנגזרה כמו אצל חזקיהו המלך, **דְּאֶפִּילוּ אֶתְגְּזֵר עֲלֵיהּ דְּלֹא**

יִתְבַּטַּל הֵאִי גְזֵרָה שאפי' ח"ו נגזר עליו שלא תבטל אותה הגזרה, כי חתמו

אותה בחותם של דם ח"ו, **מִיָּד אֶתְבַּטַּל וְאֶסְתַּלַּק מִיְנֵיהּ וְלֹא**

שְׂרִיא עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ בְּהֵאִי עֲלָמָא ע"י התורה מתבטלת אותה

הגזרה ומסתלקת ממנו ולא שורה על האדם בזה העולם, כי התורה היא בתפארת והגזרה

היא למטה ממנה במלכות, ולכן יש לה כח לבטל הגזרה [פ9]. וּבְגִין כָּךְ, בְּעֵי
 לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַשְׁתְּדָּלָא בְּאוּרֵיתָא יִמָּא וְלִילֵי וּלְפִי זֶה
 צריך לו לאדם להשתדל ולעסוק בתורה יומם ולילה, ביום הוא כנגד התורה שבכתב,
 ובלילה כנגד תורה שבע"פ, וְלֹא יִתְעַדֵי מִיְנָהּ וְלֹא יִסּוּר וְלֹא יִתְבַטַּל מִמְּנָה,
 הָרָא הוּא דְכְּתִיב וְזֶה מִשׁ"כ (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה
 [ט9]. וְאִי אֶתְעַדֵי מִיְנָהּ דְּאוּרֵיתָא וְאִם ח"ו האדם סר ומתבטל מן
 התורה לגמרי, או אֶתְפָּרַשׁ מִיְנָהּ כְּאֵלוֹ אֶתְפָּרַשׁ מֵאִלְנָא
 דְּחַיֵּי או שנפרד ממנה לזמן קצר, נחשב לו כאלו נפרד מעץ החיים, ומפסיק החיות
 שלו, כי ע"י התורה ממשיכים לו מוחין.

תָּא הָוִי בָּא וְרָאָה, עֵיטָא לְבַר נָשׁ עֵיצָה לְאָדָם, כִּד אִיהוּ סָלִיק
 בְּלִילֵיאַ עַל עַרְסִיָּהּ כְּאִשְׁרֵי הוּא הוֹלֵךְ בְּלִילָה לִישׁוֹן עַל מִטְתּוֹ, בְּעֵי
 לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ מַלְכוּתָא דְּלַעֲיָלָא בְּלִבָּא שְׁלִים צריך לקבל
 עליו עול מלכות שמים שהיא למעלה מעולם האצילות, ע"י ק"ש שעל המטה בלב שלם
 וְלֹאֲקֻדְמָא לְמַמְסַר קַמִּיָּה פְּקֻדוֹנָא דְּנַפְשִׁיָּה וְצָרִיךְ לְהַקְדִּים
 ולמסור לפניו יתברך פקדון נפשו קודם שיישן. וכתב הרח"ו, שהענין, שיש חשש שמחמת

אור הרשב"י

[ט9] וצריך לידע כי המפרשים כתבו, שעיקר
 חמדת ואהבת התורה, וכן ידיעת התורה
 שאדם זוכה לה, דווקא מאלו הזמנים שהיה
 יכול לפטור עצמו בתירוץ מתקבל שאין לו
 עתה יכולת ללמוד, ואז בכל זאת, היה חוטף
 זמן ללמוד כמ"ש "לקבוע עתים לתורה", פ"י
 לגזול זמנים לתורה, ע"פ הפסוק "וקבע את
 קבעיהם נפש".

[פ9] וז"ל המקדש מלך: כפל הלשון לרמוז לג' הגנות שהתורה מנינה: א. יש למי שמבטלת מעליו הנזרה עכשיו אבל עדיין יש לו למרק ע"י יסורים כנגד זה אמר אפלו אתנור עליה, אתבטל. ב. שמסלקת הגזירה מכל וכל, וכנגד זה אמר, ואסתלק מינה. ג. שכל זמן שלא פיים למקטרג, יש לו לפחד ממנו עד שיתנו לו תמורתו.

עוונותיו יקטרגו עליו המזיקים ולא תשוב נשמתו אליו, אבל בפקדון, אין הקב"ה מועל ח"ו, ומיד אשתזיב מכל מרעין בישין ומכל רוחין בישין ולא שלטין עליה ומיד ניצל מכל חולאים רעים ומכל רוחות רעות ולא שולטים עליו, כי אי אפשר לבעל החוב שהוא השי"ת להפרע מהפקדון, והוא נשמר ע"י מלאכי מעלה. ובצפרא קם מערסיה בעי לברכא למאריה ובבוקר בהשכמה, כאשר קם האדם ממטתו צריך לברך ברכות השחר וברכות התורה לאדונו ולמיעל לביתיה ולמסגד קמי היכליה ברחילו סגיא ולילך ולהכנס לבית הכנסת ולהשתחוות לפני היכלו בצד שארון הקודש עומד ביראה גדולה, ובתר בן יצלי צלותיה ויסב עיטא מאנון אבהן קדישין ולאחר מכן יתפלל תפלתו ויקח עצה, וימלך תחילה מאותם אבות הקדושים דכתוב, כמ"ש (תהלים ה) ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך ומפרש.

הכי אוקמוהו כן הסבירו ואמרו רבותינו: לא לבעי ליה לבר נש לעאלא לבי פנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא לא רצוי לו לאדם להכנס לבית הכנסת אם בן יימלך ויטול רשות בתחילה מהאבות הקדושים באברהם יצחק ויעקב, בגין דאנון תקינו צלותא לקמי קדשא בריך הוא לפי שהם תקנו התפילות לפני הקב"ה. הך הוא דכתוב וזה מש"כ: ואני ברוב חסדך אבוא ביתך, דא אברהם זה אברהם אבינו איש החסד, כמ"ש חסד לאברהם (מיכה ז). אשתחוה אל היכל קדשך, דא יצחק זה יצחק אבינו שהוא נקרא קדוש, שנעקד ע"ג המזבח, וכן ויצא יצחק לשוח בשדה, לשוח פי' להשתחוות בשי"ן

ימנית. **בִּירְאָתְךָ, דָּא יַעֲקֹב** זה יעקב אבינו, כמו שאומרים בעמידה הגדול-אברהם, הגבור-יצחק, והנורא-יעקב שהוא בתפארת, שקושר החסד והגבורה בתוכו, לכן יראה זה יעקב. **וּבָּעֵי לְאַכְלָלָא לִזְוֵן בְּרִישָׁא, וּבְתַר כִּין יִיעוּל לְבֵי כְנֻשָׁתָא וַיִּצְלִי צְלוּתִיה** וצריך לכלול את האבות בתחילה שבזכותם הוא נכנס לביהכ"נ ואחר כך יכנס לבית הכנסת ויתפלל תפלתו. [צ] **כְּרִין**

אור הרשב"י

אָבּוּא בֵּיתְךָ אֲשֶׁתְּזוּזָה אֶל-הֵיכַל-קֹדֶשְׁךָ,
בכה יצחק שנתקדש על גבי המזבח.
בְּיִרְאָתְךָ: בכה יעקב דכתיב ביה ויירא
ויאמר מה נורא המקום הזה. ותכוין לשם
אבגית"ץ הנו',
אח"כ תכנס לבית הכנסת באימה
וביראה, ותכוין כי בית הכנסת היא בחי'
הויה דב"ן שהיא הנוקבא הנקראת בית
כנוסיא לע"ב ס"ג מ"ה,
ויש בה עשר פעמים ב"ן עם עשר כללותם
שבי' ספירות שבה כמספר כנסת:
ואח"כ יאמר פסוקים אלו בעודו עומד
בפתח, ואם אי אפשר לו יאמרם כשהוא
נכנס והולך למקומו.
יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁנֵבֶלְנוּ
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלַח: כנגד אברהם אבינו ע"ה.
יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי אָדָם בְּטוֹז
כָּךְ: כנגד יצחק אבינו ע"ה.
יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי הוֹשִׁיעָה הַמְּלֶכֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם-דְּקֹרְאָנוּ כנגד יעקב אבינו ע"ה.
ואח"כ ישתחוה כנגד ההיכל ויאמר מזמור
אלהים יחננו בצורת המנורה. ויעשה שבע
הקפות לתיבה. ותכוין להמשיך למלכות
שבעה אורות מקיפים מחסד ועד מלכות דו"א
ותכלול עצמך בקבלת אורות אלו.

[צ] ואכתוב לפניך הסדר אשר תעשה:
בצאתך מפתח ביתך, תסתכל במזוזה
והיא סוד המלכות, ותניח אצבעך הנקראת
אמה שמספרה מ"ו מילוי ע"ב יוד' הי ויו
הי על שם שד"י ותנשקנה. ותכוין שישמור
אותך הי"ת בכה שם שד"י ר"ת ש'ומר
ד'לתות י"שראל, וחילוף שם שד"י באותיות
שאחרי שם שד"י תכ"ה שהוא שם קדוש
ששומר האדם מיצה"ר, ועוד תכוין יצ"ר
במילוי כוה: יו"ד צד"י רי"ש ס"ת שד"י
ותנצל מיצה"ר בכה שם שד"י.
ואח"כ תפסע פסיעות גסות בהליכתך
לביהכ"נ, ותכוין ששתי רגלך בסוד נצח
והוד.
וקודם שתכנס, תשהה מעט שיהיה לך
מורא, ואח"כ תמול רשות מהאבות
ותאמר:
בְּבֵית אֱלֹהִים ותכוין בר"ת מספר ג' שהם
מספר ג' מוחין דנוק' הרמוזה בר"ת:
נְהַלְךָ בְּרִגְשׁ גִּי' ב"ן יוד' הו' הו' הו' ומספר
ברג"ש ע"ה אבגית"ץ.
ותאמר: **וְאֲנִי בְּרַב זְזִסְךָ, בכה אברהם**
איש החסד, שהוא בחי' החסד העליון,
שאנחנו צריכים שיעשה הקב"ה שאלתנו
ע"י החסד העליון.

פְּתִיב ואז עליו כתוב (ישעיה מט), **וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל**
אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

רְבִי פִינְחָס בן יאיר חמיו של רשב"י, הָוּה שְׂכִיחַ קָמִי דְרַבִּי
רְחוּמָאֵי בְּכִיף יִפְאֵ דִּיגְנוּסָר היה רגיל להיות לפני בעל ספר
הבהיר רבי רחומאי בשפת הים בטבריא, ושם היה מתבודד ולומד ופרוש מן העולם, וְיַבְר
נֶשׁ רַב וְקָשִׁישָׁא דִּיּוֹמִין הָוּה והוא היה אדם גדול וזקן בא בימים,
וְעֵינָוֵי אֶסְתַּלְקוּ מִלְּמַחְמֵי ועיניו הפסיקו מלראות בגשמי. **אָמַר** רב
רחומאי **לְרַבִּי פִינְחָס: וְדָאֵי שְׂמַעְנָא דִּיּוֹחָאֵי חֲבַרְנָא אֵית**
לִיה מְרַגְלִית אַבְנֵן טָבָא בודאי שמענו שליוחאי חברנו יש לו מרגלית אבן
טובה, כלומר נשמה גבוהה מאד שהיא טובה, הוא רשב"י, **וְאֶסְתַּפְּלִית**
בְּנִהוּרָא דֶּהֱהִיא מְרַגְלִית נְפָקָא כְּנִהִירוֹ דְשִׁמְשָׁא
מִנְרֵתְקָהּ וְנִהְרָא כָּל עֲלָמָא והסתכלתי בעיניים הרוחניות באור של אותה
מרגלית שהיא יוצאת ומאירה כאור השמש היוצאת מהנרתיק שלה ומאירה מסוף העולם
ועד סופו, והכונה כי זה עתה יצא רשב"י מהמערה, וקיבל רשות לגלות סודות התורה, ויאיר
את העולם בסודות התורה, כי עד עתה היתה מכוסה בלבוש שהוא פשט התורה, ועתה יגלה
רשב"י את הלבוש הזה ויאיר את אור סודות התורה. **וְהֵהוּא נְהוּרָא, קָאֵיִם**
מִשְׁמֵי לְאַרְעָא ואותו האור עומד מהשמים עד הארץ, והכונה אור גדול ד"ס
שמאיר מז"א עד המלכות שנתיחדו על ידו, **וְנִהִיר כָּל עֲלָמָא עַד דִּיתִיב**
עֵתִיק יוֹמִין וִיתִיב עַל פְּרָסֵיָא כְּדָקָא יְאוּת ומאיר את העולם
שהוא ו"ק דז"א. ועוד עולה האור של גילוי הסודות שבכח תורתו ובכח היחודים העצומים
שעושה רשב"י, יתקן כסא שיישב עליו עתיק יומין שהוא בחי' הכתר, ואז ישב הכסא המתוקן

כראוי להיות, כי ע"י סודות התורה שרשב"י מגלה, ימחה שמו של עמלק מן העולם, ואז יהיה הכסא שלם כראוי ויתמתקו הדינים דשם אלהים של הכס"א. **וְהָהוּא נְהוֹרָא, כְּלִיל כְּלָא בְּבֵיתָךְ** ואותו אור הגדול שהוא רשב"י כלול כולו בביתך, כי האשה היא עיקר הבית ובתך היא אשתו של רשב"י, **וּמְנַהֲרָא דְאֵתְכִלִּיל בְּבֵיתָךְ, נְפִק נְהִירוֹ דְקִיק וְזֵעִיר** ומאותו אור שכלול שהוא בתך ובעלה רשב"י יצא אור דק וקטן שהוא רבי אלעזר, **וְנְפִיק לְבַר וְנְהִיר כָּל עֲלָמָא, וְכַפְאָה חוֹלְקָךְ** ויוצא לחוץ ומאיר את כל העולם, כי גם ר' אלעזר זכה לגלות סודות התורה אשרי חלקך ר' פנחס שזכית לכך, ועוד אמר לו רב רחומאי לרבי פנחס: **פּוֹק בְּרִי, פּוֹק, זֵיל אַבְתְּרִיהַ דְהַהִיא מְרַגְלִית דְנְהִיר עֲלָמָא, דְהָא שְׁעָתָא קַיִמָא לָךְ** צא בני צא לך אחרי אותה מרגלית שמאירה את כל העולם שהרי השעה עומדת לך, ותזכה בזכות זה ג"כ לאורות גדולים, כי הגיע הזמן שתשמח בזכות שזכית לחתן כזה.

נְפִק מְקַמִּיהַ יצא ר' פנחס מלפני רב רחומאי, והיה מתבונן להיכן ילך למצוא את רשב"י ור"א בנו, ומכיון שרשב"י ברח מן הקיסר לכן חשב שהוא מעבר לים כנרת וקאים למיעל בְּהַהִיא אַרְבָּא, וְתִרִין גּוֹבְרִין בְּהַדְרִיהַ ועמד להכנס באותה ספינה כדי לעבור מעבר לים כנרת ושני אנשים עימו, שהם ב' מלאכים שהיו מלויים אותו. **הָמָא תִרִין צְפָרִין דְהוּוּ אֲתִיין וְטָסִין עַל יַמָּא ראה רבי פנחס שתי ציפורים שהיו באות ועפות על הים, **רָמָא לֹזַן קָלָא** הרים להם קול, כי ראה בצפורים אלו שהם מלאכים או נשמות הצדיקים ונדמים כציפורים **וְאָמַר: צְפָרִין צְפָרִין דְאֵתוֹן טָאֲסִין עַל יַמָּא, חֲמִיתוֹן דְוֹךְ דְבַר יוֹחָאֵי תַמָּן** ציפורים ציפורים שאתן עפות על הים, כי הרגיש בהם**

שהקב"ה שלח אותן להודיע לו היכן רשב"י ור"א נמצאים האם ראיתן המקום שר"ש בן יוחאי נמצא שם, **אִשְׁתְּהִי פוֹרְתָא** המתין מעט ואח"כ **אָמַר: צַפְרִין צַפְרִין זִילוּ וְאַתִּיבּוּ לִי** ציפורים ציפורים לכו והשיבו לי תשובה היכן נמצא רשב"י. **פָּרְחוּ וְאַזְלוּ** עפו והלכו הצפורים משם לעשות השליחות. **עָאָלוּ בִּימָא וְאַזְלִי לְהוֹן** נכנסו בים והלכו להן. **עַד דְּנִפְק הָא אַנּוּן צַפְרִין אֲתִיין** לפני שיצא ר' פנחס מן הספינה, ראה הגה אותן הציפורים באות עם התשובה, **וּבְפוּמָא דְחָדָא מְנַיְיְהוּ פְתָקָא חָדָא וּכְתִיב בְּגוֹוְהָ דְחָא בַר יוֹחָאי נִפְק מִן מְעַרְתָּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ** ובפה של אחת מהן פתקה אחת מן השמים וכתוב בתוכה שהרי ר"ש יצא מן המערה ורבי אלעזר בנו. **אֶזְל לְגַבִּיָּה וְאַשְׁבַּח לִיהּ מְשַׁנְיָא, וְגוֹפִיָּה מְלִיָּא תְּלוּדִין** הלך רבי פנחס אליו לרשב"י וראה אותו שגופו משונה דהיינו שגופו מלא פצעים ונקבים, ישב בחול במערת פקיעין י"ג שנה כמ"ש מסכת שבת דף ג"ל. **בְּכָה** (דף יא ע"ב) **בְּהַדְרִיָּה** בכה עימו גם רשב"י שלא זכה הרבה זמן ללמוד עימו ביחד ולהתעלות יחד **וְאָמַר, וְוִי דְחַמִּיתִּיךְ בְּכָךְ** ואמר, אוי שראיתוך בצער כזה שהגוף חולה. **אָמַר ר"ש, זַפְּאָה חוּלְקִי דְחַמִּית לִי בְּכָךְ** אשרי חלקי שראיתני בכך בצורה כזאת ובצער כזה, **דְּאֶלְמִלָּא לָא חַמִּיתָא לִי בְּכָךְ, לָא תְּוִינָא בְּכָךְ** שאם לא היית רואה אותי בצורה כזאת בצער הזה לא הייתי במדרגה הזאת, כי עתה נתעלה מאד רשב"י ועלה למדרגות נעלות מאד.

השלמה מההשמטות (סימן כג)

תָּא הָוִי בא וראה, **הָאִי הָר, לִישָׁנָא דְתַקִּיפּוּ הוּא** זה הר שרומז לשכינה ולצדיקים לשון של חוזק היא. **אִינוּן הָרִים לְעֵילָא** והם אותם

ההרים למעלה בעולמות העליונים **וְאֵלֵינִי צְדִיקִים דְּאַחֲרֵי בְּפִנְסַת**
יִשְׂרָאֵל ואלו הם הצדיקים שאחוזים בשכינה הקדושה, **וְאַקְרוּן הַר צִיּוֹן**
הָרִים דְּסַחְרָנִי יְרוּשָׁלַיִם ונקראים הצדיקים הר ציון והשכינה שהיא
המלכות הרים שמסביב לירושלים, כמ"ש ירושלים הרים סביב לה, והם הצדיקים ואבות
העולם שהם שומרים ומגינים על ירושלים שהיא השכינה הקדושה, **בְּגִין דְּאֵינֵנוּן**
מְצוּיֵינֵין לפי שהם האבות והצדיקים מצויינים ומסומנים במצוות ומעשים טובים
וְאָמְרִין הָאֵי לְהָאֵי בְּסִטְרָא דִּיחֻדָּא ואומרים זה לזה מדוע עדיין
ירושלים לא בנויה בצד של היחוד הקדוש ומדוע אין יחוד שלם דקובה"ו והגיע הזמן
שיתקיים בנו הפסוק (עובדיה א') **לְשָׁפוֹט אֶת הַר עֵשׂו** ועלו מושיעים בהר
ציון שהם החטיאו את עם ישראל **דְּקַטְרִיגוּ מִקְטְרָנָא מְסִטְרָא**
דְּשִׁמְאָלָא וגרמו למקטרג לקטרג על עם ישראל מצד השמאל צד הס"מ
בְּהָהוּא זְמַנָּא באותו זמן שעלו מושיעים בהר ציון (עובדיה א') **וְהִיתָה**
לִיהוּדָה הַמְּלוּכָה כי רק כאשר יעלו המושיעים שהם מלך המשיח ושריו לשפוט
את הר עשו שהרעו והחטיאו את עם ישראל, אז תהיה לה' המלוכה, כי בתחילה צריך
למחות את זכר עמלק ואז יהיה יחוד קובה"ו ויהיה ה' למלך וכו'. **בְּקַדְמֵיתָא**
אַקְרִי מְמַלְכָּה בתחילה נקראת המלכות ממלכה, **בְּגִין דִּינְקָא לְתַרִין**
סִטְרִין לִימִינָא וְלְשִׁמְאָלָא לפי שהיתה יונקת לשני צדדים צד הימין שהוא
הקדושה ומצד שמאל שזה הקליפה. **וְהִשְׁתָּא, "מְלוּכָה" אַקְרִי בְּגִין**
דִּינְקָא לִימִינָא ועתה לאחר הגאולה נקראת "מלוכה" לפי שיונקת עתה רק מימין
מהקדושה. **הָדָא הוּא דְּכֻתִּיב** זה הוא מש"כ (הושע ב') **וְאַרְשֶׁתִּיךָ לִי**
לְעוֹלָם אקדש אותך לי לעולם ועד ולא תהיי יותר בגלות. **וּבְגִין דְּגְלוּתָא**

לָאוּ לְעוֹלָם הוּא, דְּהָא יִתְבָּא בְּגִלּוּתָא וּלְפִי שְׁהַגְלוּת לֹא לְעוֹלָם
 הִיא שְׁהַרִי כְּבֵר יִשְׁבֵּה בְּגִלּוּת וּבִירְרָה כֹּל נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיטָה צְרִיכָה, וְעַתָּה כְּבֵר אִין
 גִּלּוּת יוֹתֵר וְיֵשׁ יַחּוּד שְׁלָם כַּמֵּ"שׁ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

תָּא חֲזִי בֵּא וּרְאֵה, דְּסַמֵּיךְ לִיָּהּ כִּי סַמוּךְ לּוֹ כְּתוּב (זְכַרְיָה י"ד) וְהָיָה
 יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה
 אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, בְּגִין דְּעַד הַשְּׁתָּא, כֹּד יִשְׂרָאֵל
 בְּגִלּוּתָא, שְׂכִינְתָּא עֲמֹהוּן לְפִי שְׁעַד עַתָּה כְּאִשְׁר עִם יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּת
 הַשְּׂכִינָה הִיא ג"כ בְּגִלּוּת עִמָּהֶם, וּמְלִכָּא בְּלֹא מְטְרוֹנִיתָא לָאוּ
 מְלִכָּא אִיהוּ וּמֶלֶךְ בְּלִי מְלִכָּה לֹא נִקְרָא מַלְכָּא. אֲבָל הַהוּא זְמַנָּא אֲבָל
 בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁעֵלוֹ מוֹשִׁיעִים וְתַהֲיִהּ הַגְּאוּלָּה, וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל
 הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וּמִפְּרֵשׁ
 כֹּד אֲתִדְבַּקְתָּ שְׂכִינְתָּא בְּצַדִּיק כְּאִשְׁר תַּהֲיִהּ דְּבוּקָה הַשְּׂכִינָה בְּצַדִּיק
 שְׁהוּא הִסּוּד, כְּדִין הוּא יְחוּדָא אִזּוּ הוּא יַחּוּד שְׁלָם שֶׁל הַמֶּלֶךְ עִם הַמְּלִכָּה,
 וְיִהְיֶה יַחּוּד הַתִּדְרִי שֶׁל פְּנִים בְּפְנִים דּוּוּן, וּוּוּן יַעֲלוּ לְאוּ"א, כִּי ו"ה שֶׁל שֵׁם הוּי"ה ב"ה
 יִהְיֶה ג"כ י"ה כְּמוֹ אוּ"א וז"ש בְּיוֹם הַהוּא בְּגְאוּלָּה יִהְיֶה יְהוּ"ה הוּא יִהְיוּךְ לְהִיּוֹת יְהִיָּה.

דְּהַכִּי אוֹלִיפְנָא בְּרִזָּא דְּקָרִית שְׁמַע שְׂכַךְ לְמַדְנֵנוּ בְּסוּד שֶׁל קְרִיאת
 שְׁמַע דְּבַעֵי בְּרַ נֶשׁ לִי־חֲדָא לְמֵאֲרִיָּה וּלְקִשְׂרָא
 קִשְׂרִין דְּמֵהִימְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא שְׂצַרִיךְ הָאָדָם בְּתִיבַת "אֶחָד"
 לִיחַד לְאֲדוּנֵנוּ בִּיחּוּד הוּי"ה אֲדוּנֵנוּת קְבֵה"ו וּלְקִשּׁוֹר קִשְׂרֵי הָאֲמוּנָה שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה בְּחֵי
 הַמְּלָכוֹת עִם ז"א בְּרַצוֹן הַלֵּב. וְכֹד מְטִי לְאֶחָד וְכֹאשֶׁר מְגִיעַ הָאָדָם לְתִיבַת
 אֶחָד, אֲבַעֵי לִיָּהּ לְכַוּנָא בְּא' סְתִימָא עֲתִיקָא (ס"א עֲמִיקָא)

דְּכַלָּא צריך לו לכוין באות א' של אחד שהיא בחי' כתר הסתום שהוא בחי' עתיק
 וסתום מכל הפריצופים, **וְח' תַּמְנִיא דְּרַגִּין עֲלָאין**, **מַחְכְּמָה עֲלָאָה**
עַד צְדִיק ואות ח' רומזת לשמונה ספירות ומדרגות עליונות מספירת חכמה העליונה
 של ז"א יסוד דז"א שהוא בחי' צדיק. **וְד' רַבְתָּא אֶתְדַבְּקוּתָא דְכְּנֶסֶת**
יִשְׂרָאֵל ואות ד' של אחד רבתי, יכוין בה בחי' נוק' דז"א שהיא בהתדבקות של כנסת
 ישראל השכינה בז"א שהוא א"ח דאחד כי הוא תשע ספירות והיא משלמת אותו לעשרה,
דְּאִיהִי חוּלְקִיהָ דְדָוִד דְּאֶקְרִי עֲנִי וְאֲבִיוֹן, שהיא חלקו של דוד
 המלך שנקרא עני ואביון כן היא נקראת ד' דלה ועניה וכל זה כאשר אינה דבוקה ביחוד
 עם ז"א, אבל **כִּד אֶתְדַבְּקַת לְאִינוּן דְּרַגִּין דְּלַעֲיָלָא דְרַמְיִזִין**
בְּא"ח כאשר היא מתדבקת לאותם מדרגות העליונות שהם חב"ד חג"ת נה"י שנרמזות
 בא"ח דאח"ד שהם תשע ספירות דז"א. **כְּדִין אִיהִי רַבְתָּא וְעֲלָמָא**
כוּלְיָהּ יְנִיק מִינָהּ אז היא המלכות עתה גדולה, כי מקבלת מוחין והעולם כולו
 יונק ממנה, **וְאִינוּן שְׂדִים דְּאִינוּן** ואותם שדים שלה שהם (שיר השירים ח')
כְּמִגְדְּלוֹת מפני שנותנת שפע לכל העולם, **אֲז הָיִיתִי בְּעֵינָיו**
כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם כיון שנעשה היחוד [צא].

תָּא חַזִּי בא תראה, הָאִי קָרָא, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְמַר
 זה הפסוק על כנסת ישראל שהיא השכינה הקדושה נאמר. **כִּד אִיהִי**

אור הרשב"י

[צא] ודע כי צריך לכוין בתיבת אחד יחוד זו"ן שהוא יחוד הוי"ה אדנו"ת והסדר הוא כפי שכתב בעוד יוסף חי פרשת וארא בתחילה יקבל עליו ד' מיתות בית דין ועי"ז יתכפרו עוונותיו ואז יהיה ראוי ליחוד, ויכוין להעלות נר"ן שלו מ"ן לוי"ה שהם תפארת ומלכות, ומשם לוי"ה שהם או"א, ומשם לא"א ועתיק שהם קוין היו"ד עד רום המעלות, וימשיך שפע לעתיק ומשם לא"א ומשם לאו"א ומשם לת"ת ומלכות ואז ייחד אותם יאהרונה.

בְּגִלוֹתָא עִם בְּנֵהָא בֵּין אוּמִין דְּעֵלְמָא כאשר היא בגלות עם בניה
עם ישראל בין אומות העולם, אֶקְרִי וְעִירָא נקראת קטנה, כמו שאמר הפיטן
בר"ה: אחות קטנה תפילותיה וכו' הָדָא הוּא דְכְתִיב זה הוא מש"כ (שם)
אָחוֹת לָנוּ קֶטְנָה בזמן שעם ישראל לא מסגלים תורה ומצוות, ואז לא נמשכים
למלכות מוחזין ונגרם שהט' ספירות שלה מסתלקים והיא רק נקודה אחת, וְעַד
יִשְׂרָאֵל אֶתְדַבְּרוּ בְּאוֹרֵייתָא וְאוֹלִין בְּאַרְחָ קְשׁוּט ועד
שעם ישראל מנהיגים עצמם בדרך התורה והולכים בדרך האמת ומקיימים התורה
והמצוות, כְּדִין אֶתְמַלְיָא וְשָׁלוֹם אֶתְחַבֵּר בְּהוּ אז המלכות
מתמלאת במוחזין ובט' ספירות עליונות שלה ושלוש שהוא היסוד הצדיק מתחבר בהם כי
יש יחוד של ז"ן. אֶתִּיבַת אִיהִי וְאַמְרַת ואז משיבה היא ואומרת אֲנִי
חֹמָה וְשָׂדֵי פְּמַגְדָּלוֹת ויש בהם כבר כח להשפיע שפע לתחתונים [צב].

בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְאַתְחַבֵּר עִמִּי אָ"ז וְשָׁלוֹם. באותו הזמן
שמתחבר עמי בחי' א"ז ושלו"ם ומפרש א' רָזָא דְעֵתִיקָא
קְדִישָׁא דְכָלָא א של א"ז הוא סוד פרצוף שנקרא עתיק הקדוש מן הכל שהוא
הכתר, ז' שְׁבַע דְרַגְיִין ז של אז שבע מדרגות שאחרי הכתר שהם חו"ב חג"ת

אור הרשב"י

מתוק וטוב והתינוק יש לו חשק לינק, ובצד
השמאלי החלב הוא מה' גבורות ושם אין
מתיקות. והנה מהשדיים בא השפע לעולם
כנודע, ומצד ימין בא יותר שפע מאשר מצד
השמאל, וזה שאמרו: שמאל דוחה וימין
מקרבת, כי בשמאל הנבורות ובימין החסדים,
והוא ר"ת שדי"ם שימאל דוחה וימין מקרבת.

[צב] הנה נודע מש"כ הרב בזוה"ק משפטים
דף צ"ה ע"א על הנוק' שנקראת עולימתא
שפירתא דלית לה עיינין. ופ"י הדברים כי
הנוק' בתחילה יש לה רק ה' גבורות שהם ה'
הויו"ת גימ' עי"ן כנודע ואז יש לה רק עין
שמאל, וכאשר יש לה יחוד אז היסוד משפיע
לה ה' חסדים ויש לה ג"כ עי"ן ימין. וזה סוד
השדיים כי בשד ימין יש ה"ח ולכן שם החלב

נו"ה הרי שבע ספירות, וְשָׁלוֹם דְאֶקְרִי צְדִי"ק פִּיּוֹן דְהַנִּי דְרַגִּין
 מִתְחַבְּרָן וְשָׁלוֹם שֶׁהוּא הִיסוּד שֶׁנִּקְרָא צְדִי"ק הִרִי ט"ס עֲלִיוֹנוֹת מִכִּיּוֹן שֶׁאֵלּוֹ
 הַמְדֵרְגוֹת שֶׁהֵם ט"ס מִתְחַבְּרוֹת עִימִי, כִּדְרִין א"ז הִיִּתִּי בְּעֵינָיו
 כְּמוֹצֵאת שָׁלוֹם, עֵתָה יִהְיֶה מוֹבֵן הַפְּסוּק כִּי כֹּאשֶׁר זָכִיתִי לְבַחֲךָ הַשְּׁבַע מְדֵרְגוֹת
 מִחֲכֻמָּה עַד הוֹד שֶׁהֵם א"ז, א"כ הִיִּתִּי בְּעֵינָי ז"א כְּמוֹ שֶׁכָּבֵר מִצְּאֵתִי אֵת הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא
 הִיסוּד שֶׁהוּא בַחֲךָ הַיְחוּד, וּמִפְּרֵשׁ וּמֵאֵן עֵינָי אֵינּוֹן שְׁבַע דְרַגִּין
 דְאֶקְרוּן וּמִי הֵם בַחֲךָ עֵינָיִים וְאֵמַר: הֵם שְׁבַע מְדֵרְגוֹת מִחֲכֻמָּה עַד הוֹד שֶׁנִּקְרָאִים
 עֵינָי יְהוָה, פְּנֵי יְהוָה כִּי ע"י שֶׁתִּקְבַּל הַמוֹחִין, א"כ תַּחֲזוֹר פְּנִים בְּפָנִים עִם ז"א
 שֶׁהִיא הַבַּחֲךָ עֵינֵי ה' כְּמוֹ שֶׁהִיִּתִּי אֵז "בְּעֵינָיו" שֶׁהִיא בַחֲךָ פְּנֵי ה', וְאֵז יֵשׁ יְחוּד עֲלִיּוֹן בּוֹרֵן
 וְיוֹרֵד שֶׁפַע גְּדוֹל לְעוֹלָם, וְכִדְרִין שְׁלֵמָא לְעֵלְמָא וְשְׂרִיִּיא טִיבּוֹ וְאֵז
 ע"י הַיְחוּד יֵשׁ שְׁלוֹם וְשֶׁפַע לְעוֹלָם וְנִמְצָא וְשׁוֹרָה טוֹב וְחֹסֵד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת דְעֵתִיקָא
 בְּאַתֵּר דְדִכְר וְנוֹקְבָא מֵעֵתִיק שֶׁהוּא כְּתֵר עֲלִיּוֹן מִקּוֹר הַחֹסֵד לְמִקּוֹם שֶׁל הַזְכֵּר
 וְהַנּוֹקֵה שֶׁהֵם זו"ן וִישׁ יְחוּד וְשֶׁפַע, וּבְגִין כִּדְ פִּקְד מֹשֶׁה בְּאוֹרֵיִתָּא
 וּלְפִי כִךְ צִוָּה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּתוֹרָה וְאָמַר: (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד כִּי בְּמִילוֹת שֶׁמַּע יִשְׂרָאֵל הוּא יְחוּד הַתִּדְרִי וּמִמֵּנּוּ יוֹרֵד
 הַשְּׁפַע לְעוֹלָם, וְתִיבּוֹת ה' אֱלֹהֵינוּ ה' שֵׁם יֵשׁ יְחוּד לְאוּ"א, וְתִיבּוֹת אֶחָד הוּא יְחוּד זו"ן
 לְקוֹשְׁרָם וְלִיְחָדָם יְחַד לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְע"ז אֵמַר לְקִשְׁרָא כּוּלְהוּ
 קִשְׁרִין דְמֵהִימְנוּתָא לְקִשּׁוֹר כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַפְּרָצוּפִים בְּקִשְׁרָא שֶׁל הָאֱמוּנָה
 שֶׁהִיא הַנּוֹקֵה.

תָּא חַזִּי בַּא תְּרַאָה, כָּל הַמְּאָרִיךְ בְּאַחַד בְּד' דְאֶחָד מְאָרִיכִין
 לוֹ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו. וּמִפְּרֵשׁ מְאִי טַעְמָא מַה הַטַּעַם שֶׁמְאָרִיכִין לוֹ

ימיו ושנותיו **בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵר דְּכָל יוֹמִין וְשָׁנִין דְּעֵלְמָא**
בֵּיה תְּלִיין לפי שתיבת אח"ד הוא מקום שכל הימים שהם סוד חסד גבורה תפארת
 נצח הוד יסוד מלכות, והשנים שהם י' ספירות עליונות כי עשר ספירות מתחלקים לי"ב
 פרצופים י"ב חדשי השנה של העולם תלויים בז"א, כי בתיבת אח"ד מעלים כל הביורורים
 ועולים עד ע"ב וס"ג דא"ק וממשיכים מוחין לז"א ולנוק' הנקראים עולם, ובהמשכת מוחין
 אלו תלויים הימים והשנים של העולם **בְּרִזָּא דְּאִינֹון דְּרַגִּין דְּרַמִּיזִין**
בְּאַחַד בסוד על אלו המדרגות שרמוזות בתיבת אחד **וְאִינֹון עֵשְׂרָה**
וְכֻלְהוּ חַד והם עשרה ספירות וכולם הם באחדות אחת, כי א"ח הוא ט"ס דז"א, וד'
 היא הנוק' ספירה עשירית המשלמת את ז"א, **וְאִתְּעֵרוּ בֵּיה חֲבֵרִיָּא**
וְאָמְרוּ בְּדַל"ת וְשִׁפִּיר וכבר נתעוררו בזה החברים בענין היחוד הגדול הזה
 שצריך להאריך בדל"ת דאחד וטוב אמרו כי שם היחוד, **בְּגִין דְּהָאִי אֲתֵרָא**
דְּדַל"ת הִיא וְלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילָהּ לפי שזה המקום שאנחנו
 מאריכים בו של אות ד' הוא המלכות ואין לה אור ומוחין מעצמה אלא מה שנותן לה
 ז"א בעלה. **וּבְעֵי בָר נָש לְאַרְכָּא בָּהּ וְלֵאמֹשְׁכָא לָהּ בְּרַכָּאן**
מְאִינֹון שִׁית סְטָרִין וצריך האדם להאריך באות ד' זו שהיא המלכות
 ולהמשיך לה ברכות ומוחין מאותם שש קצוות, **שִׁית בְּגִין עֲלָאִין, עַל יְדֵי**
דְּצַדִּיק שש בנים עליונים שהם פרצוף הו"ק שהוא ז"א על ידי הצדיק שהוא היסוד
 באים אלו האורות, **וְאִינֹון שִׁית סְטָרִין רַמִּיזִין בַּח' בְּרִזָּא**
דְּתַמְנִיָּא ואותם שש צדדים שהם הו"ק רמוזים באות ח' בסוד שמונה. **שִׁית**
אֲלִין וְתַרִּין לְעֵילָא והם שש אלו שהם ו"ק ז"א ועוד שניים הם למעלה שהם
 פרצוף חֲכֻמָּה וּבִינָה שנקראים **אָבָא וְאִמָּא לְאוֹסְפָא**

וְלֹא־כִלְלָא לְהוּ לְעֵילָא להוסיף לה אור ולכלול אותם ז"א ונוק' למעלה באו"א, כי ע"י שהוא מעלה נר"ן שלו בסוד מ"ן לנוק' ומשם מעלה מ"ן ל"ה שהם או"א ואח"כ עולים עד א"א ועתיק ועד רום המעלות, ויורד השפע דרך אותם המדרגות לאו"א ואח"כ לזו"ן, ויורד משם השפע לכל העולמות. וז"ש **וְלְמִיָּהֵב לְהוּ בְּרִכָּאן מְאָבָא וְאִמָּא עֲלָאָה** ולתת להם לזו"ן ברכות ושפע מאבא ואמא עילאין שהם חו"ב. **דְּהָא לָא שְׂרִיָּא טִיבוּ דְעֵתִיקָא אֱלָא בְּאֲתָר דְּשָׁלִים** שהרי לא שורה ולא חל הטוב והחסד והמוחין שבאים מעתיק אלא אך ורק במקום שלם, כלומר **בְּאֲתָר דְּאֲשֶׁתֶּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא** במקום שנמצא זכר ונקבה, כלומר שיהיו זו"ן שלמים במוחין ויוכלו לעמוד פנים בפנים. **הָרָא הוּא דְּכֶתִיב** זה הוא מש"כ (שיר השירים ג') **צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה** במלך שהשלום שלו שהוא פרצוף ז"א **וְגו' בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגו',** ומפרש **בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ דְּיִיקָא** דוקא, כי ביום החתונה הגדולה מקבל מוחין שלמים ויש יחוד פב"פ. **וְעַל דָּא אָמְרוּ, וּבְלִבְד שְׁלֹא יַחְטוּף בַּחִי"ת** ועל זה אמרו רבותינו שצריך להאריך בד' דאחד ובלבד שלא יחטוף בחי"ת כי הם ח' ספירות מחכמה עד היסוד **אֱלָא בְּעֵי לְאֲמִשְׁכָּא בְּרִכָּאן מְאָתָר עֲלָאָה דְּכוּלָּא וְלְאָרְקָא בְּאִינּוֹן שִׁית בְּנִין** אלא צריך להמשיך הברכות והמוחין ממקום עליון מכולם, כי ע"י שלא חוטף בח', ממשיך אור מהחכמה עד היסוד לז"א ומשם לנוק' ולהמשיך ולהשפיע באותם שש בנים שהם חג"ת נה"י. **לְבַתָּר לְהֵאֵי בַת דְּלִית לָהּ אַחְסָנָא בְּבֵית אַבוּהָ וְאִמָּא** ואח"כ ימשיך השפע והמוחין מהז"א לזאת הבת שהיא המלכות שאין לה נחלה בבית אביה ואימה, פי' שהמלכות לא יכולה לקבל המוחין ישר מאבא

ואמא **אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בְּרָא** אלא רק ע"י זה הבן שהוא ז"א, שהוא מקבל חלקו וחלקה ומעביר לה את חלקה. **וּמִכָּאן אוֹלֵיפְנָא** למדנו **דְּבְרָא יְרִית לְאַבְא** ו**לְאֵימָא** שהבן יורש לאביו ולאִימו, ו**בְּרֵתָא לָא**, **אֱלֹהֵי דְאֵית לָהּ מְזוּנֵי מִן בְּרָא** והבת אינה יורשת אלא שיש לה מזונות מן הבן של או"א שהוא אחיה כי כמו שבעולמות העליונים הבת לא מקבלת ישירות אלא רק מז"א, גם כאן בעוה"ז כך הסדר. **אֱלֹהֵי בְּעֵי לְאַרְכָּא בְּהָאֵי דל"ת** לכן צריכים להאריך בזאת הדל"ת דאח"ד, כי הא"ח הוא ז"א מקבל השפע ומעביר לד' שהיא המלכות.

וְתַמְן אָמְרֵי ושם אמרו רבותינו, **כְּמָה בְּעֵי בְרַ נְשׁ לְאַרְכָּא בְּהַ** כמה צריך האדם להאריך בד' דאח"ד, **כְּשִׁיעוּרָא דִּימְלִיךְ יְתָה לְעֵילָא וּלְתַתָּא וּלְאַרְבַּע זְוֵיזֵין דְּעֵלְמָא** כשיעור שימליך את המלכות למעלה ולמטה ולארבע קצות ורוחות העולם **רְזָא דְשִׁית סְטָרִין עֵלְאִין** שהם בסוד שש קצוות העליונים שהם חסד דרום, גבורה צפון, תפארת מזרח, נצח והוד מעלה מטה, יסוד מערב, שכל אלו השש קצוות שהוא ז"א, **דְּכְלָהוּ יְתַחְבְּרוּן עִמָּה וְלָא יְתַפְרְשׁוּן לְעֵלְמִין** שכולם אלו יתחברו עם המלכות ולא יתפרדו לעולם, שיהיה יחוד זו"ן שלם. **וְכַד בְּרַ נְשׁ מְאָרִיךְ בְּהָאֵי** וכאשר האדם מאריך בזאת הד' דאחד, **כָּל אֵינּוֹן יוֹמִין וְשָׁנִין עֵלְאִין** אותם ימים ושנים עליונים שהם חג"ת נהי"ם, **מוֹסְרִין בְּרַכָּאן עַל רִישֵׁיהּ** נותנים ברכות על ראשו של אותו אדם **וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיהּ** והקב"ה קורא עליו (ישעיה מ"ט) **וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר**, כי ע"י שהוא המשיך מוחזין לזו"ן ונהיה להם פאר וכתר, כן הקב"ה ישפיע על אותו אדם שפע ומוחזין ופאר ונקרא עבד להקב"ה.

תָּא חַזִּי בא וראה, **פְּלִלָּא דְאֹרִייתָא בְּהַאי קְרָא רְמִיזִין**
כלל כל התורה בזה הפסוק שמע ישראל – ה' אחד רמוזה **וּכְלִלָּא דְכָל**

אִינוּן אֲמִירָן דְאֶתְבְּרִי בְּהוּן עֲלֵמָא וכללות כל אותם עשרה אמירות
שנברא בהם העולם, **בְּאַחַד רְמִיזִין** בתיבת אח"ד רמוזים, כי א"ח הוא ט"ס דז"א

וד' היא המלכות הרי עשרה ספירות כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. ועוד יש
י' הדברות שהם י"ס דפנימיות העולמות, ועשרה מאמרות הם י"ס דחיצוניות העולמות.

הָדָא הוּא דְכְתִיב זה הוא מש"כ (איוב כ"ג) **וְהוּא בְּאַחַד וּמִי**
יְשִׁיבֵנוּ וְנִפְשׁוּ אֹתָהּ וַיַּעַשׂ הקב"ה יחיד ומיוחד בעולמו ויודע דעתן

ומחשבתן של הבריות, ולכן מי יכול להשיב על מה שעושה שהיא המלכות רצתה כי הכל

לטובת האדם, **וּבְהוּן אֶתְבְּרִי עֲלֵמָא** ובהם בי"ס נברא העולם. **וְעַל דָּא**

תְּנִינָן ועל זה למדנו באבות פ"ה, **בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם**

וְכוּ', והמאמר הראשון הוא בראשית. **וְאוֹקִימָנָא** והעמדנו, **דְּכוּלְהוּ**

עֶשְׂרֵה וְכָלְהוּ כְּלִילָן בְּקְרָא קְדַמָּא דְאֹרִייתָא שכל

העשרה מאמרות כולם כלולים בפסוק הראשון שבתורה שהוא בראשית וכו' כדמפרש

והולך. (עד כאן מההשמטות)

השלמה מההשמטות (סימן כד)

בְּרֵאשִׁית, רְזָא דְחֻכְמָה הוא סוד החכמה כמש"כ ראשית חכמה.

בְּרָא, עֲלָאָה סְתִימָא דְלָא אֶתְיִידַע ומכיון

שלא כתוב מי ברא, ומפרש שהוא העליון הסתום מכל הסתומים שלא נודע מי הוא שהוא

הכתר העליון. **אֱלֹהִים, הוּא פִּרְצוּף בִּינָה. א"ת, פְּלִלָּא דְחָס"ד**

וּגְבוּרָה, א"ת כולל הוא ספירות חסד וגבורה ופירושו א"ת מרבים ממנו את החסד

והגבורה כי החכמה הענף שלה הוא חסד, והבינה הענף שלה היא הגבורה. **הַשְּׁמַיִם,**

הוא ספירת **תפארת**. **וא"ת, פללא דנצ"ח והו"ד**, וא"ת כולל את ספירות נצח והוד כי התפארת ממצע בין החסד והגבורה, ולכן כולל הא"ת את הנצח וההוד. **וא"ו אות ו' דואת, לאכללא צדי"ק** לכלול בתוכו את הצדיק שהוא היסוד. **הארץ, פללא** כולל את המלכות שהיא **דפנסת ישראל**. וגם נקראת **ארץ החיים** כי ז"א נקרא מלך חפץ בחיים, כי מקבל מוחין מאמא שנקראת חיים, והמלכות מקבלת מז"א את החיים והמוחין שלה לכן נקרא "ארץ החיים". **ובתר פרטא דאורייתא ברזא דאינון יומין עלאין** ואח"כ מפרטת ומפרשת התורה את הסוד של אותם ימים העליונים, שהם חג"ת נהי"ם, כמש"כ ויאמר אלהים יהי אור וכו' ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד וכו', יום שני שלישי וכו', שהם חג"ת נהי"ם. **בראשית מאמר הוא לקבל דרנא דחכמ"ה** ג"כ כדפרישית שהוא כנגד מדרגת כמ"ש ראשית חכמה, **ואקרי ראשית** והוא נקרא ראשית כי הוא ראש לכל הספירות שהרי הכתר אינו בכלל

הפרצוף.

ועתה יפרש הרשב"י את עשרת המאמרות לעשר ספירות:
ויאמר אלהים יהי אור וכו' **לקבל דרנא דחס"ד דאיהו לימינא** הוא כנגד מדרגת אור החסד שהוא בימין בחח"ן. **דהא מתמן נפיק נהורא לכלהו עלמין, ברזא דיום** שהרי משם מימין שהוא החסד יוצא אור לכל העולמות, כי הוא חסד דכולהו יומי שכולל בתוכו כל החסדים כולם בטוד אור היום שהוא בחסד כי הלילה הוא בגבורה. **הוא דכתוב וזה הוא מש"כ (תהלים נ"ב) חסד אל כל היום** שהוא מידת החסד הכולל כל החסדים עימו. **ולקבליה לתתא** וכנגדו למטה בעוה"ז, **אברהם דאחיד בהאי חולקא** אברהם אבינו שנאחז בזה החלק, כמ"ש

אברהם איש החסד. וּבְגִין כֵּן: ובשביל זה, כְּתִיב הַכָּא יוֹם אֶחָד
 כתוב כאן יום אחד שהוא החסד הראשון הכולל כל החסדים בתוכו, ומקשים זה למש"כ
 וְהַכָּא כאן אצל אברהם אבינו (יחזקאל לג) אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם וַיְבִיֵה
 כְּתִיב ובו כתוב באברהם (ישעיה מ"א) מִי הָעִיר מְמוֹרָח בְּרָזָא
 דְּאוּר דְּנַפְיָא מְמוֹרָח מִי הָעִיר אֵת אַבְרָהָם שְׂבָא מְאוּר כְּשָׁדִים שְׂוָא בְּצַד
 מוֹרָח בְּסוּד הָאוּר שֶׁל הַחֲסֵד שְׂוָא אַבְרָהָם שְׂוָא מְצַד מוֹרָח, כִּי הַיּוֹם מִתְחִיל לְהַאִיר מִצַּד
 מוֹרָח.

וְתָא חָזִי לָא תְשַׁכַּח בְּכֻלָּהּוּ שְׁבַעָה זְכָאִין וְבָא וְרָאָה כִּי לֹא
 תִּמְצָא בְּכָל הַשְּׁבַעָה הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם ז' כּוֹרְתֵי בְרִית, אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב מִשָּׁה
 אַהֲרֹן יוֹסֵף דּוֹד, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד חַג"ת נְהִי"ם, דְּאַחֲרֵי דִן לְעֵילָא בְּרָזָא
 דְּשִׁמְהֵתְהוֹן שֶׁהֵם אַחֲזוּיִם לְמַעְלָה בְּשַׁבְעָה יָמִים הָעֲלִיוֹנִים בְּסוּד שְׁמוֹתֵיהֶם לֹא
 תִּמְצָא בְּסוּד שְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁם בְּשִׁירוֹתָא אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאַהֲרֹן
 דְּאַחֲרֵי דִן בְּהַאי חֶסֶד שְׁבַתְחִילָה תְהִיָּה בּוֹ אוֹת א' בְּשִׁמּוֹ רַק אַבְרָהָם אַבִּינוּ
 וְאַהֲרֹן הִכְהֵן שְׁמוֹתֵיהֶם בּוֹה אוֹר הַחֲסֵד, דְּהָא כְּהֻנִּים מְסֻטְרָא דְּחֶסֶד
 אֲתוּ שְׁהֵרֵי הַכְּהֻנִּים הֵם מִצַּד הַחֲסֵד בְּאוּ. וְאַף עַל גַּב דְּאַחֲרֵי דִן אַהֲרֹן
 בְּהוֹד בְּחֶסֶד נְמִי אַחֲרֵי וְאֵע"פ שְׁמוֹתֵיהֶם אַהֲרֹן הִכְהֵן בְּסִפְרֵי הַהוֹד, בְּכָל
 זֹאת גַּם כֵּן אַחֲזוּ בְּסִפְרֵי הַחֲסֵד. וּמִשָּׁה וְכֵן מִשָּׁה רַבְּנָנִי, אֵף עַל גַּב דְּאַחֲרֵי
 בְּנִצְחָה בְּתַפְאֵרְתָּא נְמִי אַחֲרֵי אֵע"פ שְׁמוֹתֵיהֶם אַחֲזוּ בְּסִפְרֵי הַנְּצִחָה, אֵפ"ה
 בְּסִפְרֵי הַתְּתִיב ג"כ אַחֲזוּ. לְאַחֲזָא דְּכּוּלָּא חַד לְהַרְאוֹת לָנוּ שֶׁהַכֹּל אֶחָד,
 כֹּל הַצְּדִיקִים הִלְלוּ גוֹף אֶחָד. אֵלָּא וְאַבְרָהָם רִישָׁא לְכֻלָּהּוּ זְכָאִין
 וּמִנֵּיהּ אֲתַפְרְשׁוּ לְתַתָּא שְׁמוֹתֵיהֶם אַבִּינוּ הוּא רִישׁ לְכָל הַצְּדִיקִים וּמִמְנוּ

נתפשט האור למטה, דַּאִיהוּ לַיְמִינָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאֶקְרִי
 כֵּהֵן שֶׁהוּא לַיְמִין הַקְּבִ"ה וְנִקְרָא כֵּהֵן, הִרְאָה הוּא דְכֶתִיב וְזֶה מִשִׁׁיב (תְּהִלִּים
 ק"י) אַתָּה כֵּהֵן לְעוֹלָם, עַל דְּבִרְתֵי מַלְכֵי צַדִּיק, כִּי מִמֶּךָ אֲבִרְחָם
 אֲבִינוּ תֵצֵא הַכְּהוֹנָה לְעוֹלָם וְהוּא עַל פְּקוּדַת מַלְכֵי צַדִּיק מֶלֶךְ שְׁלָם. וְאַהֲרֹן בְּגִין
 דַּאִיהוּ כֵּהֵן, אֶחָיד בְּהָאֵי וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן לְפִי שֶׁהוּא כֵּהֵן לְכֵן הוּא אַחֲזוּ
 בְּמִידַת הַחֶסֶד, אֲבָל דְּרָגָא דִּילִיָּהּ הוּ"ד אִיהוּ אֲבָל הַמְּדֻרְגָה שֶׁלוֹ הִיא
 בַּח' הוּד.

המאמר הבא הוא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מְבֻדָּל
 וְכוּ', לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּגִבּוֹרָ"ה דְּאַחִיד תַּמָּן יִצְחָק
 וְהוּא כִּנְגַד מְדֻרְגַת הַגְּבוּרָה שֶׁאַחֲזוּ שֵׁם יִצְחָק אֲבִינוּ, וְלְקַבֵּלִיָּהּ תַּפְּאֶרֶת מִיָּא
 אוֹלִידוּ אֲשָׁא וְכִנְגְדוּ עוֹמְדַת סְפִירַת הַתַּפְּאֶרֶת כְּדִי לְהַמְתִּיק אֶת הַגְּבוּרָה, כִּי
 אֲבִרְחָם עוֹמֵד מִצַּד יְמִין וּמִמְתִּיק אֶת הַדִּינִים בְּסוּד הַמַּיִם חֶסֶד שֶׁהוֹלִידוּ אֵשׁ שֶׁהִיא הַגְּבוּרָה
 כִּי אֲבִרְחָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק. בְּגִין כֵּן לְכֵן כְּתוּב, יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
 הַמַּיִם, וַיְהִי מְבֻדָּל יִתְחַזֵּק הַרְקִיעַ בְּאַמְצַע הַמַּיִם בֵּין מַיִם עֲלִיוֹנִים לְמַיִם
 תַּחְתּוֹנִים וְאֵז נַעֲשֶׂה מַחְלוּקַת. וּבְגִין כֵּן לְתַתָּא, אֲבִרְחָם הוֹלִיד
 אֶת יִצְחָק וְלְכֵן לְמַטָּה כֵּאֵן בַּעוֹה"ז כְּתוּב אֲבִרְחָם שֶׁהוּא חֶסֶד הוֹלִיד אֶת יִצְחָק שֶׁהוּא
 גְּבוּרָה, וּבִיּוֹמָא הַהוּא אֶתְבְּרִי גִיְהֵנָם דְּנַפְיָא מִהַהוּא אֲשָׁא
 תַּקִּיפָא בְּהַהוּא מַחְלוּקַת וּבִיוֹם הַזֶּה יוֹם ב' נִבְרָא הַגִּיְהֵנָם שִׁיִּצָא מֵאוֹתָהּ
 אֵשׁ הַחֻזְקָה תוֹצֵאָה שֶׁל אוֹתָהּ מַחְלוּקַת שְׁבִין הַמַּיִם לֹאשׁ הַחֶסֶד לְדִין, וּבְגִין כֵּן,
 הַהוּא יוֹמָא יוֹמָא דְּרִינָא וּבִשְׁבִיל זֶה אוֹתוֹ יוֹם שְׁנֵי הוּא יוֹם שֶׁל דִּין:

המאמר הבא הוא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם, לְקַבֵּל דָּא דְרִגָּא דְתַפְאָרָת
דְּאַקְרִי קוּ הָאֲמַצְעִי כנגד זה היא מדרגת התפארת שנקרא
הממוצע בין החסד לגבורה, וְלְקַבְּלִיָּה דְיַעֲקֹב דְאִיהוּ תְּלִיתָאִי והוא
כנגד יעקב שהוא השלישי וכן הוא שלישי לחג"ת, וְנָטִיל תְּרִין חוּלְקִין
בְּהוּא דְאִשׁ וַיְמִים ולוקח שני חלקים באותם האורות דחסד וגבורה שהם
בחי' אש ומים (ד'אש השמים), **מְשָׁמִים**, וְלְקַבְּלִיָּה יוֹם תְּלִיתָאִי
ממילת שמים אותיות אש ומים וכנגדו הוא יום השלישי מששת ימי בראשית. וְעַל
דָּא דְאַקְרִי יַעֲקֹב ועל זה נקרא יעקב אבינו (בְּרֵאשִׁית כ"ה) **אִישׁ תָּם**
יּוֹשֵׁב אַהֲלִים שלם במידות ובספירות כי יעקב ממוצע בין החסד לדין אמצעי
שלם לכן נקרא תם ב' אהלים שהם חסד וגבורה. **שְׁלִים בְּכוֹלָא** שלם בכל, פי'
אפי' שהוא אחוז במידת הת"ת, בכ"ז **שְׁלִים בְּחֶסֶד** שלם בחסד שהיה כולל בתוכו
גם חסד. **שְׁלִים בְּדִינָא** וכן שלם בדין מידת הגבורה. **שְׁלִים בְּמִיָּא** שלם
במים שהוא חסד, **שְׁלִים בְּאִשָּׁא** שלם באש שהוא גבורה, וכפל הזוה"ק הדבר
שכנראה יש בהם עוד איזה סוד. **יּוֹשֵׁב אַהֲלִים תְּרִין חֶסְ"ד**
וּגְבוּרָ"ה, וְנָטִיל כְּלָא, וְאַתְעֵבִיד בִּידֵיהּ רַחֲמִין ולוקח את
הכל ונעשה בידו רחמים שממוזג בין הדין לחסד.

המאמר הבא הוא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׁב מִזְרִיעַ זֶרַע
עֵץ פְּרִי וְגו' ועדיין אנחנו ביום השלישי מידת יעקב שהוא בת"ת,
ובאותו קו אמצעי ממשיך היסוד **דְּרִגָּא דְּצַדִּיק דְּאַקְרִי עֵץ הַחַיִּים,**
וְאִיהוּ עוֹשֶׂה פְּרִי היא מדרגת הצדיק שהוא היסוד שנקרא עץ חיים שממנו

תוצאות חיים והוא היסוד עושה פרי שהן הנשמות הקדושות, **דְּהָא לִית**
בְּכֻלְהוּ דְּיַעֲבִיד פְּרִי בְּרַ אִיהוּ שהרי אין בכל הספירות, ספירה שתעשה
 פרי חוץ ממנו מן היסוד. וז"ש **זָרְעוּ בּוֹ, עַל הָאָרֶץ דְּיִיקָא** זרעו בו ביסוד
 באות ו' שהוא היסוד על הארץ שהיא המלכות דווקא, כי הוא מזדווג עם המלכות
 שנקראת "ארץ" ומוליד ממנה נשמות בני ישראל. **וְלִקְבִּלְיָהּ** וכנגד היסוד העליון,
יֵשׁ לְתַתָּא בֵּין פּוֹרְתַת יוֹסֵף בֵּין פּוֹרְתַת עֲלִי עֵינֵן. וְאַקְרִי
בְּרִית שְׁלָמָא ג"כ למטה (בראשית מט) כאן אצלנו בארץ בחי' יסוד והוא יוסף
 הצדיק שנאמר בו בן פורת יוסף בן פורת עלי עין ונקרא בחי' שלום כי היסוד עושה שלום
 במרומיו כנודע. **וּבְגִין כֵּן** ולפי כתוב ביום השלישי **הִגְרִי זְמַנִּי בְּהַאי**
יוֹמָא שתי פעמים בזה היום **כִּי טוֹב, חַד לְקַבֵּל דְּרַגְנָא**
דְּתַפְאָרְת אחד כנגד מדרגת הת"ת **וְחַד לְקַבֵּל דְּרַגְנָא דְּצַדִּיק**
דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא דְּלְעִילָא ואחד כנגד מדרגת הצדיק שהוא היסוד
 הכוונה בחי' היסוד הוא יום השבת העליון, כי היסוד עבודתו היא רק ע"י הזווג, ועונת
 ת"ח היא משבת לשבת, ולכן נקרא היסוד שבת עליון, וז"ש **וַעֲבִידְתָּא אַחְרָא**
לִית בִּיהּ יֵאלָא זְוֹנָא לְאַפְקָא פְּרִי נְשָׁמַתִּין לְעֵלְמָא
 ועבודה אחרת חוץ מן הזווג אין בו ביסוד אלא אך ורק בחי' הזווג להוציא פירות שהם
 הנשמות לעולם, **פְּרִי עוֹבְדוּי דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** פרי מעשיו של
 הקב"ה וכל זה בעולמות העליונים. **הַכִּי נָמִי לְתַתָּא, דְּזוֹנָא שְׂרִי**
בִּיהּ מְשַׁבְּתַת לְשַׁבְּתַת וכך ג"כ כאן למטה בעוה"ז שהזווג מותר בו לת"ח משבת
 לשבת כי עי"ז מושכים נשמות קדושות מאד.

תָּא חַזִּי בַּא וְרָאָה, רְזָא עֲלָאָה דְאֹרִייתָא, מָאִי עֵינְ פְּרִי

עוֹשָׂה פְּרִי סוּד גְּדוּל עֲלִיּוֹן שְׂרֵמוּז כַּאן בְּתוֹרָה מְדוּעָ נֵאמַר שֶׁהוּא עֲצֻמוּ עֵץ

פְּרִי וְגַם עוֹשָׂה פְּרִי וְזֶה נֵאמַר בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי עַל הַיְסוּד שֶׁהוּא בְּשַׁבַּת שְׁעוֹשָׂה פִּירוֹת שֶׁהֵם

נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, לְקַבֵּל יוֹמָא דְשַׁבְּתָא אִיהוּ הָרִי כִּנְגַד יוֹם הַשַּׁבַּת הוּא,

וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּמִקוֹמוֹ לְהֵאִיר לְמַלְכוּת שֶׁהִיא שַׁב"ק וְלֹא בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וְמָאִי טַעְמָא

אֶתְכַלִּיל בְּיוֹם תְּלִיתָאִי וְא"כ מִהַ טַעַם שֶׁנִּכְלַל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהוּא בַת"ת,

וּמִשִּׁיב הַזּוּז"ק רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ סוּד גְּדוּל וְעֲלִיּוֹן הוּא. בְּגִין דְּתַנִּינָן

לְפִי שְׁלֵמִדְנוּ, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אָמַר, מָאִי טַעְמָא

כְּתִיב בְּאֹרִייתָא מִהוּ הַטַּעַם שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה (דְּבָרִים כד), כִּי יִקַּח אִישׁ

אִשָּׁה, וְלֹא וְלֹא כְּתוּב כִּי תִלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ, וְאָמַר הַזּוּזָר, הַטַּעַם

הוּא בְּגִין דְּאֶרְחִיָּה דְּבַר נָשׁ לְאֶהְדָּרָא וְלְמַתְבַּע אֲנָתוֹ לְפִי

שֶׁדָּרְכוּ שֶׁל אָדָם לְחֹזֵר וּלְבָקֵשׁ אֶת הָאִשָּׁה וְלֹא הָאִשָּׁה מִחֹזֶרֶת אַחֵר הָאִישׁ. מְתָל

לְבַר נָשׁ דְּאֶתְאֲבִיד לִיָּה אֲבִדְתָּא מִשָּׁל לְאָדָם שֶׁאֲבִידָה לּוֹ אֲבִידָה,

מָאִירִי דְאֲבִדְתָּא מִחֹזֶר לְמַתְבַּע אֲבִדְתָּא דִּילִיָּה בַעַל

הָאֲבִידָה לְבָקֵשׁ אֲבִידָה שֶׁלּוֹ וְלֹא הָאֲבִידָה מִחֹזֶרֶת אַחֵר בַּעֲלִיהָ. וְהָאִי צְדִיק אִישׁ

אֲקָרִי וְזֶה הַצְדִּיק שֶׁהוּא הַיְסוּד אִישׁ הוּא נִקְרָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְזֶה

הוּא מִש"כ אֲצֵל יוֹסֵף הַצְדִּיק (בְּרֵאשִׁית מ"ג) וְהוֹרִידוּ "לְאִישׁ" מִנְּחָה

בְּדָאוּקִימָנָא שֶׁהוּא בַחִי יוֹסֵף הַצְדִּיק כְּפִי מִהַ שֶׁהַעֲמַדְנוּ לְעִיל. וּכְנֻסָת

יִשְׂרָאֵל דְּרַמְיָא בְּיוֹם רַבִּיעָאִי בְּרִזָּא דְּמֵאֲרַת וְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל

שֶׁהִיא הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּרְמְזָה בְּיוֹם הַרְבִּיעִי בְּסוּד שֶׁשֵּׁם נֵאמַר מִלַּת מֵאֲרַת חָסֵר

סְמִכָא רַבִּיעָאָה מְלֻכּוּתָא דְדוֹד חָסֵר אוֹת ו' וְהִיא רֵגֶל הַרְבִּיעִית שֶׁל

הכסא שהיא דוד המלך והיא מלכות דוד שעומדת מהחזה ולמטה. **בְּגִין כֶּךָ** לפי כר, **אֵף עַל גַּב דְּאִתְרִיָּה דְּהָאֵי צְדִיק יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא** אע"ג שמקומו של זה הצדיק שהוא בחי' היסוד ביום השבת כדי להתחבר עם המלכות במקומה, **אִתְכַּלִּיל וְאִתְרַמִּיז בְּיוֹמָא תְּלִיתָאֵי לְמַהּוּי סָמִיךְ לְיוֹם רְבִיעָאֵי וְאִיהוּ אֲנָתוּ דְּיִלְיָה** נכלל ונרמז ביום השלישי להיותו סמוך ליום הרביעי שהיא המלכות בחזה והיא אשה שלו. **בְּגִין כֶּךָ** לפי כר, **מֵאִרְיָה דְּאֲבָדְתָא** בעל האבידה **מְחִזֵּר עַל אֲבָדְתּוֹ**. ו**בְּגִין כֶּךָ** פְּתִיב לְתַתָּא ולפי כר כתוב למטה **וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ** [צג]

ביסוד התחתון כאן בעוה"ז שהיא השכינה.

אֲבַל בְּזִמְנָא דְּאִתֵּי לַעֲתִיד לְבֹא דְּאִיהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
בְּיוֹם שְׁתִּיתָאֵי דְּאִיהוּ אֲלָפָא שְׁתִּיתָאָה שהוא באחרית הימים שהוא ביום הששי שהוא אלף הששי, **כִּד יִיְתִי מְשִׁיחָא** כאשר יבא המשיח, ומסביר **דְּיוֹמָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲלָף שְׁנַיִן** כי יום של הקב"ה הוא אלף שנים **אֵף עַל גַּב דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל חוֹלְקָא דִּידְהָא יוֹמָא רְבִיעָאָה** אע"ג שהשכינה החלק שלה הוא יום הרביעי כי רביעי

אור הרשב"י

המלכות והשבת הם ד' וז', וזהו ג"כ סוד ב' שמות הנז' אה"י"ה יה"ו כי הנה הם מאירי' במלכות להעלותה למעלה כיצד, הנה שלשה אותיו ראשונות אה"י מן אה"י"ה הם חנ"ת וה' אחרוני' היא מלכות, וג' אותיו יה"ו הם נה"י, וע"ז ז' אלו שבכריאה מעלים את המלכות עד הכריאה, ואח"ך הכריאה עצמה שהיא סוד יום השבת עולה באצילי'.

[צג] ע"י שעהכ"ו דרושי השבת דף ס"א כי המלכות היא ז' וגם היא ד' מעילא לתתא ומתתא לעילא, לפי שהמל' עומדת בסוד נקו' באחורי הת"ת. והנה אם נמנה מלמעל', תהיה רביעית הסדר גבורה ת"ת מלכו'. ואם נמנה מלמטה, תהיה רביעית יסוד הוד נצח מלכות. ועד"ז ג"כ הם ו' ימי החול, כי אם תמנה מלמעל' למטה ד' וה' וז' ושבת יהיה ד'. ואם תמנה מלמעל' ג' ב' א' שבת יהיה ד' וגם הוא ז', באופן שלעולם

לענין הספירות בין מלמעלה למטה ובין מלמטה למעלה על הסדר זה חסד גבורה תפארת
 מלכות, יסוד הוד נצח מלכות, הזמן הגאולה, **אֲזָלָא וְאַתְרֵימִיזָא בְּיוֹמָא**
שְׁתִּיתָאָה לְמַהוּי סְמִיכָא לְבַעְלָה דְאַקְרִי צְדִיק הולכת
 ונרמזת ביום הששי שהוא האלף הששי שתהיה סמוכה לקב"ה שנקרא צדיק בחי' יסוד
יוֹמָא דְשַׁבְתָּא לְתַקְנָא לִיהַ פְּתוּרָא יום השבת לתקן לו שלחן, כי
 השלחן הוא במקום המזבח שהוא בחי' מלכות והיא מכינה עצמה ליחוד. **וְהָאֵי**
דְכַתִּיב וזה הוא מש"כ (יְרֵמְיָה ל"א) **כִּי בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בְּאֶרֶץ**
נְקֻבָּה תְּסוּבֵב גְּבֵר דבר חדש, שעד עתה האיש מחזר אחר האשה ומעתה
 יש חדש בארץ שהנקבה היא מסתובבת לחפש אחרי הגבר, הכוונה היא שעם ישראל
 שנקרא כנסת ישראל הם שישובו ויחפשו אחר הקב"ה, **דָּא אֵיהּוּ בְּזִמְנָא**
דְּמַשִּׁיחָא דְאֵיהִי בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וזה יהיה בזמן המשיח שהוא יום
 הששי אלף הששי. **וּבְגִין כֶּךָ כְּתוּב וַיְהִי עֶרְב וַיְהִי**
בֶּקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי. ושואל **וּמַאי טַעְמָא אֶתּוֹסֵף ה' מָה דְלָא**
הָוָה כֵּן בְּשָׂאָר יוֹמֵי ומה הטעם נתווסף אות ה' שלא היה כן בשאר הימים.
 ומפרש **אֲבָל בְּכָל אֶתְרָא ה' דָּא כְּנֻסְתָּ יִשְׂרָאֵל דְאַתְיִיא**
לְאַזְדְּוֹנָא בְּבַעְלָה יוֹמָא דְשַׁבְתָּא אבל בכל מקום אות ה' היא
 השכינה הקדושה שבאה להתייחד עם בעלה שהוא הקב"ה ביום השבת, וכמו שאמרנו
 לעיל שגם השבת נקרא יסוד. ומפרש מתי יהיה היחוד הזה, **כֶּךָ יִיְתִי לְבַעְלָה**
לְאַקְמָא לָהּ מַעְפָּרָא כאשר יבא הקב"ה להקים אותה
 מהעפר מהגלות ויהיה גאולה. **וּבְגִין כֶּךָ כְּתוּב וַיְהִי עֶרְב וַיְהִי**
בֶּקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי ולפי כן כתוב (ישעיה כ"ז)
וּבָאוּ הָאוֹבְדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר, דָּא צְדִיק וּכְנֻסְתָּ יִשְׂרָאֵל

לשון רבים שזה צדיק שהוא היסוד וכנסת ישראל שהיא המלכות, וא"כ יום הרביעי ויום

הששי הם שניהם בחי' המלכות.

דָּבָר אַחֵר פִּירוּשׁ אַחֵר, מָאִי טַעְמָא אֶתְכַלִּיל בְּיוֹם תְּלִיתָאִי

רְזָא דְצַדִּיק מה הטעם נכלל היסוד ביום השלישי שהוא בחי' הת"ת ובו

נכלל סוד הצדיק, **בְּגִין דְתַלְתָּ דְרַגְיָן מִיְמִינָא וְתַלְתָּא**

מִשְׁמָאלָא לפי שיש שלש מדרגות מימין שהם חסד גבורה ת"ת – וכן אפשר לפרש

חכמה חסד נצח חח"ן מימין ושלוש מהשמאל והם יסוד הוד נצח, או אפשר לפרש בינה

גבורה הוד בג"ה, **וְאִיהוּ הָוָה אֲמַצְעִיתָא דְגּוֹפָא לְאִשְׁקָאָה**

לְכוּלָא והוא היסוד עולה לתפארת באמצע הגוף להשקות ולהשפיע לכל הפרצוף

בסוד המנורה כנודע **בְּגִין לְמַנְגְד שְׁקִינִיתִיה לְיוֹם רְבִיעָאִי**

דְאִיהִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כדי להמשיך ולהוריד השקאתו אורו ושפעו ליום

הרביעי שהוא כנגד השכינה **דְלִית לָהּ נְהוּרָא מִנְרֵמָה סְמִיךְ לְהֵאִי**

צַדִּיק שאין לה אור מעצמה אלא ממה שנתן לה הקב"ה, ולכן צריכה להיות סמוכה

לזה הצדיק שהוא היסוד. **וְהָא חֲזִי וְבֵא וְרָאָה, הָאִי יוֹמָא דְשַׁבְתָּא**

אַסִּיר לְמַעְבַּד עֲבִידְתָּא זה יום השבת שהוא כנגד היסוד אסור לעשות בו

עבודה כי הוא סיום הו"ק גמר התיקון ואז שבת וינפש. ועתה חוזר ליום ג' ואומר, **בְּגִין**

פְּךָ לְפִי כַךְ שֶהִיְסוּד עֵלָה לְתַפְאֵרֶת, אֶתְכַלִּילוּ בֵּיהּ תְרִין וַיֹּאמְרוּ,

לְקַבֵּל תְרִין דְרַגְיָן וְהוֹכְפֵל בֵּיהּ כִּי טוֹב נכלל ביום השלישי בו

שני מאמרות מאותם עשרה מאמרות שבהם נברא העולם כנגד שתי מדרגות יסוד ותפארת

ונכפל בו ב' פעמים.

מאמר אחריו הוא

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת כְּתוּב מֵאֵרֶת חֶסֶד ו' לְקַבֵּל דְּרָגָא
 דְּצַדִּיק מִלְכוּת דְּלְעֵילָא כִּי הוּא כְּנֶגֶד מִדְּרַגְתָּא צַדִּיק שְׁהִיא
 הַמְּלָכוֹת שְׁלִמְעֵלָא בְּאֲצִילוֹת דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילָהּ אֵלָא מָה
 דְּאִתְיָהִיב לָהּ עַל יְדֵי דְּצַדִּיק שְׁאִין לָהּ אֹר מְשִׁלָּה אֵלָא מָה שְׁתַּן לָהּ
 הַצַּדִּיק שְׁהוּא בְּחַי' יְסוּד. וּבְגִין כֶּן וּלְפִי כֶּן בְּחַי' דְּדוּד לְתַתָּא עֲנִי
 וְאֲבִיוֹן אֲחִיר בְּה' דוּד הַמֶּלֶךְ כֵּאֵן לְמִטָּה בְּעוּדָה"ז קְרָא לְעַצְמוֹ עֲנִי וְאֲבִיוֹן כְּמ"ש
 כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אֲנִי כִּי הוּא אֹחֻז בְּמִלְכוּת וְאֲצַטְרִיךְ לְאֹסְפָא לִיהִי יוֹמִין
 וְשָׁנִין וְצַרִּיךְ לְהוֹסִיף לוֹ יָמִים וְשָׁנִים כִּי אִין לוֹ מְעַצְמוֹ שׁוּם אֹר שֶׁל סְפִירָה, וְהָא
 אֲוִקְיָמְנָא שְׁבַעִים שָׁנָה דִּיִּקָּא וְאֲקָרִי יוֹם רְבִיעָאִי וְזֵה
 הַעֲמַדְנָא וּבִיאֲרָנּוּ שְׁבַעִים שָׁנָה דוֹקָא כִּי הַשְּׁבַע סְפִירוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת שְׁכַל אַחַת כְּלוּלָה מְעַשֵּׂר
 סְפִירוֹת מֵאִירִים בְּמִלְכוּת וּמֵאִירִים בּוֹ וְנִקְרָאת הַמְּלָכוֹת רְבִיעִי, וְהַגֵּר יֵאִירוּ בְּעוּזָה"ת בְּקֶרֶב
 בּוֹמֵן הַגְּאוּלָּה.

מאמר אחריו הוא

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם, לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּנִצְחָה
 דְּאִיהוּ סְמִכָא יְמִינָא דְּאֹרִייתָא וְהוּא כְּנֶגֶד מִדְּרַגְתָּא
 וְסְפִירַת הַנְּצִחָה שְׁהוּא עֲמוּד הַיְמָנִי שֶׁל הַתּוֹרָה בְּסוּד הוּי כֹּל צְמָא לְכוּ לְמִים וְאִין מִים אֵלָא
 תּוֹרָה וְלְקַבֵּל לִיהִי מוֹשֶׁה לְתַתָּא סְמִיךְ לְעֵלְמָא בְּאֹרִייתָא
 וּכְנֶגֶד הוּא בְּחַי' מוֹשֶׁה רַבְּנּוּ לְמִטָּה בְּעוּדָה"ז מְעַמִּיד אֶת הָעוֹלָם כּוֹלוּ בְּתוֹרָה. הָרָא
 הוּא דְּכֶתִיב זֶה הוּא מִשׁ"ב (יְרֵמִיָּה ל"ג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם
 וְלַיְלָה וְגו' שְׁהִיא הַתּוֹרָה שְׁחַיִּיבִים לְלַמּוֹד בְּיוֹם וּבַלַּיְלָה.

מאמר אחריו הוא

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ, לְקַבֵּל דְּרָגָא דְהו"ד
 דְּאֶחִיד אֶהְרֵן כנגד מדרגת וספירת ההוד שאוחז בה אהרן הכהן
 וְאֶקְרִי יוֹם שְׁתִּיתָאֵי ונקרא יום הששי, כך נקרא אבל לא שהוא יום הששי
 [צד] ממש כי מאמר זה נאמר ביום חמישי ורק נקרא יום ששי היות ואמרנו לעיל שיום
 שבת הוא יסוד וא"כ הוד הוא יום ששי. תָּא חַוִּי בא וראה, אֶהְרֵן לְתַתָּא
 אַף עַל גַּב דְּאֵתִי מְחַסֵּ"ד אֶחִיד לְתַתָּא בְיוֹם שְׁתִּיתָאֵי
 דְּאֶקְרִי הו"ד אהרן למטה בעוה"ז אע"פ שבא מצד החסד כיון שהוא כהן, בכ"ז
 אחוז למטה ביום הששי שנקרא ספירת הוד וְעָבִיד קְרַבְנִין בְּאִינוֹן מִיְנִי
 בְּעִירָן דְּכַיִּין ועושה ומקריב את הקרבנות באותם המינים של הבהמות הטהורות
 וְאֶתְבְּרִיאוּ בְיוֹמָא דִּילִיָּה (לְקַרְבָּא) לְאֶקְרָבָא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל דְּאֶתְרַמְיָא בֵּיהּ בְּצַדִּי"ק ונבראו ביום שלו שהוא יום הששי
 לקרב השכינה שנרמזה בו בצדי"ק כי הוא שורש למלכות שהוא בחי' יסוד לְקַשְׂרָא
 דְּרַגְיִן דְּמַהִימְנוּתָא וּלְנַחְתָּא רַחֲמֵי לְעֶלְמָא וכל זה כדי לקשור
 מדרגות האמונה שהיא המלכות ולהוריד רחמים לעולם. ודע לך ידידי הקורא, שכאן תפס

אור הרשב"י

ימי בראשית נברא יום השבת שהוא הבינה,
 והיא תחילה לששת ימי בראשית (ואולי זו
 הכוונה בקידוש ליל שבת, זכרון למעשה
 בראשית תחילה למקראי קודש) וממנה שאבו
 שפע ששת ימי החול הנזכרים בתורה. הרי
 ראינו, שאמנם יום הששי הוא יסוד והוא ג"כ
 שביעי ליום השבת הקודם שהוא הבינה.

[צד] ויבואר ע"פ זוה"ח תיקונים דף קכ"ב ע"א
 ד"ה איהי מקנת וכו', וצדיק מסמרא דילה
 איתקרי יום השביעי. ופירושו: שצדיק שהוא
 היסוד, אם נמנה אותו מצד הבינה הוא
 השביעי במספר, ולכן נקרא יום השביעי. וכל
 זה כאשר מחשבים את הימים מן הבינה, ר"ל
 עוד קודם ליום הראשון שנמנה בתורה בששת

הזוה"ק בלשונו סדר אחר ממה שאנחנו יודעים בשבעת ימי השבוע שהם חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד. יום שב"ק מלכות, ויש כנראה עוד כמה סדרים אחרים והיע"א.

מאמר אחריו הוא

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הַאִי אֲמִירָא לְקַבֵּל דְּרַגְנָא
עֲלָאָה דְּכָלָא סְתִימָאָה דְּסְתִימִין זאת האמירה היא

כנגד מדרגה העליונה מכולם, דהיינו א"א שהוא עתיק סתום מכל הסתומים המתלבש בתוך א"א ונוק', וכ"ש שכל שאר הפרצופים והעולם השתתפו בבריאת האדם. בְּעָא לְמַעְבַּד יְקָרָא לְדִיוֹקְנָא בְּרִזָּא דְּאָדָם וּבְכֻלְהוּ דְּרַגְנִין לְתַתָּא רצה לעשות כבוד גדול לצורה של האדם התחתון בסוד האדם העליון שהוא ז"א ובכל המדרגות של מטה שהם הפרצופים של מטה, יְהִיב חֵילָא לְאַפְקָא כָּל חַד בְּדִקְא חַזִּי לִיהִי נתן להם כח שכל אחד יוכל להוציא ולתת את כוחו כל אחד מהפרצופים והספירות כמו שראוי לו, כלומר כל הפרצופים ישתתפו בבריאת האדם וכל אחד נותן ממנו במקום הראוי לאדם. וְעַבַּד אָדָם דְּשְׁלִיט בְּכָלָא, בְּעֲלָאִי וְתַתָּאִי ועשה את האדם ששולט בכולם בעליונים ובתחתונים, כי הוא כלול מכולם ומקושר בכולם.

וְתָא חַזִּי ובא ותראה, עַד לָא אֲשְׁלִימוּ אֵינּוֹן שְׁבַע דְּרַגְנִין
יוֹמִין עֲלָאִין עד שלא נשלמו אותם שבע מדרגות ימים עליונים שהם ספירות חג"ת נהי"ם, לָא אֲשַׁתְּלִים אָדָם לְעֵילָא עדיין לא נשלם אדם שלמעלה שהוא ז"א. כִּיּוֹן דְּאֲשַׁתְּלִים לְעֵילָא אָדָם עֲלָאָה כִּיּוֹן שנשלם למעלה האדם העליון ז"א ע"י ימים הללו חג"ת נהי"ם, אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא אָדָם תַּתָּאָה וְכֻלְהוּ עֲלִמִין בְּשְׁלִימוֹ אח"כ נשלם למטה האדם

התחתון וכל העולמות כולם בשלמות, כי נעשה כלול מכל הספירות וכל הפרצופים וכל העולמות. **בְּגִין כֶּן**: ולפי כך שהאדם התחתון הוא דיוקן העליון, **שְׁלִטְיָה לְאָדָם הַתַּתָּאָה עַל כָּל דְּאֵתְבְּרִי בְּעֵלְמָא** השליט הקב"ה לאדם התחתון על כל מה שנברא בעולם **בְּגִין דְּאָדָם עֲלָאָה שְׁלִיט עַל כָּלָא** היות והאדם העליון שהוא פרצוף ז"א שולט כל העולמות והספירות. **וּבְגִין כֶּן**: ולפי כך, **רְמוֹז בְּהַאי קָרָא שְׁבַע דְּרִגְיִן**, דאית ביה **שְׁבַע דְּרִגְיִן עֲלָאִין** מרומז בזה הפסוק של נעשה אדם שבע מדרגות שיש בו חג"ת נהי"ם שבע מדרגות עליונות **דְּאֶקְרִי בְּהוּ אָדָם דְּלְעִילָא וְאִשְׁתְּלִים בְּהוּ** שנקרא בהם האדם העליון ונשלם בהם. **בְּגִין כֶּן**: לפי כך כתוב **נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, לְמִיּהָב לֵיהּ שְׁפַע מִהָהוּא אֲתֵרָא דְּאֶקְרִי חֶסֶד** כלומר לתת לו שפע ואור מאותו מקום שנקרא חסד שהוא סוד צל"ם.

תָּא חַזִּי בא וראה, **מָאן דְּהַאי צוּלְמָא עֲלִיהּ** מי שזה הצלם עליו, שכולל בתוכו עשר ספירות, כי הצ' הוא נה"י ול' הם חג"ת ומ' הוא כחב"ד, **חֶסֶד יֵאל לָא אַעֲדִי מְנִיהּ** חסד אל שהוא כנגד היום הראשון שכולל כל החסדים בתוכו לא סר ממנו עד יום מותו **וְיִתְבָּא עַל רִישֵׁיהּ** ויושב על ראשו בסוד אור מקיף ואור פנימי **וְאִתְחַבְּרַת בֵּיהּ שְׁכִינְתָא בְּסוּפָא דְּיוֹמוֹי** ומתחברת בו השכינה בסוף ימיו, כי יש שבעה חסדים והם: חסד דחסד, חסד דגבורה, וכו' וחסד דמלכות הוא השביעי וכל חסד כולל עשר ספירות וא"כ בשנת השבעים הוא חסד דמלכות, ולכן בסוף ימיו השכינה לא סרה ממנו **בְּגִין דְּהַאי חֶסֶד יוֹם רֵאשׁוֹן וְאִיהוּ רִישָׁא דְּכָל יוֹמִין דְּלְעִילָא** לפי שזה החסד הוא כנגד יום ראשון והוא הראש לכל הימים של מעלה שהם חג"ת נהי"ם. **וְהַאי**

צוֹלָמָא דְאַתְיָא לִיָּה מִנִּיהּ וזה הצל"ם שבא לו ממנו, מן החסד הראשון שכולל כל החסדים בתוכו, **לָא אֶסְתַּלַּק עַד דְּאַשְׁתְּלִימוּ יוֹמוֹי בְּהַהוּא דְרִנָּא דְאַקְרִי אַחֲרִית הַיָּמִים**, לא מסתלק מן האדם עד שנשלמו ימיו ושנותיו של האדם שהוא באותה מדרגה שנקראת אחרית הימים כלומר אחרית וסוף של הימים העליונים שהם חג"ת נהי"ם והיא בחי' המלכות, **וְהוּא דְרִנָּא דְצֶדֶק** והוא מדרגת וספירת הצדק שהיא השכינה, **וְאִיהִי שְׁבִיעָא, שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה** והיא השביעית לחג"ת נהי"ם, וכל אחד מן הספירות כולל עשר ספירות, ולכן אמר, ימי שנותינו בהם שבעים שנה שהיא שנה השביעית **בְּהַהוּא דְרִנָּא אֲשֶׁלִּימוּ יוֹמוֹי דְּבַר נֶשׁ** באותה מדרגה נשלמו ימיו של האדם והוא **פַּד אֲשֶׁתְּלִימוּ שְׁבַעִין שָׁנִין לְקַבֵּל שְׁבַע דְרָגִין עֶשְׂרָה לְכֹל דְרִנָּא** כאשר נשלמו שבעים שנים כנגד שבע מדרגות אלו חג"ת נהי"ם שכל אחד כלול מעשר ספירות לכל מדרגה וספירה. **הָדָא הוּא דְכְּתִיב** וזה הוא מש"כ (תהלים ז) **יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה**. ושואל **מָאן בְּהֶם**, מה פי' בהם ומשיב **בְּאֵינוּן יוֹמִין וְשָׁנִין דְּלַעֲיָלָא** באותם ימים ושנים של מעלה שהם חג"ת נהי"ם.

וְאִם בְּגִבּוּרֹת שְׁמַנִּים, ושואל הזוה"ק, עד עתה מובן מדוע אדם חי שבעים שנה, וא"כ מה השורש של שמונים ותשעים ומאה שנה, **הָתָא הָזִי** בא וראה, **בְּנֵי חַיִּי, וּמְזוּנֵי לָאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלִתָּא** בנים כלומר לזכות לבנים, וכן בנים עם מידות טובות עם תורה ויר"ש חיים טובים וארוכים ומזונות פרנסה בשפע כל אלו לא בזכויות של האדם תלוי הדבר אלא במזל תלוי הדבר, פירוש הדבר כי **רָזָא דְאֵינוּן שָׁב בְּדְרָגִין** (צ"ל דְרָגִין) הסוד של אותם שבע מדרגות שהם

חסד גבורה ת"ת נצח הוד יסוד מלכות **דְּבַהוֹן זְכוּת וְחוּבָא** שבהם נוהג ותלוי
 וקשור הזכות והחובה שבעולם **בְּרִזָּא דְּחֶסֶד וְגְבוּרָה** בסוד אם האדם נדון
 בחסד אם זוכה לזכות, אם בגבורה ח"ו חובה, אבל חיים בנים ומזונות לא תלוי בחג"ת
 נהי"ם שהם בחי' זכות חובה, **דְּאֵי הֶכִי** שאם כך הוא שתלוי בחג"ת נהי"ם, **לֹא**
הָוָה לִיּוֹה לְבַר נֶשׁ לְמַהוּי חַי בַּר מְשַׁבְּעִין לא היה לו לאדם
 להיות חי יותר משבעים שנה כי החיים הם רק כנגד חג"ת נהי"ם שהם שבעים, ולכן
 מוכרחים לומר שלא כך הוא. **אַלָּא, בְּמוֹלָא עֲלָאָה עֲתִיקָא דְּכֻלָּא**
תְּלִיין אלא החיים, הבנים, ומזונות במזל העליון של העתיק מכולם הם תלויים.
בְּגִין כְּדֵי אִיהוּ מוֹסִיף עַל כָּל יוֹמוֹי דְּכָל בַּר נֶשׁ
בְּרַעוּתֵיהּ ולפי כך, פרצוף עתיק שבו תלוי הכל הוא מוסיף על הכל ימיו של כל
 אדם כרצונו וז"ש במזלא תליא מילתא.

וְתָא חַיִּי ובא וראה, **הֶכִי אוֹלִיפְנָא בְּסַפְרָא דְּשְׁלֵמָה מְלָכָא**
 כך למדנו בספר של שלמה המלך ע"ה, **דְּבְלִילִיָּא בְּתַרְאָה דְּחַנָּא**
 שבלילה האחרון של חג הסוכות שהוא הושענא רבה, **אֵי יִסְתַּכַּל בַּר נֶשׁ**
בְּצוּלְמָא דִּילֵיהּ אם יתבונן האדם בצלם שלו, כלומר כנגד אור הלבנה אחר
 חצות הלילה, **וְחַיִּי לִיּוֹה שְׁלִים לֹא אֲתַגְזֹר עֲלוּי מִיְתָה** [צה]

אור הרשב"י

ח' עצרת כנו' לראות אם ישונו בתשובה ולכן יש
 נוהגי' לומר סליחות אחר חצות ליל הו"ר קרוב
 לאשמורת הבוקר אעפ"י שנגמר הדין בחצות
 לילה הראשון אבל גם צריך לזוהר לכיון האדם
 דעתו במאד מאד בתפלת יום הו"ר ובכל מעשיו
 ביום ההוא כיון שעדיין יש לו תקנה או כי אח"כ
 אין לו עוד תקנה כנ"ל. והנה מצאתי כתוב

[צה] וראה לזה מ"ש בס' הראקאנטי כי נעשה
 הדבר הזה באדם א' שנסתכל באור הלבנה ולא
 מצא צל על ראשו וחזר בלילה והתפלל ובכה
 ושב בתשובה וחזר וראה צל על ראשו וחזר
 הצלם למקומו ולכן כל יום הו"ר יש בו קצת דינין
 אעפ"י שנגמר הדין בחצות הראשו' של לילה
 כנ"ל. והמעם הוא לפי שעדיין הדין תלוי עד יום

ויראה את הצל"ם שלם ולא חסר, זה סימן שלא נגזר עליו מיתה באותה שנה, ושואל הזוה"ק **וּמַאי טַעַמָא בְּהַאי לִילְיָא** ומה הטעם דוקא בזאת הלילה של הושענא רבה, **בְּגִין דְּשַׁבְעָא יוֹמִין דְּחֻגָא לְקַבֵּל שְׁבַעַא יוֹמִין עַלְאִין אֵינּוֹן** ומשיב, לפי ששבעת ימי חג הסוכות הם כנגד שבעה ימים עליונים הם שהם כנגד חג"ת נהי"ם דו"א. **דְּכָל יוֹמִין וְשָׁנִין דְּעַלְמָא בְּהוּ תְלִיין** שכל הימים והשנים של העולם כל ששת אלפים שנה וכו' בהם בו"ק תלויים, **וְאֵינּוֹן רְמִיזִין בְּקָרָא** והם רמוזים בפסוק (דברי הימים א כט) **דְּלָדָּ יְהוָה הַגְּדוּלָּה וְגו', שִׁירוֹתָא דְּלְהוֹן חֶסֶד** וההתחלה שלהם הוא ספירת

אור הרשב"י

נמסרים בידה ובממשלתה לכן היא אשר מודעת ומראה הגזירות בעולם ולכן אין גזירות הדין ניכר אלא בהסתכלו' הצל לאור הלבנה עצמה. ועתה נבאר ישוב המאמרים חלוקים בס"ה כי במקום א' בפ' תרומה אומר שהצלם מסתלק מעל ראשו של אדם בליל הו"ר ובפ' ויהי אומר כי הצלם אינו מסתלק אלא ל' יום קודם מיתת האדם. אבל הענין הוא כי בליל הו"ר אז מסתלק להורות מה שננזר עליו כדי לתת רשות אל החיצונים לשלוט עליו ולהמיתו וע"י הסתלקות הצלם בעת ההיא כבר נמסר האדם בידם וכיון שנמסר בידם בעת הגזירה תו לא חיישי כלל. ועיין בפר' פקודי ד' רל"א עמוד א' שורה ג' ואז חוזר הצלם למקומו כי בלעדו אין האדם יכול להחיות ולהתקיים וכמ"ש אך בצלם יתהלך איש ויושב עמו עד ל' יום קודם לפרק מיתתו ואז חוזר ומסתלק לגמרי ואינו חוזר למקומו ובאותם ל' יום חיות האדם מתבטל ומתמעט הלוך והסור עד יום מותו ובוה צדקו ב' המאמרי' הנו':

בקונטריסי כי שמעתי באופן אחר ממורי ז"ל והוא כי בליל הו"ר שבו נעש' החות' או נכתבים הפתקים, וביום הו"ר שאז ניתנין בה ה"ג בסוד ה' בדי ערבה כמ"ש לקמן אז הוא מסירת הפתקי', וביום ח' עצרת נתנים בה ה"ג בבחי' זווג ממש והוא חותם בבחי' אחרת שהם גבורות שנותן לה ז"א בסוד זווג לכן נמשך זמן הדין עד יום ח' עצרת כנ"ל. ואמנם טעם ההסתכלות האדם אחר הצות בצילו לאור הלבנה דע כי כיון שהחותם נגמר להעשות בחצות הלילה א"כ אחר"כ נגמר הדין ולכן הסתכלו' הצל הוא אחר הצות לילה בכל שעה שיהיה מן הלילה וההסתכלות דוקא הוא לאור הלבנה ולא לאור הנר והטעם הוא כי הלבנה היא בסוד נוקבא דז"א הנקרא רחל אשר לא נגמר חותם המלכות שבה להעשות עד הצות הלילה ואז הוא זמן זריחתה ממש כנודע ואז היא עצמה יוצאת להאיר על הארץ ודנה את העולם ע"י החותם ההוא שכבר נגמר להנתן בה כנודע כי הגבורות הם הדינין השופטים בעולם ולכן כיון שהדינין

החדד דהיינו גדולה, וְסִיּוּמָא דְלְהוֹן מִמֶּנּוּ לְכָה, והסיום שלהם היא המלכות
 שהיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, ונקראת "אַחֲרֵי"ת הַיָּמִים". אֲשֶׁת־כַּח
 שְׂבִיעָא אַחֲרֵי ת נמצא שיום השביעי של הושענא רבה הוא אחרית הימים
 שהיא השכינה הקדושה [צו]. וְכֹד אֲתִיָּא הָאִי לִילִיָּא דְשְׁבִיעֵי, וכאשר
 באה זאת הלילה בשביעי שהוא הושענא רבה, אז הוא יכול אֲתִתְחִוֵי אִי
 אֲשֶׁת־לִימוֹ יוֹמוֹי בְּהָאִי אַחֲרֵי ת לראות אם נשלמו ימיו לשבעים שנה
 בזאת האחרית שהיא בחי' המלכות ביום הושענא רבה שהיא בחי' שביעי, וְאִי הָאִי
 צוֹלְמָא עֲלָאָה חַוֵּי עָלֶיהָ, והסימן הוא שאם זה הצל"ם העליון שהוא החדד
 העליון נראה על האדם סימן כי "חֶסֶד" אֵל" יתְהַדָּר עָלֶיהָ
 בְּדַבְּקֻדְמִיתָא וְלֹא מִסְתַּפֵּי מֵהָאִי דִינָא דְצַדִּיק חסד אל חוזר
 עליו כבראשונה ואינו צריך לפחד מזה הדין של צדק שהיא המלכות, שהוא ביום זה יום
 הושענא רבה שאז דנים את האדם והוא זמן החותם, וְאִי הִי בְּהַדִּיָּה
 בְּשִׁלְיָמוֹ, בְּחֶדְוֹתָא כי היא השכינה עימו בשלמות בשמחה, וְאִתְהַדְרַת
 לִיה אֲנַפִּין ומחזירה לו פנים ומאירה לו אור גדול. וּבְגִין כֶּךָ, ומשום כך,
 אֲזַהֵר לֹוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְאֲשֶׁת־זַבָּא
 מְדִינֹוֹי דְהָאִי צַדִּיק הוזהיר להם הקב"ה לעם ישראל להנצל מהדינים של זאת
 הצדק שהיא בחי' המלכות, וְלְחַפְּאָה סִכַּת שְׁלָמָא עָלֶיהָ
 וְלְמִיתָב בְּצִלָּא דְמַהֲמֹנֹתָא ולכסות באור של סוכת שלום עליהם

אור הרשב"י

[צו] ימי שנותינו בהם שבעים שנה, וידוע השותפים שלו, זוכה לגיל שבעים ויותר, ה'
 ששלשה שותפים הם באדם, אב ואם ויהודה יזכנו.
 יתברך ס"ת בה"ם, לרמוז אם האדם מכבד

ולישב בצל האמונה שהיא הבינה העליונה אימא עילאה. הָרָא הוּא דְכָתִיב
 זֶה הוּא שְׁכֵתוֹב (ויקרא כ"ג) בְּסֻפּוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים, לְאַכְלֵלָא
 לְהַאי דְרָגָא לְעֵילָא כְּדִי לְכַלּוֹל לְזֹאת מִדְרַגַּת הַמַּלְכוּת יוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּאִמָּא
 הָעֵלְיוֹנָה שֶׁהִיא הַבִּינָה וְלְאַוּסָפָא בִּיהַּ בְּרָכָה מִמִּיּוֹן עַלְאִין וְלַהוֹסִיף
 בַּהּ בְּמַלְכוּת בְּרַכָּה וּשְׁפַע מִהַמִּים הָעֵלְיוֹנִים שֶׁל אֲר"א עֵילָאִין, בְּגִין דְּהַאי יוֹמָא
 שְׁבִיעָאָה, אִיהוּ כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לְפִי שׁוּזָה הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁהוּא יוֹם
 הוֹשַׁעְנָא רַבָּא שֶׁהוּא בְּחַי' מַלְכוּת, אֲנִין מְקִיפִין לְהַאי מְזִבְחָא עַלְאָה
 בְּאַיְנוֹן תִּרְיִן לְמוֹדִים דְּאַיְנוֹן אֲנַחְנוּ מְסוּבְבִים לְזוּה הַמְזוּבַח הָעֵלְיוֹן שֶׁהִיא
 הַמַּלְכוּת בְּאוֹתָם שְׁנֵי לְמוֹדֵי ה' שֶׁהֵם נִצַּח וְהוֹד שֶׁהֵם שְׁנֵי עֲרֵבֵי נַחַל, וְעַבְדִּין
 בְּהַּ וְעוֹשִׂים בְּמַלְכוּת, מִצּוֹת נְסוּךְ הַפִּיּוֹם וְיִהְיֶה צַדִּיק בְּאַיְנוֹן
 שְׁתֵּין דְּאַיְנוֹן וְנוֹתֵן צַדִּיק שֶׁהוּא בְּחַי' הִיסוּד בְּאוֹתָם הַחֲלָלִים שֶׁתַּחַת הַמְזוּבַח שֶׁהֵם
 עוֹד מְשִׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, כִּלְאָ בְּרֹזָא דְּחֻכְמָתָא וְכֵן זֶה
 בְּסוּד הַחֻכְמָה, כִּי רֵאשִׁית הוּא בְּחַי' חֻכְמָה כַּמ"ש רֵאשִׁית חֻכְמָה.

וּלְבַתָּר וְאַח"כ (במדבר כ"ט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תִּהְיֶה לָכֶם,
 עֲבְדוּ כְּנִישְׁתָּא לְאַיְנוֹן שְׁבַע יוֹמִין עַלְאִין עֲשׂו
 עֲצַרְתָּ וְאַסִּיפָה לְכֹל אוֹתָם שְׁבַע יָמִים עֵלְיוֹנִים שֶׁהֵם חֲגַ"ת נְהִי"ם, כִּי יוֹם הַשְּׁבִיעִי הוּא
 מַלְכוּת שְׁבָה יֵשׁ דִּינִים וְהַקְב"ה דִּן אֶת הָעוֹלָם לַעֲשׂוֹת הַחֹתָם, וְעַבְדוּ יוֹמָא
 טָבָא וְעֲשׂו יוֹם טוֹב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַבִּינָה, בְּגִין דְּאַשְׁתַּזְבְּתוֹן
 מְדִינוֹי דְּהַהוּא יוֹמָא שְׁבִיעָאָה לְפִי שְׁנִצְלַתְם מִן הַדִּינִים שֶׁל אוֹתוֹ יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שֶׁהוּא בְּמַלְכוּת. בְּגִין כֵּן כְּתִיב לְפִי כֵךְ כְּתוּב עַל הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי שְׁפִי
 לְעֵיל שֶׁהוּא הַשְּׁבִיעִי, כֵּאֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּדַלְעִיל, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ

בְּדַמוֹתֵינוּ, לְקַבֵּל יוֹמָא תַנְיָנָא גְבוּרָה, חוֹלְקִיה דִּיצְחָק
 שְׁהוּא כִּנְגַד יוֹם הַשְּׁנַי בְּחַי' גְבוּרָה חִלְקוּ שֶׁל יִצְחָק. כְּדִין, אֵית לְבַר נָשׁ
 לְמִשְׁוֵי לְהֵאֵי דְמוֹתֵנוּ וְלֵאֲתֵדְמִי בְּעוֹבְדוֹי לְאִינוּן עֲלֵאִין
 לְכֵן יֵשׁ לְאָדָם לְהַשִּׁים וְלְהַשׁוּת עֲצֵמוּ לְזֹאת הַדְּמוּת וְלְהַדְּמוּת בְּמַעֲשֵׂיו לְאוֹתָם פְּרִצוּפִים
 עֲלִיוֹנִים. וְכָל דָּא לְמָה וְכָל זֶה לְמָה בְּגִין דְּקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
 יְהִיב בִּידֵי דְבַר נָשׁ לְפִי שְׁהַקְב"ה נִתַּן בִּידֵיו שֶׁל הָאָדָם אֶת הַכּוּחוֹת, דְּאֵי
 בְּעֵי בַר נָשׁ לְמִדְמִי גְרַמִּיה לְאִינוּן דְּלְעִילָא שְׁאֵם יִרְצֵה הָאָדָם
 לְדַמּוּת אֶת עֲצֵמוּ לְאוֹתָם כּוּחוֹת עֲלִיוֹנִים, אֲשֶׁתִּלִּים בְּהוּ וְלֹא מְסִתְפִי
 מְהֵאֵי מִדַּת דִּינָא עֲלָאָה יִכּוֹל הוּא לְהַשְׁתַּלֵּם בְּהֵם וְלֹא מִפְּחוּד מִזֹּאת מִדַּת
 הַדִּין הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא גְבוּרָה.

וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם, לְקַבֵּל דְּרָגָא דְנֶצֶחַ דְּאֲחִיד בִּיהַ
 מִשְׁהָ זֶה כִּנְגַד מִדְּרַגַּת הַנֶּצַח שְׁאֲחוּז בַּה מִשְׁה רַבְּנוּ. וּמִשְׁכ"כ "דַּגַּת
 הַיָּם", בְּהַהוּא דְרָגָא אֲתַבְרִיאוּ וַיְהִיב לֹזֵן סְתִימָא
 דְּסְתִימִין, חִילָא לְמִשְׁלֵט עֲלֵייהוּ בְּאוֹתָהּ מִדְּרַגָּה נִבְרָאוּ בְּנֵי אָדָם וְנִתַּן
 לְהֵם הַסְּתוּם מִכָּל הַסְּתוּמִים שֶׁהוּא עֲתִיק כַּח עֲלִיּוֹן לְהִיּוֹת שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, אֵי דְמִי
 בְּר נָשׁ לְעֲלֵאִין וּבִתְנֵאֵי אִם יִדְמָה הָאָדָם בְּמַעֲשֵׂים לְעֲלִיוֹנִים, וְאֵי לֹא
 דְמִי לְעֲלֵאִין, וְאִם ח"ו לֹא דוֹמָה הָאָדָם לְעֲלִיוֹנִים אִזּוּ יִרְדּוּ ח"ו מִלְּשׁוֹן
 יִרִידָה וְאִין פִּירוּשׁוֹ מִלְּשׁוֹן לְרִדּוֹת בְּהֵם. וְנוֹנֵי יִמָּא שְׁלֵטִין בְּהוּ בְּבִנֵי
 נְשָׂא וְדָגֵי הַיָּם שׁוֹלְטִים בְּהֵם בְּבִנֵי אָדָם, אִם ח"ו יִזְדַּמֵּן לוֹ לִילְךְ לִים, יִבּוֹאוּ דָגִים וְיִשְׁלְטוּ
 בּוּ וְיִזְיָקוּ אוֹתוֹ. וּבְגִין כֵּן, אֲזַהֲרֵת לֹזֵן אֲזַרִּיתָא
 דְּאֲתִיְהִיבַת עַל יְדֵי דְמִשְׁהָ וּלְפִי כֵךְ הִזְהִירָה אוֹתָנוּ הַתּוֹרָה שְׁנִיתְנָה ע"י

משה רבנו (דברים ל') וּבְחֵרֶת בְּחַיִּים ואין חיים אלא תורה כמ"ש כי הם חיינו

ואורך ימינו.

תָּא חַיִּי בא וראה, מוֹשֶׁה כִּד אֶתְרַמִּי לְיָמָא משה רבנו כאשר
השליכו אותו לים ליאור, לֹא שְׁלֹטוֹ עָלֶיהָ נוּנֵי יָמָא וְלֹא
אֶסְתָּפִי מִנֵּיהּוֹ לא שלטו עליו דגי הים ולא פחד מהם בְּגִין דְּאִיהוּ
הוּא זְמִין לְקַרְבָּא לְעִילָא וְלֹאֲתִדְבַקָא בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לפי שהוא היה מזומן ומוכן להתקרב למעלה לעליונים ולהדבק בקב"ה,
וּלְבַתָּר, כִּד אֶתְדַבֵּק, שְׁלִיט עַל נוּנֵי יָמָא ואח"כ כאשר ידבק
בקב"ה ישלוט על דגי הים. וְרַמּוֹ לְאַהֲרֹן אַחֵיו דִּימְחֵי ית יָמָא
וַיְמוֹתוּן נוּנֵי ומשה רבנו רמו לאהרן אחיו שיכה את הים וימותו הדגים, וְאִיהוּ
לָא עֲבִיד הֶכִּי והוא בעצמו לא עשה כן להכות את הים, בְּגִין דְּהֵיאִ
דְּרָגָא דִּילֵיהָ שְׁלִיט עָלֶיהּוֹ וַיְבִיָּה אֶתְבְּרִיאָו לפי שאותה
מדרגה שלו דהיינו נצח שולטת עליהם ובה נבראו במדרגת הנצח, דהיינו ביום החמישי.
לפי מה שאנחנו מונים כדלעיל וְלֹא בְּעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּימְחֵי
אִיהוּ, בְּגִין לְאֶתְהַפְּכָא לְהוּ לְאוֹיֵב ולא רצה הקב"ה שיכה אותם
הוא משה רבנו לפי שאם יכה אותם יתהפך עליהם לאויב. וְכִד בַּר נֶשׂ אֲזִיל
בְּאַרְחֵיו דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, פְּתִיב עָלֶיהָ וכאשר האדם הולך
בדרך הקב"ה נאמר עליו (ישעיה מ"ג) כִּי תַעֲבוֹר בַּמַּיִם אִיתְדָּ אֲנִי
וְגו' ולא יזיקו אותך, דְּהָא שהרי נאמר שהאדם רודה ומנהיג את הדגים כמ"ש
וַיְרִדוּ בְּרִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וכו', לְקַבֵּל דְּרָגָא
דְּשָׁמַיִם הוא כנגד מדרגת השמים שהיא בתפארת. דְּבְהָהוּא דְּרָגָא,

שְׁלִיט עֲלֵיהוּ, וְדָא תַפְאָרָת שְׂבֹאוֹתָהּ מִדְּרַגָּה שֶׁהִיא הַתַּפְאָרֶת שׁוֹלֵט
הָאָדָם עַל הָעוֹפוֹת וְזֶה מִדְּרַגַּת הַתַּפְאָרֶת, כִּי הָאָדָם הוּא מִיַּד הַתַּפְאָרֶת. וְאָף עַל
גַּב דְּבִדְרָגָא דְנִצְצָה אֶתְעֵבִידוּ כָּל נוּגֵי יִמָּא וְעוֹפֵי וְאֵע"פ
שֶׁבְּמִדְּרַגַּת וּבִסְפִירַת הַנִּצְחָה נַעֲשׂוּ דְגֵי הַיָּם וְכָל הָעוֹפוֹת, לָא כְּתִיב תַּפְּזֵן לֹא כְּתוּב
שֶׁם בְּנִצְחָה אֵלָא עוֹף פְּנָף, אֲבָל הַשְּׁתָא קָרִי לְהוּ אֲבָל עֵתָה קוֹרָא
לְהֵם עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּגִין דְּבֵר נֶשׁ לָא שְׁלִיט עֲלֵיהוּ אֵלָא
מִסְטָרָא דְשָׁמַיִם לְפִי שֶׁהָאָדָם לֹא יִכּוֹל לְשַׁלֹּט עֲלֵיהֶם עַל הָעוֹפוֹת אֲלָא אֵךְ וְרַק

מִצֵּד מִדְּרַגַּת הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיא בַתַּפְאָרֶת.

וּבְבִהְמָה, שְׁלִיט עֲלֵיהוּ בְרִזָּא דְהוּ"ד דְיִהִיב לִיה
סִיּוּעָא וּבְבִהְמָה שׁוֹלֵט הָאָדָם עֲלֵיהֶם עַל הַבְּהֵמוֹת בְּסוּד סְפִירַת
הַהוּד, שֶׁסְפִירָה זֶה נוֹתֵנֶת לוֹ סִיּוּעַ וְעוֹר, דְּהָא בְּהֵמָה יוֹמָא אֶתְבְּרִיאֵו
בְּעִירָן שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהוּא בְּהוּד נִבְרָאוּ הַבְּהֵמוֹת.

וּבְכָל הָאָרֶץ שְׁלִיט בְרִזָּא דְעָדִי"ק דְאֶקְרִי כ"ל וְכֵן בְּכָל
הָאָרֶץ שׁוֹלֵט הָאָדָם בְּסוּד צְדִיק שֶׁהוּא בְּחִי הַיְסוּד שֶׁנִּקְרָא כ"ל כִּי מִקְבַּל חֲמִשָּׁה
חֲסָדִים שְׂכַל אֶחָד כְּלוּל מִעֶשֶׂר הָרִי חֲמִישִׁים כִּמְנַן כֵּל, וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל
הָאָרֶץ אֲרַעָא עֲלָאָה וְהוּא הָאָדָם שׁוֹלֵט עַל הָאָרֶץ שֶׁהִיא אֲרַץ הָעֲלִיּוֹנָה בְּחִי
מַלְכוּת. הַכִּי נִמְי בְּרִזָּא לְתַתָּא, שְׁלִיט עַל אֲרַעָא תַתָּאָה
כִּמוֹ כֵּן הָאָדָם לְמַטָּה כִּאֵן שׁוֹלֵט עַל אֲרַץ הַתַּחְתּוֹנָה, יֵשׁ אֲרַץ עֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא בֵּינָה וְיֵשׁ
תַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא מַלְכוּת, בְּגִין דְּכּוֹלָא בִּיה לְפִי שְׂכּוֹלָם כֹּל הַסְפִירוֹת כְּלוּלִים
בּוֹ. וּבְכָל הָרִמָּשׁ הָרִזָּמִשׁ עַל הָאָרֶץ שְׁלִיט עֲלֵיהוּ בְּרִזָּא
נֶשׁ מִסְיּוּעָא דְאֶתִּיְהִיב לִיה מֵאָרֶץ הַחַיִּים מַלְכוּת

עֲלֵאָהּ. שולט עליהם האדם מסיוע שנותנים לו מארץ החיים שהיא המלכות העליונה.

(עד כאן מההשמטות)

פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן בְּפִקּוּדֵי אוֹרֵייתָא פתח רבי שמעון בר יוחאי לדרוש במצוות התורה וְאָמַר [וצו], **פִּקּוּדֵי אוֹרֵייתָא דִּיהַב קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל פְּלִהוּ בְּאוֹרֵייתָא בְּאַרְחָה פְּלִל פְּתִיבִי** מצוות התורה שנתן הקב"ה לעם ישראל כולם בתורה בדרך כללות כתובים ולא בפירוט, והוא כי במעשה בראשית כתובים הם בכללות ואח"כ חזר ושנאם בפרטות כל אחד ואחד במקומם.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, הָדָא הִיא פִּקּוּדָא קְדָמָא"ה **דְּכָלָא** זו היא המצוה הראשונה שהיא קודמת לכל המצוות. **וְאִקְרִי פִּקּוּדָא דָּא "יְרֵאת יְהוָה" דְּאִקְרִי רֵאשִׁית** ונקראת המצוה הזו יראת יהו"ה ספירת המלכות שנקראת ראשית מפני שהיא ראשית הספירות ממטה למעלה ובראשית אותיות ירא-בשת. **דְּכֵתִיב, כַּמ"ש (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יְרֵאת יְהוָה,** כלומר הפתח להכנס לספירת החכמה היא יראת ה' ממטה למעלה, וכן ע"י יראת שמים זוכה להכנס לחכמת התורה (משלי א) **יְרֵאת יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת** פי' יראת שמים היא הראשית והשער לעלות

אור הרשב"י

בנשמה ובנוף, את האור המופקד לאותה מצוה, וזה בחינת הפנים של המצוה. כי יש גם בחי' אהור של המצוה, וזה נקרא בלשון הרשב"י "עיתין", והוא נעשה ע"י ההכנה למצוה.

[וצו] המצוות נקראים פקודים: כי הוא מלשון פקדון, כי בכל מצוה מתרי"ג מצוות מופקד אור מיוחד כנגד אותה מצוה וא"כ יש תרי"ג אורות והוא מאיר כנגדו בתרי"ג אברים וגידיים של הנשמה וכן של הנוף. ונמצא, כאשר עושה אותה מצוה, ממשיך אל אותו אבר שכנגדו

לכחי' דעת שיבין את התורה. **בְּגִין דְּמַלְּה דָּא רֵאשִׁית אֶקְרִי לְפִי**
 שדבר זה של יר"ש שהיא בחי' המלכות נקראת ראשית, כי דרכה נכנסים ממטה למעלה
 לספירות העליונות ולחכמת התורה. **וְדָא אִיהִי תַרְעָא לְאַעְלָא גּוֹ**
מְהִימְנוּתָא וזו היא השער לעלות למדרגות עליונות תוך האמונה. **וְעַל**
פְּקוּדָא דָּא אֶתְקִיִּים כָּל עֲלָמָא ועל מצוה זו מתקיים ועומד העולם
 כולו, וז"ש בראשית בר"א, בשביל מצות היראה ברא אלהים את השמים ואת הארץ, וע"י
 היראה הם עומדים ומתקיימים, וזה סוד סוף מעשה במחשבה שהוא חכמה תחילה.

יְרֵאָה אֶתְפָּרֵשׁ לְתַלְתַּל סְטָרִין יראה נחלקת לשלשה אופנים. **תְּרִין**
מְנַיְיְהוּ לִית בְּהוּ עֵיקְרָא כְּדָקָא יְאוּת שנים מהם מסוגי
 היראה אין בהם עיקר ושורש ובכ"ז נחשבים ליראה אלא שאינה לשמה כמו שצריך,
וְחַד עֵיקְרָא דִּירְאָה והאחת היא עיקר ותכלית היראה כי בה בחר ה'. **אִית**
בְּרַ נִשׁ דְּדַחִיל מְקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּיִיחֹן בְּנוּהִי
וְלֹא יְמוּתוֹן יש אדם שירא מהקב"ה בשביל שיחיו בניו ולא ימותו כי יודע שיש
 בורא לעולם שממית ומחיה. **או דַּחִיל מְעוֹנְשָׁא דְגוֹפִיָּה או**
דְּמְמוֹנִיָּה או מפחד מעונש של גופו או עונש על ממונו. **וְעַל דָּא דַּחִיל**
לִיָּה תְּדִיר ועל זה, הוא ירא את הקב"ה תמיד, א"כ כל יראתו שלא יגיע לו
 ולמשפחתו צער ונזק בעוה"ז. **אֲשֶׁתִּכַּח יְרֵאָה דְּאִיהוּ דַּחִיל**
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שׁוּי לְעֶקְרָא נמצא היראה שהוא ירא את
 הקב"ה לא שם אותה לעיקר, אלא אך ורק ירא שלא יבא עליו איזה עונש. **אִית בְּרַ**
נִשׁ דְּדַחִיל מִן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּדַחִיל מְעוֹנְשָׁא
דַּחִיָּהוּ עֲלָמָא וְעוֹנְשָׁא דְּגִיְהֵנָם ויש אדם שמפחד מהקב"ה ולכן מקיים

מצוות בשביל שמפחד מעונש של אותו עולם ועונש של גהינם. **תִּירֵץ אֱלֵיךָ לְאוֹ עֵיקָרָא דִּירָאָה אֲנֹן וְשִׁרְשָׁא דִּילִיָּהּ** שנים אלו אין הם עיקר של יראת שמים ולא השורש שלה.

יְרֵאָה דֵּאִיהִי עֵיקָרָא סוג היראה שהיא העיקר ושורש שבה רוצה הקב"ה מהאדם כמ"ש, ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעימך כי אם ליראה את ה', **לְמַדְחַל בַּר נָשׁ לְמֵאֲרִיָּה** שיירא ויפחד האדם מהקב"ה **בְּגִין דֵּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט, עֵיקָרָא וְשִׁרְשָׁא דְכָל עֲלָמִין** לפי שהוא גדול ומרומם מעל כולם מצד החסד העליון ושולט ומושל מצד הגבורה והוא עיקר ושורש של כל העולמות מצד התפארת, כי עיקר כל העולמות תלוי ברצונו, והוא מחיה כל העולמות בכל רגע ורגע **וְכֵלָא קַמִּיהּ כְּלָא חֲשִׁיבִין** וכל הנבראים לפניו כלא חשובים לכולם וכאין. **כְּמָה דְאַתְמָר** כמו שנאמר (דניאל ד) **וְכָל דִּיִּירִי אֲרַעָא כְּלָא חֲשִׁיבִין** וכל הדרים על הארץ כלא חשובים וכרצונו עושה בכל העולמות. **וְלִשְׁוֹאָה רְעוּתִיהּ בְּהוּא אֲתֵר דֵּאֲקָרִי יְרֵאָה** ולשים רצונו ומחשבתו כל היום במקום שנקרא יראה שהיא המלכות, ואז כל היום תהיה השכינה עליו ויהיה מרכבה לשכינה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וַיֵּי אֵי אֵימָא וַיֵּי אֵי לָא אֵימָא אוי אם אומר אוי אם לא אומר, בכל אופן יש לי בעיה. **אֵי אֵימָא** אם אומר, **יְנַדְעוֹן חֲשִׁיבִין הֵיךְ יַפְלְחוֹן לְמֵאֲרִיָּהוֹן** ידעו הרשעים איך יעבדו את אדונם, ולא יוכלו לתרץ עצמם שלא ידעו, ועוד כי אם ישמעו זה המקטרגים, יקטרגו על עם ישראל. הנה עדיין אין להם יראת שמים ועוד אפשר להסביר, כי אם יראו הרשעים את ב' היראות הקודמות שהם יראה מצד הקלי' והעיקר היא יראת הרוממות

וירצו להגיע ישר ליראת הרוממות ולא יוכלו, נמצאתי מפסיד מאותם אנשים גם יראת העונש. **אִי לֹא אֵימָא** אם לא אומר, **יֵאבְדוּן חֲבֵרֵיִיא מְלָה דָא** **בְּאַתְר דִּירָאָה קְדִישָא שְׂרִי** יאבדו החברים דבר זה לדעת מה היא יראת הרוממות, והוא כי במקום שיראה קדושה שהיא מלכות דאצילות והיא השער לעלות במסילה העולה בית אל שורה, **מְלַרְע אֵית יִרְאָה רְעָה** מבחוץ תחתיה יש יראה שהם הקליפות שמיסרות את האדם, **דְּלָקִי וּמְחִי וּמְקַטְרַג** שמלקים ומכים ומקטרגים על האדם לפני הקב"ה כדי ליסרו, **וְאִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חַיִּיבִיא** והיא הקליפה הזאת היא הרצועה להלקות את הרשעים. **וּמָאן דְּדַחֵיל בְּגִין עוֹנֵשׁ דְּמְלָקִיוּתָא וְקַטְרוּנָא כְּמָה דְאַתְמוֹר** ומי שמפחד מהקב"ה רק בשביל שלא יקבל עונש של מלקויות ומכות וקטרוגים כמו שלמדנו, ואינו משתדל להגיע ולזכות ליראת הרוממות **לֹא שְׂרִיא עֲלִיהִי הֵהִיא יִרְאָת יְהוָה דְּאִיקְרִי יִרְאָת יְהוָה לְחַיִּים** לא שורה וחלה עליו אותה יראת ה' שהיא השכינה הקדושה שנקראת יראת ה' המביאה לחיים. **יֵאלָא מָאן שְׂרִיא עֲלִיהִי הֵהִיא יִרְאָה רְעָה** מי שורה עליו אותה הנקראת יראה רעה מצד הקליפות והחיצוניים, **וְאִשְׁתַּכַּח דְּשְׂרִיא עֲלִיהִי הֵהִיא רְצוּעָה יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאָת יְהוָה** ונמצא ששורה עליו אותה רצועה שהיא יראה רעה שהיא מלכות דקלי' ולא יראת ה' שהיא מלכות דקדושה.

וּבְגִין כֵּן ובשביל זה **אַתְר דְּאִיקְרִי יִרְאָת יְהוָה** מקום שנקרא יראת ה' שהיא מלכות דקדושה, **רֵאשִׁית דְּעַת אִיקְרִי** נקרא ראשית דעת, ואז לא שולטים בו הקליפות, ויכול להכנס במעלות התורה, כי היא הראשית

להכנס משם לכל מדרגות הקדושה. **וְעַל דָּא, אַתְּפְּלִיל הַכָּא פְּקוּדָא**
דָּא ועל זה שהעיקר הוא יראת ה' שהיא השכינה הקדושה נכללת כאן בתחילת התורה
במילת בראשית מצוה זו. **וְדָא עֶקְרָא וְיִסוּדָא לְכָל שְׂאֵר פְּקוּדֵינָן**
דְּאֹרֵייתָא וזו יראת הרוממות, היא עיקר ויסוד לכל המצוות שבתורה, שרק אם
הוא ירא את ה' מאהבה יעשה כל המצוות ולא יתרשל בהם. **מָאן דְּנָטִיר**
יְרָאָה, נָטִיר כְּלָא (דָּא) מי ששומר יראת שמים שומר כל המצוות. **לָא**
נָטִיר יְרָאָה, לָא נָטִיר פְּקוּדֵי אֹרֵייתָא ואם לא שומר יראת
שמים לא שומר מצוות התורה, כי כל מעשיו ע"מ לקבל פרס, **דִּהָא דָּא תַרְעָא**
דְּכְלָא שהרי זה היר"ש שהיא מלכות דאצילות, היא השער להכנס לכל מצוות
התורה. **וּבְגִין כַּךְ כְּתִיב** ובשביל זה כתוב **"בְּרֵאשִׁית" דְּאִיהִי**
יְרָאָה "בראשית" שהיא יראה שבזכות יראת שמים, **בְּרָא אֱלֹהִים אֶת**
הַשָּׁמַיִם [צח] **וְאֶת הָאָרֶץ, דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא, עֵבֵר עַל**
פְּקוּדֵי דְּאֹרֵייתָא שמי שעובר על זה, על יראת שמים עובר על כל מצוות
התורה, כי תכלית הבריאה היא לתקן עולם במלכות שד"י, וקיום המצוות ויר"ש היא
השער להכנס לכל מצוות התורה. **וְעוֹנְשָׁא דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא** ועונש
של מי שעובר על מצוות יראת שמים, **הָאִי רְצוּעָה רְעָה אֱלֹקֵי לִיהִי** זו
הרצועה רעה מלקה אותו, שהם הקליפות ששולטות על החוטה. **וְהֵינְנוּ, וְהָאָרֶץ**
הִיְתָה תְהוֹ וּבְהוֹ וְחֶשֶׁד עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים.

[צח] בדבר ה' שמים נעשו בדב"ר ר"ת במידת דין ובמידת רחמים, שמים שהם מאש ומים דין ורחמים נעשו.

הָא אֱלִין אַרְבַּע עוֹנָשִׁין לְאַעְנָשָׁא בְּהוֹן תְּחִיבִיא [טז] הרי

אלו שהם ארבע קליפות להענש בהם את הרשעים בארבע מיתות בית דין.

תְּהוּ דָא זֵה חֲנֹק, דְּכִתִּיב, (ישעיה לד) קו תְּהוּ חָבֵל מְדָה

הרי תוהו הוא "קו" שהוא חבל דהיינו לחנוק בו המחויבים בחנק. ומביא ראיה

מזכריה ב' שהלך למדוד את ירושלים ב"קו" שהוא חבל. בְּהוּ דָא סְקִילָה,

בוהו זה סקילה שהגמרא אומרת בחגיגה דף י"ב, "בוהו" אבנים המפולמות, אֲבָנִין

דְּמִשׁוּקְעִין גּוֹ תְּהוּמָא רַבָּא לְעוֹנָשָׁא דְּתְּחִיבִיא שהם אבנים

המשוקעות בתוך התהום הגדול להעניש את הרשעים לסקול את המחויבים סקילה.

וְחֲשָׁךְ דָּא שְׂרִיפָה וְחוּשָׁךְ זֵה עוֹנֵשׁ שֶׁל שְׂרִיפָה, דְּכִתִּיב, שכתוב (דברים

ה) וַיְהִי כִּשְׁמֹעְכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֲשָׁךְ (דברים ד) ועוד כתוב

שֶׁם וַתִּהְיֶה בּוֹעֵר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשָׁךְ כּו' וכתב "אור

החמה", מכיון שההר כולו היה בוער באש, והדברים היו נשמעים מתוך החושך שבהר,

א"כ חושך ואש דבר אחד הם. וְדָא אִשָּׁא תְּקִיפָא דְּעַל רִישִׁיהוֹן

אור הרשב"י

המלכות עם ש' הרי שס"ה. ומיתת חנק אינה מוזכרת בתורה רק בתורה שבע"פ לפי שהיא במדה רביעית שהיא תשבע"פ, לכן מיתת חנק מרומזת באות ו' שהיא השעות וכן בפסוק הנ"ל אדנ"י שמעה וכו' גם שם חנק מרומז באות ו'. מתוך יהל אור להגר"א.

וביודוי של ק"ש על המיטה אומר כך: אם נתחייבתי סקילה הרי אני מקבל עלי סקילה והריני כאילו נסקלתי ע"י האות א' של השם אדנ"י. ואם נתחייבתי שריפה הריני כאילו נשרפתי ע"י האות ד' של השם אדנ"י. ואם

[טז] ד' מיתות בי"ד הנזכרות הן כנגד ד' אותיות אדנ"י שהוא ענין המלכות ובה בי"ד צדק ובה שס"ה ל"ת כנגד שס"ה ימות השנה וליתר דיוק יש להוסיף עליהם עוד ו' שעות א"כ הוא שסד"ו והם ר"ת סקילה שריפה הרג וחנק. כמו"כ סימן בפסוק אדנ"י ש"מעה אדנ"י ס"לחה אדנ"י ה"קשיבה ו"עשה ואל תאחר ר"ת שריפה, סקילה, הרג וחנק כי הכל בשם הזה. והענין בסוד שבת היא ענין המלכות המתחברת בתלת אבהן שהרי היראה כלולה באברהם יצחק ויעקב כנ"ל והם ש' כידוע. נצרך ס"ה הוא נמטריא אדנ"י הוא

דְּחִיבֵיָא שְׂרִי לְאוּקְדָא לֹזן וזו, כלומר כאשר החושך והאש יחד זה נקרא אש חזקה שכבר בוערת מעל ראשם של הרשעים ומתחילה לשרוף אותם. **וְרוּחַ דָּא** זה הַרְגַּב בְּסִיפֵיהּ כי ההורג את חבריו בביתא דשישא במקום שאין רוח, יכול לחזור ולהתרפאות, משא"כ במקום שהרוח נושבת, בודאי לא יחיה. וא"כ הרוח היא ההורגת. **רוּחַ סְעָרָה חֲרַבָא מְשַׁנְנָא הִיא מְלַהֲטָא בֵּיהּ רוּחַ סְעָרָה** הוא מלאך המות שיש לו חרב חדה ומשוננת, ואז הרוח היא מלהטת בו סביב סביב, נמצא הרוח הורגת אותו. **כְּמָא דְאַתְּ אָמַר**, כמו שנאמר (בראשית ג) **וְאֵת לַהֲטֵי הַחֶרֶב הַמֹּתֶהֶפֶכֶת, וְאֶקְרִי רוּחַ** ונקרא רוח שהוא הממית בחרב. **הֵאֵי עֹנְשָׁא לְמָאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא** זה העונש למי שעובר על מצוות לא תעשה שבתורה. **וּכְתִיב לְבַתֵּר יִרְאֶה, "יְרֵאֵשִׁית"**, דְּאִיהִי כָלְלָא דְכָלְלָא וכתוב לאחר מצוות יראת שמים "ראשית" שהיא כלל של כל התורה וכל העונש הזה של ד' מיתות ב"ד ינצל ממנו האדם רק ע"י יראת שמים. **מִכָּאן וְהִלְאָה שְׂאֵר פְּקוּדֵין דְּאוֹרֵייתָא** מכאן ולהלאה נפרש שאר מצוות התורה.

פְּקוּדָא תְּנִינָא מצוה השניה הרמוזה כאן בבראשית **דָּא אִיהִי פְּקוּדָא דְּפְקוּדָא דִּירְאָה אֶתְאַחֲדַת בְּהַ**, זו היא מצוה של אהבה להקב"ה שמצות יראת שמים כלולה ואחוזה בה כי מאחר שאוהב את הקב"ה, מתיירא ממנו **וְלֹא נִפְקָא מִינָהּ לְעֵלְמִין, וְאִיהִי אֶהֱבָה** ולא יוצאת ונפרדת ממנו לעולמים והיא אהבה, **לְמַרְחֵם בַּר נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים** לאהוב האדם להקב"ה אהבה שלימה כמ"ש ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. **וּמָאן אִיהוּ רְחִימוּ שְׁלִים. דָּא**

אֱהָבָה רַבָּה ומה היא אהבה שלימה, כלומר באיזה ספירה נרמזה "אהבה", כי למדנו שיראה היא במלכות א"כ אהבה באיזה ספירה היא זה אהבה גדולה שהיא בחסד כמ"ש אהבת עולם אהבתיך ע"כ משכתיך חסד **דְּכַתִּיב**, כמ"ש אצל אברהם אבינו (בראשית יז) **הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים שְׁלִים בְּרַחֲמוֹתַי** שפירושו שלם במידת אהבה, וידוע שאברהם אבינו מושרש בחסד. **וְדָא הוּא דְּכַתִּיב** וזה הוא שכתוב **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר** ואור הוא חסד, ומפרש **דָּא רַחֲמוֹ שְׁלִימוֹתָא דְּאֶקְרִי אֱהָבָה רַבָּה** זה אהבה שלימה ותמימה שנקראת אהבה רבה שהיא בחסד. **וְהִכָּא אִיהוּ פְּקוּדָא לְמַרְחָם בְּר נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה פְּדָקָא יְאוּת** [ק] וכאן היא המצוה לאהוב האדם להקב"ה כראוי.

אִמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֵאבִי, אָבֵא, רַחֲמוֹתָא בְּשְׁלִימוֹ אֲנָא שְׁמַעְנָא בִּיהַ בענין אהבה בשלימות אני שמעתי בה. אִמַר לִיהַ אִימָא בְּרִי קָמִי דְּרַבִּי פִּינְחָס דְּהָא אִיהוּ בְּהַאי דְּרַגְנָא קָאִים אמר לו רשב"י תאמר בני הפירוש לפני שהרי רבי פנחס בוז המדרגה של אהבה רבה עומד. **אִמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֱהָבָה רַבָּה, הֵיִינוּ אֱהָבָה**

אור הרשב"י

ופעמים שסובל ממאורעות קשים בחינת הגבורות דשמאל. ועל אותו אדם לקבל באהבה שני המצבים הללו בהשואה אחת כמ"ש, מברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, כי מקבל את כל הקורה אותו ברצון כי כך רצה הקב"ה. וכאשר מתנהג כך, כולל עצמו מחסד ומגבורה, ימין ושמאל, ואז מתנהג בבחינת הת"ת, והוא האדם השלם.

נתחייבתי הרג הריני כאילו נהרנתי ע"י האות נ" של השם אדנ"י. ואם נתחייבתי חנק הריני כאילו נחנקתי ע"י האות י" של השם אדנ"י. [ק] אהבה בשלימו, כמו שהת"ת דו"א הוא בחינת גוף האמצעי בין שתי המדות חסד מימין ונגבורה משמאל ות"ת קו האמצעי כלול משניהם, כך כל בר ישראל, לפעמים כשעוברים עליו מאורעות שהם בחינת חסדים טובים מימין,

שְׁלִימָתָא בְּשְׁלִימוֹ דְתַרְיִן סְטְרִין אהבה שלימה בשלימות של שתי
 צדדים כי אוהב את הקב"ה בין שמתנהג עימו במידת החסד והרחמים ובין ח"ו כאשר
 מתנהג עימו במידת הדין, וְאִי לָא אֶתְכַלִּיל בְּתַרְיִן סְטְרִין לָאו
 (דף יב ע"א) אִיהוּ אֶהְבָּה כְּדָקָא יָאוּת בְּשְׁלִימוֹ ואם לא נכללת
 אותה אהבה בשני צדדים אלא רק אם הקב"ה מיטיב עימו אוהבו ואם ח"ו הפוך אז אינו
 אוהב אז אין שם אהבה כראוי בשלימות.

וְעַל דָּא תְּנִינָן זֶה לַמְדִּנָּה, בְּתַרְיִן סְטְרִין אֶתְפָּרֵשׁ אֶהְבָּה
 רְחִימוֹ דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשֵׁנֵי אופנים מתפרשת אהבה שהיא
 אהבת הקב"ה. אִית מָאן דְרְחִים לִיה מְגוֹ דְאִית לִיה
 עוֹתְרָא, אֹרְכָא דְיוֹמִין, בְּנִין סְחֲרִינְיָה, שְׁלִיט עַל
 שְׁנָאוֹי, אֲרַחֲוֵי מְתַתְקֵנָן לִיה וּמְגוֹ כְּדִ רְחִים לִיה יֵשׁ מִי
 שאוהב את הקב"ה מתוך שיש לו עושר ואריכות ימים בניו סביביו ושולט על שונאיו וכל
 דרכיו מתוקנים לו, ומתוך כך אוהב את הקב"ה וְאִי לְהָאֵי יְהֵא בְּהַפּוּכָא
 וְיִהְיֶה עֲלֵיהָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלִגּוּלָא דְדִינָא קְשִׁיָּא
 ואם ח"ו לזה האדם יהיה לו בהיפך ויחזור עליו הקב"ה את גלגל הדין הקשה, יְהֵא
 שְׁנֵיָּא לִיה וְלֹא יִרְחַם לִיה פְּלֵל יהיה שונא לו להקב"ה ולא יאהב
 אותו כלל ועיקר. וּבְגִין כְּדִ, רְחִימוֹ דָּא לָאו אִיהוּ אֶהְבָּה
 דְאִית לִיה עֲקָרָא ולפי כך אהבה זו אינה אהבה שיש לה עיקר ושורש.

רְחִימוֹ דְאֶקְרִי שְׁלִים אהבה שנקראת שלימה וחשובה, הַהוּא דְהוּי
 בְּתַרְיִן סְטְרִין אם אהבה ההיא יש לה שני צדדים, בֵּין

בְּדִינָא בֵּין בְּטִיבוֹ. [קא] בין אם מתנהגים עימו מן השמים בדינים וגבורות ועונשים ובין אם מתנהגים עימו בחסד וְתִקְוֵנָא דְאַרְחֵי דְרַחֲמִים לִיהּ לְמַאֲרִייהּ כְּמַה דְתַנִּינֵן וזה הוא התיקון והדרך לאדם שרוצה לאהוב את הקב"ה בכל ליבו ונפשו כמו שלמדנו על הפסוק בכל מאדך, אַפְלוּ הוּא נְטִיל נְשַׁמְתָּךְ מִינָךְ. דָּא אִיהוּ רַחֲמֵי שְׁלִימֵ דְהוּי בְתַרִּין סְטָרִין אפילו נוטל ולוקח את נשמתך ממך זו היא אהבה שלימה שהיא בשני צדדים. וְעַל דָּא אִזְרַח דְמַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית ועל זה אור של מעשה בראשית שהוא חסד הגדול שהיה אור מסוף העולם ועד סופו, נֶפֶק וּלְבַתֵּר אַגְנִיז יצא והאיר שלשים ושש שעות ואח"כ גנזו הי"ת. כִּד אַגְנִיז, נֶפֶק דִּינָא קְשִׁיָּא וכאשר נגנז אור החסד יצא אור דין קשה שהוא בחי' גבורה יראה, וְאַתְּכִלִּילוּ תַרִּין סְטָרִין כְּחַדָּא לְמַהוּי שְׁלִימוֹ ונכללו שני צדדים של החסד והדין כאחד להיות בשלימות, שאם מתנהגים עימו מלמעלה במידת הגבורה יהיה שמח כאילו מתנהגים עימו בחסד גדול, דָּא אַהֲבָה כְּדָקָא יְאוּת זו היא אהבה להקב"ה כמו שצריך להיות.

נְטִלִייהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְנִשְׁקִייהּ לקח אותו רשב"י ונשקו, כי כל נשיקה היא בחי' אהבה מב' סיטרין. אַתָּא רַבִּי פִּינְחָס וְנִשְׁקִייהּ וּבִרְכִייהּ וְאָמַר, בּוֹדְאִי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁדַרְנִי הַכָּא

אור הרשב"י

והוא מספר ואהבת לרעך כמוך אני ה' שוה בשוה. אע"פ שיש לך ממנו יסורים, תמשיך אהבה אליו כי תדע שאני ה'. ובוה תבין כל לשון הזוהר בענין נפלא. זוהר חי.

[קא] לכך אמר, עצה היעוצה אל האדם: ואהבת את ה' אלהיך, שהוא בחינת דין לקבלו בשמחה ולקשרו באהבת ה' יתברך שהוא הנשמה וחיות כל העולמות וכל היחודים ע"י ואהבת גי'מ ב"פ אור אחד לנשמה ואחד להגוף את יהו"ה אלהיך,

בא רבי פנחס בן יאיר ונשקו ג"כ וברכו ואמר בודאי הקב"ה שלח אותי לכאן לשמוע סודות
 מפי נכדי. **דָּא הוּא נְהִירוּ דְקִיק דְאָמְרוּ לִי דְאֵתְכִלִּיל**
בְּבִיתָאִי וזה הוא האור הדק שאמר רב רחומאי על כסף ימא דגנוסר שנכלל בביתי
 וּלְבַתֵּר נְהִיר כָּל עֲלָמָא ואח"כ יצא האור שלו ויאיר את כל העולם כולו.
אָמַר הוּסִיף וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי לָא אִיעֲטְרִיד לְאֵתְנִשִּׁי
יִרְאָה בְּכָל פְּקוּדֵין ודאי לא צריך לשכוח מצות יר"ש בכל קיום המצוות כי
 היא במלכות, והיא המדרגה הראשונה והפתח הראשון להכנס אל מדרגות הקדושה,
כָּל שְׂכֵן בְּפְקוּדָא דָּא אִיעֲטְרִיד יִרְאָה לְאֵתְדַבְּקָא בְּהָאִי
 כל שכן במצוה זו של אהבה צריך לדבק ולחבר יראה בזאת מצות אהבה. **הֵיךְ**
אֵתְדַבְּקָא. איך מתדבקת היראה עם האהבה ביחד ומסביר, **אֶהְבָּה אִיהִי**
בְּסִטְרָא חַד טַב כְּמָה דְאֵתְמַר אהבה יש בה צד אחד טוב כמו
 שלמדנו, **דִּי־הֵב עוֹתֵרָא וְטַב, אֹרְפָא דְחַיִּי, בְּנִי, מְזוּנִי** שהרי
 הקב"ה נותן לו עושר וטובה וברכה אורך חיים בנים מזונות, שמראים על החסד והטוב,
 ואז הוא אוהב את הקב"ה ולא רק מצד שהיטיב עימו אלא ממש לש"ש, ובכל זאת
כְּדִין, אִיעֲטְרִיד לְאֵתְעָרָא יִרְאָה וּלְמַדְחַל דְּלָא יְגֵרוּם
חֹזְבָא ואז כשרואה הרבה טוב צריך לעורר עצמו ליראה מהי"ת ולפחד שלא יגרום
 החטא. **וְעַל דָּא כְּתִיב,** זה כתוב (משלי כח) **אֲשֶׁרִי אָדָם מְפָחַד**
תְּמִיד שלא יחטא מרוב טובה, **בְּגִין דְּהָא כָּלִיל יִרְאָה**
בְּאֶהְבָּה, לפי שהרי כלולה מידת היראה במידת האהבה ומחמת שאוהבו מאד,

מפחד שלא יכעיס את הקב"ה **יִרְאָה אֶהְבָּה**

ועוד אמר ר"א

וְהָכִי אֶצְטְרִיךְ בְּסִטְרָא אַחְרָא דְדִינָא קְשִׁיָּא לְאַתְעָרָא

בִּיָּה יִרְאָה וכך צריך כאשר ח"ו הקב"ה מתנהג עם האדם בצד אחר לא

בחסד אלא בדין קשה והאדם סובל, אז צריך לעורר בו עצמו יר"ש ויצדיק עליו הדין

ויחזור בתשובה, וזה שממשיך לאמר, **בְּדַ חָמִי דְדִינָא קְשִׁיָּא שְׂרִיָּא**

עֲלוֹי כאשר רואה שהדין הקשה שורה וחל עליו, **בְּדִין יִתְעַר יִרְאָה**

וַיִּדְחַל לְמֵאֲרִיָּה בְּדָקָא יְאוּת וְלֹא יִקְשָׁה לְבִיָּה אז צריך

שיתעורר ליראה ויפחד מהקב"ה כראוי ולא יקשה ליבו כאשר רואה שיסורים באים עליו.

וְעַל דָּא כְּתִיב, ועל זה כתוב (משלי כח) **וּמִקְשָׁה לְבוֹ יִפּוֹל**

בְּרָעָה. פי' **בְּהוּא סִטְרָא אַחְרָא דְאַקְרִי רָעָה** אם מקשה לבו

יפול באותו צד אחר שנקרא רע וח"ו ייענש, **אַשְׁתַּכַּח יִרְאָה דְאַתְאַחַדַּת**

בְּתַרִּין סִטְרִין וְאַתְכִּלִּילַת מְנִיָּהוּ נמצאת יראה מתאחדת ומתחברת

בשני צדדים ונכללת מהם בסוד שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, כי המלכות היא

באמצע שנכללת בחסד וגבורה, **וְדָא אִיָּהּ אַהֲבָה שְׁלִימָתָא בְּדָקָא**

יְאוּת וזו היא אהבה שלימה כראוי.

פְּקוּדָא תְּלִיתָאָה מצוה השלישית היא **לְמַנְדַּע דְּאִית אֱלֹהָא**

רְבִרְבָּא וְשִׁלִּיט בְּעֵלְמָא לדעת שיש אלו"ה גדול ושולט

בעולם והוא הא"ס ב"ה המנהיג את העולם כולו ע"י התלבשו בו"ק דז"א, **וְלִיִּיחְדָּא**

לִיָּה בְּכָל יוֹמָא וצריך ליחד את הקב"ה בכל יום ויום בפסוק שמע ישראל כי

ששת ימי בראשית הם ו"ק חג"ת נה"י וכל יום כולל כולם, **יְחוּדָא בְּדָקָא יְאוּת**

בְּאַנּוּן שִׁית סִטְרִין עֲלָאִין ביחוד כראוי באותם שש קצוות עליונים חג"ת

נה"י דז"א שהוא למעלה מו"ק דמלכות, **וְלְמַעַבְד לֹון יְחוּדָא חָדָא**

בְּשִׁית תִּבְיָן דְּשָׁמַע יִשְׂרָאֵל ולעשות להם יחוד אחד בשש תיבות של פסוק שמע ישראל שיש בהם יחוד שמו ועול מלכות שמים, **וּלְכוּנָא רְעוּתָא לְעִילָא בְּהַדְרִייהוּ** וצריך לכיין להמשיך הג"ר מלמעלה שהוא הרצון העליון עם הו"ק ביחד כי ברעותא הוא המלכות ה' אחרינא דהוי"ה ולכן בשמע ישראל צריך ליחד את זו"ן. **וְעַל דָּא אֶחָד אֶצְטְרִיךְ לְאַרְכָּא לִיָּה בְּשִׁית תִּבְיָן** (נ"א בְּשִׁית) ועל כן בתיבת אחד צריך להאריך בה באות ד' דאחד הרומזת למלכות כשיעור שש תיבות כדי להמליך את הקב"ה בד' רוחות העולם ומעלה ומטה כנגד ו"ק דז"א. **וְדָא הוּא דְכְתִיב** וזה שאמרנו היחוד בתיבת אח"ד א"ח שהוא ז"א עם ד' שהיא המלכות הוא מש"כ **יְקוּוּ הַפִּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד**. פי' **יְתַפְנְשׁוּן דְרַגְיָן דְתַחַת שָׁמַיָא** יתאספו המדרגות שמתחת השמים שהם המוחין דז"א שבאים מאימא מהתפארת שלה ולמטה, ותפארת דאימא נקראת שמים, ותחת השמים הוא הו"ק שהוא ז"א, **לְאַתְאֶחָדָא בִּיָּה לְמַהוּי בְּשִׁלְיָמוֹ לְשִׁית סְטְרִין כְּדָקָא יְאוּת** (יְרָאָה) להתאחד בא"ס ב"ה ולהתקשר בו להיות בשלימות ותיקון לששה קצוות שלו כראוי כי ו"ק דז"א הם מנהיגים את העולם ע"י אור א"ס ב"ה המתלבש בהם. **וְעַם כָּל דָּא בְּהָהוּא יְחוּדָא אֶצְטְרִיךְ לְקַשְׁרָא בִּיָּה יְרָאָה דְאֶצְטְרִיךְ לְאַרְכָּא בְּדָלָת דְאֶחָד**. ועם כל זה שעיקר המוחין ממשיכים במילת אחד לז"א בזה היחוד דק"ש צריך לקשר בו את בחינת היראה שהיא בחי' המלכות הנוק' דז"א שצריך להאריך בדלת של אחד שדל"ת זו מורה על הנוק' שהיא דלה ועניה וז"ש **דְּדָלָת דְאֶחָד גְּדוּלָּה** וצריך לכותבה גדולה כנגד ד' אלפיי"ן והיא מורה ג"כ על לאה. **וְהֵינְנוּ דְכְתִיב** וזה שכתוב **וְתִרְאָה הַיְבֻשָּׁה שְׂפִי דְתַתְּחִיזי**

וְתִתְקַשֵּׁר דְלִ"ת דְּאִיהוּ יִבְשָׁה בְּהוּא יְחֻדָּא שְׂתֵּרָא

וְתִתְקַשֵּׁר אוֹת דְּלִ"ת שֶׁהִיא לֹא וְרַחַל שֶׁהִיא בְּחִי' יִבְשָׁה שֶׁאֵין לָהֶם מוֹחִין בְּאוֹתוֹ יְחֻד, וְאִז

ע"י היחוד יקבלו מוחין

וּלְבַתֵּר דְּאִתְקַשֵּׁר תַּפְּן לְעֵילָא וְלֵאחֵר שְׁנֵתְקַשְׂרָה הַמְּלָכוֹת שֶׁם לְמַעְלָה

עם ז"א בד' דאחד, אִיצְטְרִיךְ לְקַשְׂרָא לָהּ לְתַתָּא

בְּאִכְלוּסְהָא, צְרִיךְ לְקַשֵּׁר אוֹתָהּ וְלַחֲבַר אוֹתָהּ לְמַטָּה בְּעוֹלְמוֹת בִּי"ע בְּחֵילוּתֵיהּ,

וּמַחֲלֶקֶת לָהֶם מִהַשְׁפַּע שְׁקִיבֵלָה מִז"א וְהַחֲלוּקָה שֶׁלָּה נַעֲשִׂית בְּשִׂית סְטָרִין

אַחֲרֵינִין דְּלְתַתָּא בְּשִׁשָּׁה קְצוּוֹת אַחֲרִים שֶׁלְמַטָּה בְּמַלְכוּת, שֶׁהוּא בְּרוּךְ שֵׁם

כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דְּאִית בֵּיהּ שִׂית תַּבִּין

אַחֲרֵינִין דְּיְחֻדָּא שִׁישׁ בּו שֶׁשׁ תִּיבוֹת אַחֲרוֹת שֶׁל יְחֻד הַתַּחְתּוֹן. בְּרִין מַה

דְּהוּת יִבְשָׁה וְאִז מַה שֶׁהִיתָה הַמְּלָכוֹת בְּבַחִי' יִבְשָׁה דְלָה וְעֵנִיָּה וְאִינָה יִכּוּלָה

לְהַשְׁפִּיעַ, אִתְעַבִּידַת אֶרֶץ לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין וְלִנְטָעָא

אֵילָנִין עֵתָה נַעֲשִׂית אֶרֶץ מִלְשׁוֹן רְצוֹן כִּי עֵתָה יִכּוּלָה לַעֲשׂוֹת פִּירוֹת שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת

הַצְּדִיקִים וְלִנְטוּעַ אֵילָנוֹת שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת הַמַּלְאָכִים. וְכֵן הֵם הַהוּא רוּחָא דְשַׁבַּק בַּהּ בַּעֲלָה.

וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וְזֶה מִשׁ"כ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְיִבְשָׁה אֶרֶץ קְרָא

לְיִבְשָׁה אֶרֶץ מִלְשׁוֹן רִיצוּי שֶׁתִּתְרַצֵּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַקַּב"ה, וְכֵל זֶה בְּכַח בְּהוּא

יְחֻדָּא דְלְתַתָּא אֶרְעָא רְעוּנָא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת אוֹתוֹ יְחֻד

שֶׁלְמַטָּה בְּבוּרְךְ שֶׁם כְּבוֹד, וְעִי"ז נִגְרַם שֶׁהָאֶרֶץ שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת, נִתְמַלְאָה בְּרְצוֹן שְׁלֵם כְּרָאוּי.

וְעַל דָּא וְעַל זֶה כְּתוּב בְּתוֹרָה כִּי טוֹב, כִּי טוֹב תִּרִי זְמַנִּי שְׁתִּי

פַּעֲמִים, כִּי "טוֹב" הוּא הִיסוּד בְּסוּד אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, כִּי ע"י הִיסוּד נִתְיַחֲדוּ עֵתָה כֵּל

עוֹלְמוֹת הָאֲצִילוֹת בִּיחֻד עֵלְיוֹן וּבִי"ע בִּיחֻד תַּחְתּוֹן, וְז"ש חֵד יְחֻדָּא עֲלָאָה

אחד בשביל יחוד עליון, בשמע ישראל מיחדים את המלכות עם ז"א באצילות, וְיַחַד
 יְחֻדָּא תְּתַאָּהּ ואחד בשביל יחוד התחתון, בברוך שם בבריאה עם חיילותיה. •
 כִּיּוֹן דְּאֵתְּאֵחִיד בְּתִרְיִן סְטִרְיִן מכיון שהתייחדה המלכות בשני צדדים,
 שהם העליון והתחתון ומקבלת שפע מז"א להשפיע לבי"ע, מְכַאֵן וּלְהִלְאָהּ,
 כלומר בתפילת העמידה שאז נשלמה המלכות וגדלה וקיבלה מוחין שלמים, נאמר
 תְּדִשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא, ומפרש אֶתְּתַקְנַת לְמַעַבְד פִּירְיִן
 וְאִיבִין בְּדָקָא יְאוּת נתקנה המלכות שתהיה ראויה לעשות פירות שהם
 הנשמות הקדושות כראוי. •

פְּקוּדָא רְבִיעָאָה מצוה הרביעית היא **לְמַנְדַּע דִּיהוָה הוּא**
הָאֱלֹהִים [קב] כוונתו עתה לבאר המילות יהוה אלהינו יהוה
 אחד שבפסוק שמע ישראל, שהכוונה היא שב' שמות "ה' אלהינו" שאומרים בשמע
 ישראל הם שם אחד שאין הקב"ה עושה דין בלא שיתוף רחמים שהוא שם הוי"ה ב"ה ולא
 מידת הרחמים בלא שיתוף דין, אלא שניהם מתאחדים יחד, וז"ש "ה' אלהינו", כְּמָה
 דְּאֵתְּ אָמַר, כמו שנאמר (דברים ד) **וַיִּדְעֶת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֵל**
לְבַבְךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. [קג] ומפרש **וּלְאֵתְּ כִּלְלָא**

אור הרשב"י

מושרשים בשם אלהים ובק"ך צירופים של שם זה. ואכן, כל צירוף הוא שורש לסוג הנהגה אחת וכלל הצירופים של אלהים הם כלל השורשים להנהגת העולם בדרך חוקי הטבע כביכול. בצד הנהגה זו קיימת הנהגה נעלה יותר, הנהגת שם הוי"ה ב"ה הוא המקור והשורש להנהגת אלהים והוא המנהיג אותנו, ובשעת הצורך הנהגת הוי"ה מבטלת את הנהגת אלהים.

[קב] האלהים גימ' הוי"ה אדנ"י שהם מיתוק הדינים.
 [קג] יהו"ה הוא האלהים אלהים בגמטריא הטב"ע וזה מורה לנו כי שם אלהים הוא כח אלהי ממשי המלוכש בנבראים ונקרא הכח הפועל בנפעל. אלהים הוא השורש הרוחני לכל חוקי הטבע וכל הכוחות הפועלים בעולם מה שאנו מכירים כחוקי הטבע הכוחות האלה

שָׁמָא דְאֱלֹהִים בְּשָׁמָא דִּיהוָה וצריך לכלול את שם אלהים בשם הוי"ה [קז] כי אנחנו חושבים שהוי"ה פועלת לבד, והדין לבד, ואומר הפסוק ה' הוא האלהים ואפי' שהיה צריך לכלול ולומר האלהים הוא ה' כי תולים את הקטן בגדול, עכ"ז כאן מודיע לנו הזוה"ק שכך הוא האמת שהכל אחד. **לְמַנְדַּע דְאֲנוּן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא** לדעת שהם אחד ה' הוא האלהים אחד ואין בהם פירוד כי המלכות היא שם אלהים מידת הדין, והוי"ה ב"ה מידת הרחמים, וצריך למזגם ולכוללם יחד. וזה הסוד שאנחנו מייחדים הוי"ה אדנו"ת כי הוי"ה הוא ז"א מידת הרחמים, ואדנו"ת היא מלכות מידת הדין וצריך לחברם יחד. **וְהִינוּ רְזָא דְכְתִיב** וזהו הסוד שכתוב ביום רביעי דמעשה בראשית **יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ**. ומפרש **לְמַהוּי תְרִין שְׁמֹהֵן חַד בְּלֹא פְרוּדָא כָּלִל** שיהיו שני השמות דה' ואלהים אחד בלא פירוד כלל ועיקר. **לְאֵתְכֶלְלָא מְאֹרֶת חֶסֶד** לכלול מארת חסד ו' שהיא המלכות וצבאיה שהם הלבנה והכוכבים דלית לה מגרמא כלום **בְּשָׁמָא דְשָׁמַיִם** (נ"א דְרָשִׁים) בשם של שמים שהוא ז"א

אור הרשב"י

את הידיעה כי גדול יהו"ה הוא מכל אלהים. ואכן, כאשר אנו אומרים במזמור לתודה "דעו כי הוי"ה הוא האלהים" אנחנו מבטאים ומכריזים על אמונתנו בבריאת העולמות בסדר של השתלשלות כפי שרצתה המחשבה העליונה ובכך שעלה ברצונו להנהיג העולם הזה בשם אלהים, בדרך של חוקי הטבע, והנהגה זו יונקת כוחה מהנהגת שם הוי"ה ב"ה וב"ש. [קד] והנה הוי"ה גימ' כ"ו ומילוי כ"ו כזה כ"ף ו"ו כמס' "הוי"ה אלהים" וגם יהוד הקדושה יב"ק כמנין אהי"ה הוי"ה אדנ"י.

והנה טעות בני האדם היא שסוברים שחוקי הטבע, הם קובעים והם כאילו מחוץ להנהגה ולהשגחה. וטעות זו היתה עוד בימי פרעה מלך מצרים כאשר אמר אל משה מי הוי"ה אשר אשמע בקולו, לפי שפרעה קיבל שורש השפעתו משם אלהים ולא ידע כלל מהנהגת שם הוי"ה שהיא השורש שלו. כן אנו מוצאים בפסוק מלך אלהים על גויים ולא כתב מלך הוי"ה על גויים, וזאת לפי שהגויים קבלו רק משם אלהים ובהנהגת הטבע ראו את הנהגת העולם שאין נעלה ממנה, ואין אחרת ממנה. וזאת היתה המטרה בכל הנסים של יציאת מצרים, להשריש

והוא מאורות מלא דְאֵנוּן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא שהם אחד ואין בהם פירוד, דהיינו לכלול נְהוּרָא אוּפְקָא בְנְהוּרָא חִיוּרָא לִית בְּהוּ פְרוּדָא וְכֹלָא חַד. [קה] אור השחור שהוא מלכות באור הלבן שהוא ז"א, להורות שאין בהם פירוד וכולם הם בחינה אחת (דף יב ע"ב) וְדָא הוּא עֲנַנָּא חִיוּרָא דִימָמָא וזה הוא עמוד הענן בחינת חסד הלבן דאהרון שהלך לפני עם ישראל ביום, בסוד ז"א וְעֲנַנָּא דְאֶשְׁתָּא בְּלִילִיא וענן של אש שהלך לפני עם ישראל בלילה שהוא בסוד המלכות. ועל אלו העננים נאמר, לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה, וזה היחוד נעשה במדבר כאשר הלכו ישראל לקבל התורה, ולכן עלינו להזכיר מִדַּת יוֹם בלילה וּמִדַּת לַיְלָה ביום, וְלֹא תִתְקַן דָּא בְּדָא לְאִנְהָרָא כְּמָה דְאֶתְמַר לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ להתקון זה בזה להאיר ז"א במלכות ומלכות בז"א כדי להאיר כמו שנאמר להמשיך אור המוחין מז"א למלכות שנקראת "ארץ".

וְדָא חוּבָה דְהוּא נְחַשׁ קְדָמָאָה וזה היה החטא של אדה"ר במה ששמע לאותו נחש הקדמוני, חֵבֵר לְתַתָּא וְאֶתְפָּרֵשׁ לְעֵילָא שעשה חיבור למטה בין הס"מ ונוקביה, ועי"ז גרם שיהיה פירוד למעלה בין ז"א לנוק'. וּבְגִין כֶּךָ גָּרַם מַה דְגָרַם לְעֵלְמָא ובשביל כך גרם מה שגרם לעולם, דהיינו, שהביא מות לעולם ע"י התגברות הקליפות בשכינה. בְּגִין דְאֶצְטְרִיךְ לְאֶפְרָשָׁא לְתַתָּא וְלְחֵבֵרָא לְעֵילָא לפי שצריך האדם להפריש את המלכות למטה מאחיזת הקליפות ומכוחות הס"א, ואח"כ לחבר אותה למעלה בז"א ע"י

אור הרשב"י

[קה] ועי' לקמן דף י"ט ע"ב שהזהר הקדוש מסביר ענין המאורות באורך וברוחב ושם באר.

התורה והמצוות. וְנִהְיֶה אִיכָמָא אֶצְטְרִיךְ לְאַתְאֲחָדָא
לְעֵילָא בְּחַבְרָא חָדָא. והאור השחור שהיא המלכות כמ"ש אל תראוני
שאני שחרחורת צריך לאחדה ולחברה למעלה עם ז"א בחבור אחד כדי לקבל את המוחין
ממנו והיא וְלְאַתְאֲחָדָא לְבַתֵּר בְּאַכְלוּסְהָא בְּיַחְוּדָהָא
מתאחדת ומתקשרת אח"כ בחיילותיה שבבי"ע ומשפיעה להם מזון ביחוד שלה בברוך שם
כבוד וְלְאַפְרָשָׁא לָהּ מְסֻטְרָא בִישָׂא ולהפריד אותה מצד הרע כלומר
מהס"א. וְעַם כָּל דָּא אֶצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע דְּאַלְהִים ועם כל זה
שאנחנו מייחדים את המלכות עם בי"ע וחיילותיה צריך לדעת שאלהים שהיא מלכות,
יְהוָה כֹּלָא חַד בְּלָא פִירוּדָא יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים והוי"ה
שהוא ז"א הם כולם נקראים אחד ביחוד אחד בלא פירוד, כי רק עם ז"א מתייחדת
המלכות, ואח"כ משפיעה שפע לבי"ע אבל אין זה יחוד, דהיינו שז"א עם המלכות יחד
ושם יש יחוד ולא בבי"ע. וְכֹד יְנַדַּע בְּרַ נֶשׁ דְּכִלְא חַד וְלָא יִשְׁוִי
פִירוּדָא וכאשר ידע האדם שהכל אחד ולא יעשה פירוד ע"י עוונותיו בזו"ן,
אֲפִילוּ תְהִיָּא סְטְרָא אַחְרָא יִסְתַּלַּק מֵעַל עֲלְמָא וְלָא
אֲתַמְשֵׁךְ לְתַתָּא אפילו אותה סטרא אחרא יסתלק מעל כל העולם,
כלומר, לא מבעיא שהס"א לא יתחבר בקדושה אלא אפי' יסתלק לגמרי מן העולם ולא
יימשך למטה בתחתונים להזיק בעוה"ז.

וְהֵינּוּ רָזָא דְכְּתִיב וזהו הסוד שאנחנו רומזים על הקדושה והקלי' במלת
"מאורות" שכתוב וְהָיוּ לְמְאֹרוֹת. פי' הָא קְלִיפָה בְּתֵר
מוֹחָא סְלִקָא מוֹחָא אֹרְ הרי הקליפה אחר המוח רוצה לעלות ולהתחבר,
ומפרש המוח הוא אור. סְטְרָא אַחְרָא מוֹת, כי תיבת "מ-אור-ות" בתחילה

סדר אמירת פטום הקטורת

כל שמות הקודש המופיעים בסוגריים אסור להוציאם בפה אלא יחשוב אותם בלבו בלבד, ואין כוונתם מעכבת כלל.

אַתָּה הוּא יְהוָה יֵאָדָוּנְהִי אֶלְהֵינוּ שֶׁהַקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בְּזֶמַן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קִיָּם פֶּאֶשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל-יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ בְּפֶתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

יקרא פסוק זה שלושה פעמים:

וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵאָדָוּנְהִי אֶל־מֹשֶׁה (יכוין מה"ש) קַח־לְךָ (יכוין נְגַפּ) סַמִּים (יכוין מתק"ו) נְטָף | (יכוין טַנָּיִן) וְשַׁחֲלֹת (יכוין פִּיקָאֵב) וְחֶלְבֵנָה סַמִּים וְלִבְנָה זָכָה בַד בְּכַד יְהִיה:

יקרא פסוק זה (והוא מסוף הפסוק לתחילתו) שלושה פעמים:

יְהִיה בְּכַד בַּד זָכָה וְלִבְנָה סַמִּים וְחֶלְבֵנָה וְשַׁחֲלֹת נְטָף סַמִּים לְךָ קַח מֹשֶׁה אֶל יְהוָה יֵאָדָוּנְהִי וַיֹּאמֶר

יקרא בפיו מילים אלו מתחילה ועד סוף שלושה פעמים (והם אותיות הפסוק לעיל כאשר הופכים את האותיות של כל מילה ובניקוד מיוחד)

הִיְהִי דָבָר דָּב הַכּוֹ הַנְּבִלּוֹ מִיָּמֹס הַנְּבִלְחוֹ תִלְחָשׁוּ פֶטֶן מִיָּמֹס כָּל חֶק הַשָּׁמַ לֹא הוּהִי רַמְאִיו

וְעֲשִׂיתָ אֶתְהַ קְטֹרֶת רֶקַח מַעֲשֵׂה רוֹקַח מְמַלַּח טָהוֹר קָדֵשׁ: וְשַׁחֲקֶתָ מִמֶּנָּה הַדֶּק וְנִתְתָה מִמֶּנָּה לְפָנַי הַעֲדַת בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֶעֱד לְךָ שָׁמָּה קָדֵשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם:

וַיֹּאמֶר: וְהַקְטִיר עָלָיו אֶהְרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בְּבֶקֶר בְּבֶקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַגֵּרֶת יְקַטִּירָנָה: וּבְהַעֲלֹת אֶהְרֹן אֶת־הַנֶּרֶת בֵּין הָעֲרָפִים יְקַטִּירָנָה קְטֹרֶת תָּמִיד לְפָנַי יְהוָה יֵאָדָוּנְהִי לְדִרְתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, פֶּטוּם הַקְטֹרֶת בִּיצֵד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשִׁמּוֹנָה מְנִים הָיוּ בָהּ, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה כְּמִנֵּינִן יְמוֹת הַחֲמָה, מְנָה

בְּכָל-יוֹם. מִחֲצִיתוֹ בַּבֶּקֶר וּמִחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יִתְּרִים שְׁמֵהֶם מִכְּנִים כִּהֵן גָּדוֹל וְנוֹטֵל מֵהֶם מְלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. וּמִחֲזִירָן לְמִכְתֶּשֶׁת בָּעֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּדִי לְקַיֵּם מִצְוַת דָּקָה מִן הַדְּקָה. וְאַחַד עֶשְׂרֵם סַמָּנִים הָיוּ בָּהּ.

(יכוין במחשבתו ב"א סמנים לסלק מתוך הקליפה עשרה ניצוצות הקדושה ואור המקיף שלהם שהם כנגד י"א סמנים כדי שישארו הקליפה מתים בלי חיות)

וְאֵלוֹ הֵן (טוב למנותם באצבעותיו)

(א) הַצָּרִי. (ב) וְהַצְּפוּרָן. (ג) וְהַחֲלֻבָּנָה. (ד) וְהַלְּבוּנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנָה. (ה) מוֹר. (ו) וְקִצְיֵעָה. (ז) וְשִׁבּוֹלֶת גֵּרֵד. (ח) וְכַרְכּוּם. מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עֶשְׂרֵם שִׁשָּׁה עֶשְׂרֵם מָנָה. (ט) הַקּוֹשֶׁט שְׁנַיִם עֶשְׂרֵם. (י) קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה. (יא) קְנָמוֹן תִּשְׁעָה.

בוֹרִית בְּרִשְׁיָנָא תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם לֹא מִצָּא יֵין קַפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חִיּוֹר עֲתִיק. מְלַח סְדוּמִית רוּבַע. מַעְלָה עֶשֶׂן כָּל שָׁהוּא. רַבִּי נִתָּן הַבְּבִלִי אוֹמֵר אֵף כַּפַּת הַיֵּרֶדָן כָּל-שָׁהוּא. אִם נִתָּן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסֻלָּה. וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל-סַמָּנֵיהָ חַיֵּב מִיתָה:

רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שָׂרָף הַנוֹטֵף מֵעֵצֵי הַקִּטָּף. בוֹרִית בְּרִשְׁיָנָא לְמָהּ הִיא בָּאָה? כְּדִי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֵת הַצְּפוּרָן כְּדִי שִׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לְמָהּ הוּא בָּא? כְּדִי לְשַׁרּוֹת בּוֹ אֵת הַצְּפוּרָן כְּדִי שִׁתְּהֵא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יָפִין לָהּ, אֵלָא שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

תְּנִיָּא, רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר, כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הֵדֵק הֵיטֵב! הֵיטֵב הֵדֵק! מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפָה לְבִשְׁמִים. פְּטָמָה לְחֻצְאִין כְּשֶׁרָה. לְשִׁלִּישׁ וּלְרַבִּיעַ לֹא שְׁמַעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכָּלֵל, אִם כְּמִדְתָּהּ כְּשֶׁרָה לְחֻצְאִין. וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל סַמָּנֵיהָ חַיֵּב מִיתָה:

תְּנִי בַר קַפְרָא, אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הִיְתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחֻצְאִין. וְעוֹד תְּנִי בַר קַפְרָא, אֵלוֹ הִיְתָה נוֹתֵן בָּהּ קְרָטוּב שֶׁל דְּבִשׁ אֵין אָדָם

יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש? מפני שהתורה אמרה כי כל-שאר וכל-דבש לא-תקטירו מפניו אשה ליהוואהי יאהדונהי:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם-כֵּן | אִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ
מִזְמַרְת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה (יכוין גַּעְזוֹרֵי"רִו)
מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט דְּבַשׁ נְכֹאת (יכוין רוט"א) וְלֹט בְּטָנִים וּשְׁקָדִים:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם-כֵּן | אִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ
מִזְמַרְת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט
צָרִי וּמֵעֵט דְּבַשׁ נְכֹאת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׁקָדִים: (ר"ת צַדִּיקֵי"שׁ ויכוין

בשם פְּגִמְכֹא"ר ויכוין בשם קְהֶסְמוֹ"ת):

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם-כֵּן | אִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ
מִזְמַרְת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט
דְּבַשׁ נְכֹאת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׁקָדִים: (ויכוין בשם קָר"ע שְׁט"ן):

ואח"כ יקרא אלו הפסוקים פעם אחת

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מְשַׁכּוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן
לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וּשְׁחֲטוּ הַפֶּסֶחַ: וּלְקַחְתֶּם אֲנֶתָּה אֶזֶב וּמִבְּלָתָם
בָּדָם אֲשֶׁר-בַּסֶּף וְהִנְעַתֶם אֶל-הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל-שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן-הַדָּם אֲשֶׁר
בַּסֶּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִמִּתְּחַבֵּיתוֹ עַד-בֶּקֶר: וְעֵבֶר יְהוָה יִהְיֶה יִהְיֶה
לְנֶגֶף אֶת-מַעֲרִים וְרָאָה אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת
וּפֶסַח יְהוָה יִהְיֶה יִהְיֶה עַל-הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמִּשְׁחָת לָבֹא אֶל-בְּתֻכֶם
לְנֶגֶף: (יכוין בר"ת הפסוק וי"ל אִמ"ן אִח"ע הו"שׁ הו"י עה"ן יח"ל אב"ל)

יאמר פרשת המנורה ופסוק ה' להושיעני שבעה פעמים:

ויכוין במחשבתו באותיות המודגשות תחילה וסוף פרשת המנורה ו-ה, ותחילה וסוף הפסוק י-ה,
המצטרפים יחד לשם יהוה ברוך הוא. ובסיום כל קריאה יכוין במחשבתו בלבד, את שם ה' בניקוד
שונה כמפורט. (במידה ואין אפשרות לקרוא פרשה זו שבעה פעמים יקרא פעם אחת)

וַיַּעַשׂ אֶת־הַמִּנְחָה זֶהב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־הַמִּנְחָה יִרְכָה וְקִנְיָה
 גְּבִיעֵיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמְּנָה הָיוּ: וְשֵׁשׁ קָנִים יִצְאִים
 מִצִּדֵיהָ שְׁלֹשָׁה | קִנְי מִנְחָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קִנְי מִנְחָה מִצִּדָּהּ
 הַשֵּׁנִי: שְׁלֹשָׁה גְּבָעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקִנְיָה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וּפְרָח וּשְׁלֹשָׁה
 גְּבָעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקִנְיָה אֶחָד כַּפְתֹּר וּפְרָח בֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים
 מִן־הַמִּנְחָה: וּבַמִּנְחָה אַרְבָּעָה גְּבָעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ:
 וּכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנָה וּכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנָה
 וּכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנָה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמְּנָה:
 כַּפְתֹּרֵיהֶם וּקְנָתָם מִמְּנָה הָיוּ כֻּלָּה מִקְשָׁה אֶחָת זֶהב טָהוֹר: וַיַּעַשׂ
 אֶת־גִּרְתֵיהָ שִׁבְעָה וּמְלַקְחֶיהָ וּמַחְתִּתֶיהָ זֶהב טָהוֹר: כַּכֹּר זֶהב טָהוֹר
 עָשָׂה אֹתָהּ וְאֵת כָּל־כְּלִיָּהּ:

יְהוָה לְהוֹשִׁיעַנִי וּנְגִינָתִי נִגְנֵן כָּל־יָמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית
 יְהוָה אֱדַבְרֵנוּ יֵהוּדוֹנָהּ:

ולאחר כל קריאה יכוין במחשבתו בלבד, את שם ה' בניקוד שונה.

א. יְהוָה חסד	ד. יְהוָה נצח
ב. יְהוָה גבורה	ה. יְהוָה הוד
ג. יְהוָה תפארת	ו. יְהוָהוּ יסוד
ז. יְהוָה יֵהוּדוֹנָהּ מלכות	

ויאמר אלו הפסוקים: ויכוין בקריאתו באותיות המודגשות תחילה וסוף של פסוקים אלו י-ה ו-ה,
 המצטרפים יחד לשם יהוה ברוך הוא.

יְהוָה לְהוֹשִׁיעַנִי וּנְגִינָתִי נִגְנֵן כָּל־יָמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית
 יְהוָה אֱדַבְרֵנוּ יֵהוּדוֹנָהּ:

וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמִּנְחָה מִקְשָׁה זֶהב עַד־יִרְכָה עַד־פְּרָחָה מִקְשָׁה הוּא
 כַּמְרָאָה אֲשֶׁר הָרָאָה יְהוָה לְיֵהוּדוֹנָהּ אֶת־מִשְׁחָה בֵּן עָשָׂה אֶת־הַמִּנְחָה:

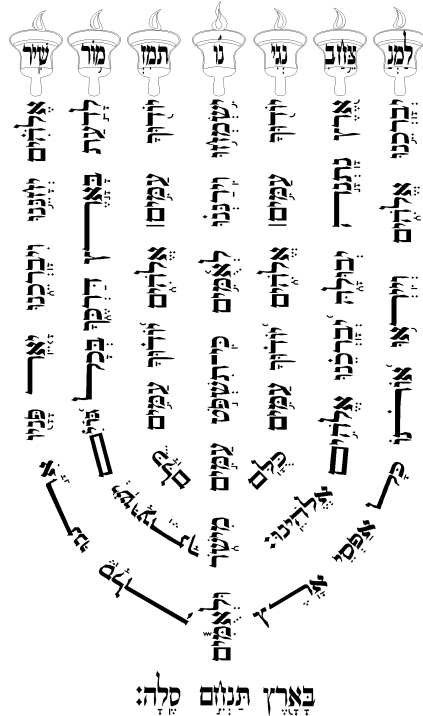
ואחר כך יאמר פסוקים אלו שלושה פעמים:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אֱהֲרֹן קַח אֶת־הַמִּחָתָה וְתֵן־עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קִטְרֹת וְהוֹלֵךְ מִהֲרָה אֶל־הַעֲדָה וּכְפַר
עֲלֵיהֶם כִּי־יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה יֵאָהֲרֹנְהוּ הַחֵל הַנֶּגֶף (יכוין נְגִיף):
וַיִּקַּח אֱהֲרֹן כַּאֲשֶׁר אָמַר מֹשֶׁה וַיִּרֶץ אֶל־תּוֹךְ הַקְּהָל וְהִנֵּה הַחֵל הַנֶּגֶף
(יכוין נְגִיף) בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת־הַקִּטְרֹת וּכְפַר עַל־הָעָם: וַיַּעֲמֵד בֵּין־
הַמִּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר הַמִּגֵּפָה: וַיָּשָׁב אֱהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה אֶל־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְהַמִּגֵּפָה נִעְצְרָה: (יכוין בשם טַבַּטְפִּיָּה והוא מאותיות המוגדלות
באלו הפסוקים, וצייר במחשבתך כאלו כתוב לפניך בצבע זהב)

ואחר כך יאמר פסוק זה ישר והפוך שלושה פעמים:

וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָרָךְ וְאֶרְנֵן לְבַקֵּר חֲסִדְךָ כִּי־הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי, וּמָנוּס בְּיוֹם
צָר־לִי לִי צָר בְּיוֹם וּמָנוּס לִי מְשֻׁנֵּב הָיִיתָ כִּי חֲסִדְךָ לְבַקֵּר

וְאֶרְנֵן עֲזָרָךְ אֲשִׁיר וְאֲנִי:

ויקרא מזמור זה בצורת המנורה.
טוב להעמיד את ציור המנורה מול פני
הקורא, וצורת קריאתה הוא: בתחילה
יקרא את הפסוק בראשי הקנים
"למנצח בנינות מזמור שיר". ואח"כ
יקרא את הקנה השמאלי ביותר
מלמעלה למטה, ואח"כ את הקנה
הסמוך לו. וכן כולם על זה הדרך.
(בקנה האמצעי יוסיף את בסים
המנורה "בארץ תנומה סלה").

פטום הקטורת

ו

כשיאמר פסוק זה יכוין במחשבתו צירוף פסוק זה עם שם ה' (מלמעלה למטה בטורים. ואין הכוונה מערכת)

וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל, וַתַּעֲצֵר הַמַּנְּפָה:

ו	י	ו	פ	י
ה	ה	ו	ה	י
מ	ת	י	ו	ה
ג	ע	פ	נ	ע
ש	צ	ל	ז	מ
ה	ר	ל	ס	ד

ויאמר פסוק ויהי נועם ומזמור יושב בסתר שבע פעמים (במידה ואין אפשרות לקרוא מזמור זה שבעה פעמים יקרא פעם אחת)

ויהי | נַעַם אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה: יושב בסתר עליון בצל שדי ותלונן: אמר ליהוואה יאהדונהי מחסי ומצודתי אלהי אבטח-בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הנות: באברתו | יסך לך ותחת-כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו: לא-תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם: מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים: יפל מצדך | אלה ורכבה מימינך אליך לא יגש: רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה: כי-אתה יהוואה יאהדונהי מחסי עליון שמת מעונך: לא-תאנה אליך רעה ונגע לא-יקרב באהלך: כי מלאכיו יצוה-לך (יכוין ס"ת וזה"ד) לשמרך בכל-דרךך: (יכוין ס"ת כלך) על-כפים ישאונך פן-תגף באבן רגלך: על-שחל ופתן תדרך תרמס בפיר ותנין: כי בי חשק ואפלטוהו (יכוין בשם בי"ט) אשגבהו כי-ידע שמי: יקראני | ואענהו עמו-אנכי בצרה אחלצהו ואבברהו: ארך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי: ע"כ

אשת-חיל מי ימצא ורחק מפנינים מכרה: בטה בה לב בעלה ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה: הרשה צמר ופשתיים ותעש בתפץ כפיה: היתה כאגוזות סוחר מרחק תביא לחמה: ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה. וחק לנערתיך: זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה

נִטְעָה כָּרֶם: הִגְרָה בְּעוֹז מִתְנִיחַ וְתֹאמִין וְרוּעֵתִיהָ: לְטַעֲמָה בִּי־טוֹב סִחְרָה
 לְאִי־כִפָּה בַלְיִלָה נִגְרָה: יָדֶיהָ שִׁלְחָה בְּכִישׁוֹר וְכַפֵּיהָ תִמְכּוּ פִלְדָּה:
 בָּפֶה פָרְשָׁה לְעֵנִי וַיְדִיחַ שִׁלְחָה לְאַבְיוֹן: לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֹג בִּי
 כָּל־בֵּיתָהּ לְבָשׁ שָׁנִים: מִרְבֵּבִים עֲשֶׂת־הֶלֶה שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה:
 נֹדַע בְּשָׁעֵרִים בַּעֲלָה בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אֶרֶץ: סָדִין עֲשֶׂתָה וְתִמְכֹּר וְחִגְזוֹר
 נִתְנָה לְפִנְעֵנִי: עֹז־וְהִדְרָר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיָּה פִתְחָה בְּחִכְמָה
 וְתוֹרַת חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָה: צֹפִיָּה הִלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל:
 קָמּוּ בְנֵיהָ וַיֹּאשְׁרוּהָ בַּעֲלָה וַיִּהְלְלָה: רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית
 עַל־פְּלָנָה: לְשַׁקֵּר חֲחוֹן וְהַבֵּל הִלְפִי אִשָּׁה יִרְאֵת־יְהוָה יֵאֱהָדוּנְהִי הִיא תִתְהַלֵּל:
 הִתְנוּ־לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ וַיִּהְלְלוּהָ בְּשָׁעֵרִים מַעֲשֵׂיהָ:

יְהוָה יֵאֱהָדוּנְהִי צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׁגֵּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה יֵאֱהָדוּנְהִי
 צְבָאוֹת. אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטִחַ בָּךְ: יְהוָה יֵאֱהָדוּנְהִי הוֹשִׁיעָה. הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ: וְעֲרָבָה לִי־יְהוָה יֵאֱהָדוּנְהִי מִנְחַת יְהוָה וִירוּשָׁלָיִם. בְּיָמֵי עוֹלָם
 וּבְשָׁנִים קִדְמֹנִיּוֹת:

אָנָּה בִּכְתָּה גְדוֹלַת יְמִינְךָ. תִּתִּיר צְרוּרָה:	(אב"ג ית"ן)
קָבַל רֵנַת. עֲמֹד שְׁגִבְנוּ. טַהֲרֵנוּ נוֹרָא:	(קר"ע שט"ן)
נָא גְבוּר. דוֹרְשֵׁי יְחוּדְךָ. כְּכַבֵּת שְׁמֵרֶם:	(נג"ד יכ"ש)
בְּרַכְּם טַהֲרֶם. רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ. תִּמְיֵד גְּמִלָּם:	(כט"ר צת"ג)
חֲסִין קְדוֹשׁ. בְּרוּב טוֹבְךָ. נִהַל עֲדָתְךָ:	(חק"ב טנ"ע)
יְחִיד גֹּאֵה. לְעֲמֹד פְּנֵה. זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתְךָ:	(יג"ל פו"ק)
שׁוֹעֲתֵנוּ קָבַל. וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ. יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת:	(שק"ו צי"ת)

וַיֹּאמֶר בְּלַחֵשׁ: בְּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

ואח"כ יתפלל בכוונת הלב גדולה נוסח יהי רצון זה
 ויכוין השמות בסוגריים במחשבתו בלבד:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהָדוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂבוּכּוֹת
 קְרִיאַת פֶּטוּם הַקְטוּרָת, וּבִזְכוּת פְּסוּקֵינוּ וְתִיבוּתֵינוּ וְאוֹתֵינוּ:

וּטְעָמֵי וּנְקֻדוֹתָיו וְשִׁמּוֹת הַיּוֹצְאִים מִמֶּנּוּ מֵרֵאשֵׁי תְבוֹת וְסוּפֵי תְבוֹת
 וְחִלּוּפֵי תְבוֹת, שֵׁיכְבָּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעֲסֶךָ מֵעֲלִינוּ וּמַעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
 אַחֲיֵינוּ, וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה יֵאָחֲזֵנוּ אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת
 הַרַחֲמִים, וְתִפְנֹס לָנוּ לְפָנִים מִשׁוֹרֵת הַדִּין, וּבְטוֹבֶךָ הַגָּדוֹל יֵשׁוּב חֶרוֹן
 אַפֶּךָ מֵעֲלִינוּ וּמַעַל כָּל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וְרֵאֵה בְּעֵינֵי חַמְלַתְךָ צָרַת גּוֹפֵינוּ
 מִבָּיִם וּמִצָּדָיִם, וְשַׁלַּח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחֹלֵי עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבִכְחַשׁ
 (נִגְפִי) אֲמֹר לְמַלְאָךְ הַמְשַׁחִית לְבַל יָבֹא אֶל בְּתִינוּ לְנִגּוּף עוֹד, וְאֲשֶׁר
 בָּבֶר הָיוּ מְאֹרֵי אוֹר אַרְבָּעָה מְלוּיִים (רַעֲס"מב) שָׁהֵם מְסַפֵּר (נִגְ"ף) עִם
 אַרְבָּעָה בְּלִוְתֵיהֶם, וּבִסְגֻלַּת לְמוֹדֵנוּ בְּפֶטוּם הַקְטוּרֹת יִהְיוּ לְמְאֹרוֹת
 (עִס"מב) וְיִשְׁיִמוּ מֵרָ לְמַתוֹק וּבִכְחַשׁ שֵׁם (נִעֲוִירִיוֹן) וּבִכְחַשׁ אֱלוֹ הַשְּׁמֹת
 (רַו"טֵא יו"הֶךָ כַּל"ךְ צְמֹר"כַּד) צִוְּהָ לְמַלְאָכֶיךָ הַקְדוּשִׁים הַמְמוּנִים עַל
 הַשְּׁמִירָה שִׁישְׁמְרוּ וַיִּמְלְטוּ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֲיֵינוּ מִדְּבַר וּמִמַּגֵּפָה
 וּמִכָּל דְּבַר רָע, וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאָנוּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּבִכְחַשׁ שֵׁם
 (קָרַע שְׁטָן) וְחִלּוּפוֹ שֶׁהוּא שֵׁם (רְגֵז בְּנֵט) תִּקְרַע רַע גֹּזֵר דֵּינָנוּ,
 וּבִסְגֻלַּת שֵׁם (מְטַטְרָוֹן) וְחִלּוּפוֹ שֶׁהוּא שֵׁם (יְנִנְגַפֵּט) תִּכְרִית וְתִשְׁמִיד
 כָּל הַמְשַׁחִיתִים וְכָל הַמְקַטְרָגִים בְּאַרְיָה תִּשְׁאֵג לְעַמְתָּם שְׁלֵא יִגְעוּ בָּנוּ
 וּבְמַלְבוּשֵׁינוּ וְהָיוּ לְמְאֹרוֹת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל (יְהוָה)

וּבְכֵן יַעֲלוּ כָּל נִיצוּצוֹת הַקְדָּשָׁה אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַקְּלִי וְאֵל מְקוֹם קְדוּשָׁה
 יִהְלְכוּ וְנִשְׁאַרִים הַקְּלִי פְגָרִים מֵתִים, וּבְחֶסֶדְךָ תִּצְמִית אוֹיְבֵי וְהֶאֱבַדְתָּ
 כָּל צוּרְרֵי גִפְשֵׁי כִי אֲנִי עֹבְדְךָ: וְתִקְוִים בָּנוּ מִקְרָא שְׁכַתּוֹב: וְנִתְתִּי שְׁלוֹם
 (יִסוּד) בְּאַרְצְךָ (מַלְכוּת) וְשִׁכְבְּתָם וְאִין מַחְרִיד (מִהַחִיצוֹנִים), וְהִשְׁבַּתִּי חֵיהָ רָעָה

(לִילִית) מִן-הָאָרֶץ, וְחֶרֶב (שֶׁל ס"ט) לֹא-תֵעָבֵר בְּאַרְצְכֶם:

יִהְיוּ לְרֵצוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה יֵאָחֲזֵנוּ צוּרֵי וְגֹאֲלֵי: